

Samhällsförvaltningen

Samhällsnämnden

Tidsplanering samhällsnämnd 2024-10-24 kl. 08.15**Plats: KS-salen, Rådhuset**

08.15	Upprop	
08.20	Beslut om antagande av detaljplan	Linda Johansson
08.30	Beslut om planbesked	Linda Johansson
08.40	Beslut om att avsluta detaljplaneärende	Linda Johansson
08.50	Antagande av ändring för del av stadsplan	Malin Nyberger
09.00	Tillsyn, olovlig åtgärd	Miranda Olsson
09.10	Mål och Indikatorer 2025	Thomas Jenssen
09.20	Taxor 2025	Thomas Jenssen Helene Lager Niclas Hälldahl Maria Söderlund
09.30	Delegationsbeslut för granskning: <ul style="list-style-type: none"> SAM-2024-1631 Beslut om att häva användningsförbudet	Sara Sjöberg
09.40	Förslag till lokal trafikföreskrift, Seminariegatan	Frida Ullberg
09.50	Förslag till lokal trafikföreskrift, Furuvägen	Frida Ullberg
10.00	Förslag till lokal trafikföreskrift, Artillerigatan, Gådeåvägen och Tullportsgatan	Frida Ullberg
10.10	Delegationsbeslut för granskning: <ul style="list-style-type: none"> SAM-2024-2053 Lokala trafikföreskrifter – Cykelöverfarter	Frida Ullberg
10.15	Paus	
10.30	Informationsärende: Vinterväghållning	Niclas Hälldahl
10.50	Pendlarparkering i Hälledal	Niclas Hälldahl
11.00	Införande av spåravgift	Ulf Andersson Sandra Sjölander
11.10	Budgetuppföljning september 2024	Mattias Eknemar Thomas Jenssen
11.25	Delegationsordning 2024	Thomas Jenssen
11.30	Uppdragsuppföljning	Thomas Jenssen

11.45	Näringslivsrankingen	Thomas Jenssen Helene Lager
12.15	Lunch	
13.15	Informationsärende: Bygglov - Ändrad användning av lokal, från restaurang till samlingslokal	Maria Söderlund
13.30	Mål och nyckelaktiviteter	Thomas Jenssen
14.30	Gruppmöten	
15.00	Beslutsmöte	

Välkommen,

Helena Elfvendal

Samhällsnämnden

Samhällsnämnden

kallas härmed till sammanträde **torsdagen den 24 oktober 2024 kl. 08:15**
på **KS-salen, Rådhuset**.

Hålltider för sammanträdet

08.15	Upprop
08.20	Beslut om antagande av detaljplan
08.30	Beslut om planbesked
08.40	Beslut om att avsluta detaljplaneärende
08.50	Antagande av ändring för del av stadsplan
09.00	Tillsyn, olovlig åtgärd
09.10	Mål och indikatorer till VP 2025
09.20	Taxor 2025
09.30	Delegationsbeslut för granskning: <ul style="list-style-type: none"> • SAM-2024-1631, Beslut om att häva användningsförbudet
09.40	Förslag till lokal trafikföreskrift, Seminariegatan
09.50	Förslag till lokal trafikföreskrift, Furuvägen
10.00	Förslag till lokal trafikföreskrift, Artillerigatan, Gådeåvägen och Tullportsgatan
10.10	Delegationsbeslut för granskning: <ul style="list-style-type: none"> • SAM-2024-2053, Lokala trafikföreskrifter – cykelöverfarer
10.15	Paus
10.30	Informationsärende: Vinterväghållning
10.50	Pendlarparkering i Hälledal
11.00	Införande av spåravgift
11.10	Budgetuppföljning september 2024
11.25	Delegationsordning 2024
11.30	Uppdragsuppföljning
11.45	Näringslivsrankingen
12.15	Lunch
13.15	Informationsärende: Bygglov – Ändrad användning av lokal, från restaurang till samlingslokal
13.30	Mål och nyckelaktiviteter
14.30	Gruppmöten
15.00	Beslutsmöte

Föredragningslista

1. Informationsärenden
2. Val av justerare
3. Godkännande av dagordning
4. Detaljplan för del av Nordanö 5:1 - beslut om antagande
5. Fastighet del av Bondsjö 2:85 - beslut om planbesked

6. Detaljplan för del av Brattås 1:12 - beslut om att avsluta ärendet
7. Antagande av ändring för del av stadsplan för del av Härnösand (kv Cedern, Oliven m.m.)
8. Tillsyn - olovlig åtgärd, påbörjat åtgärd utan startbesked
9. Taxa för plan- och bygglov samt kart-, GIS- och mättjänster 2025
10. Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel
11. Indexuppräkningsav taxa för Teknikavdelningen, Gata-Torg-Ordningsslagen-Transporter-Odlingslotter
12. Taxor under miljöavdelningen 2025
13. Förslag till lokal trafikföreskrift, Seminariegatan
14. Förslag till lokal trafikföreskrift, Furuvägen
15. Förslag till lokal trafikföreskrift, Artillerigatan, Gådeåvägen och Tullportsgatan
16. Pendlarparkering i Hälledal
17. Frivillig spåravgift för skidspåren som utgår från Bondsjöhöjdens IP, Höglätten och Vårdkasen
18. Mål och Indikatorer till VP 2025
19. Budgetuppföljning september 2024
20. Delegationsordning 2024
21. Uppdragsuppföljning
22. Delegationsbeslut 2024
23. Ärenden för kännedom
24. Förvaltningschef rapporterar
25. Ordförande rapporterar
26. Övriga rapporter

Helena Elfvendal
ordförande

Företagsklimatet i Härnösands kommun 2024

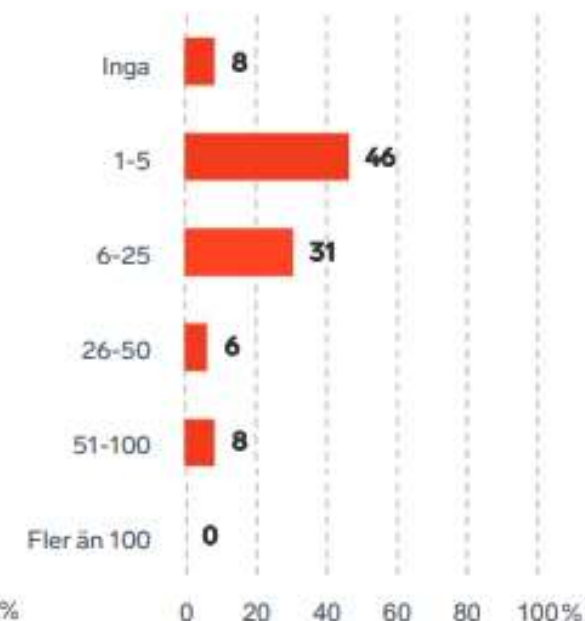
Om undersökningen i Härnösands kommun

Branschtillhörighet hos svarande företag

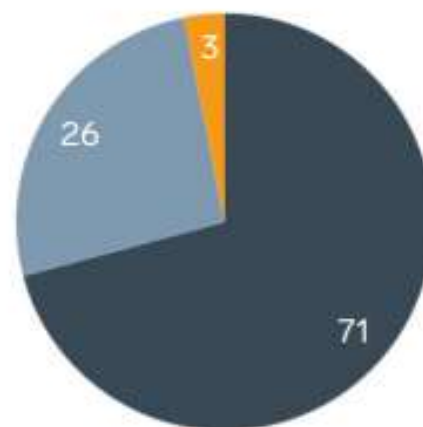

Antal anställda bland svarande företag

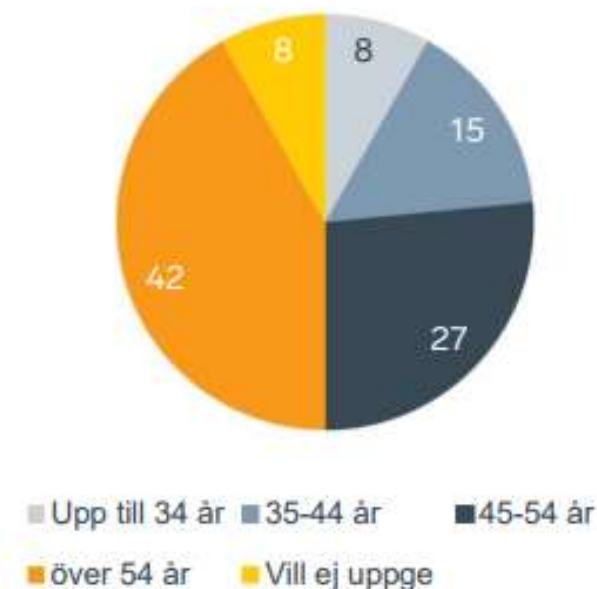

Fakta om svarande företag

Andel per bransch, kön respektive ålder

■ Man
■ Kvinna
■ Vill ej uppge

■ Upp till 34 år ■ 35-44 år ■ 45-54 år
■ över 54 år ■ Vill ej uppge

Sammanfattande omdöme på företagsklimatet i kommunen

Sammanfattande omdöme på företagsklimatet i kommunen Västernorrland

Rankingutveckling Härnösands kommun

Alla enkätfrågor

Härnösands kommun

Enkätfråga	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Förändring
Sammanfattande omdöme	106	198	231	238	229	198	147	211	183	258	↘ 75
Mobilnät och bredband	61	101	89	78	113	71	95	99	111	136	↘ 25
Upphandling	-	-	-	-	-	42	53	57	29	150	↘ 121
Tjänstemännens attityder	120	211	140	226	234	147	115	164	158	187	↘ 29
Vägnät, tåg- och flygförbindelser	151	185	149	173	190	185	147	156	199	206	↘ 7
Påverkan av brottslighet/otrygghet	-	-	-	-	-	147	160	104	168	218	↘ 50
Information till företagen	-	-	-	-	-	135	93	109	164	225	↘ 61
Dialogen med kommunens beslutsfattare	-	-	-	-	-	146	84	152	132	242	↘ 110
Kommunens service och bemötande	89	191	186	174	202	191	122	185	136	248	↘ 112
Kommunpolitikernas attityder	129	197	222	237	258	185	138	188	152	252	↘ 100
Tillgång till relevant kompetens	99	201	223	41	78	105	107	143	156	274	↘ 118
Konkurrens från kommunens verksamheter	166	212	229	247	240	221	258	247	264	285	↘ 21

Alla statistikfaktorer

Härnösands kommun

Faktor	2023	2024	Förändring
Entreprenader	127	117	↘ 10
Jobb i kommunen	133	131	↘ 2
Företagsamhet	230	235	↗ 5
Kommunalskatt	274	272	↘ 2
Marknadsförsörjning	286	286	— 0

Företagens kontakter med kommunen

73 %

av företagen har haft kontakt med kommunen det senaste året.

Så fungerar kontakten om tillstånd, tillsyn och kontroll

Bas: Företag som uppger att de haft kontakt med kommunen angående tillståndsgivning, tillsyn eller kontroll.

Alla enkätfrågor för Härnösands kommun

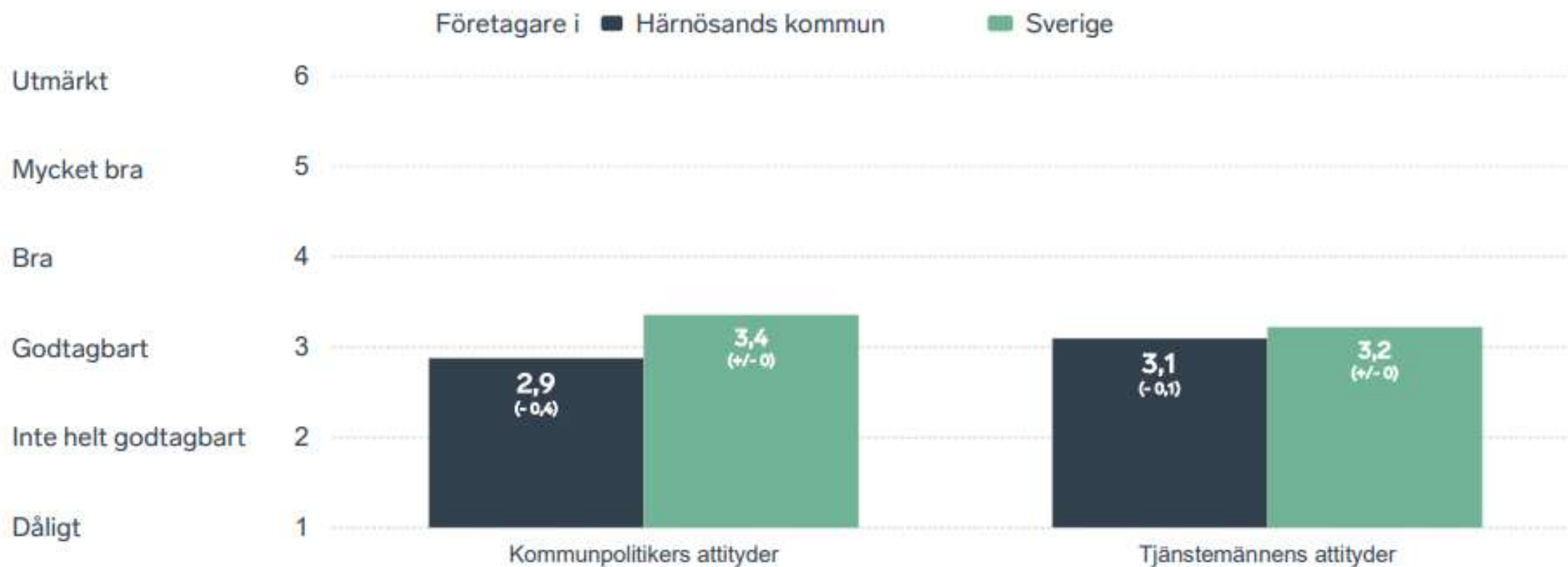
Enkätfråga	Företagens betyg 2024	Jämfört med 2023	Förändring 5 år
Sammanfattande omdöme	3,0	- 0,3	- 0,1
Mobilnät och bredband	4,1	- 0,1	+ 0,3
Allmänhetens attityder	3,8	+ 0,1	+ 0,4
Påverkan av brottslighet/otrygghet*	3,6	- 0,2	+/- 0
Företagens engagemang för företagsklimatet	3,4	- 0,3	- 0,4
Tjänstemännens attityder	3,1	- 0,1	+ 0,2
Konkurrens från kommunens verksamheter*	2,9	- 0,4	- 0,7
Kommunens service och bemötande	2,9	- 0,4	+/- 0
Kommunpolitikerns attityder	2,9	- 0,4	+/- 0
Vägnät, tåg- och flygförbindelser	2,8	- 0,1	+/- 0
Information till företagen	2,8	- 0,2	- 0,1
Upphandling	2,7	- 0,6	- 0,3
Skolans kontakter med lokala näringslivet	2,7	- 0,3	- 0,9
Dialogen med kommunens beslutsfattare	2,7	- 0,4	- 0,1
Tillgång till relevant kompetens	2,4	- 0,3	- 0,4

Företagarnas betyg sätts på skalan: 1 = Dåligt 2 = Inte helt godtagbart 3 = Godtagbart 4 = Bra 5 = Mycket bra 6 = Utmärkt

*Skala: 1 = I mycket hög utsträckning 2 = I ganska hög utsträckning 3 = I varken hög eller låg utsträckning 4 = I ganska liten utsträckning 5 = I mycket liten utsträckning 6 = Inte alls

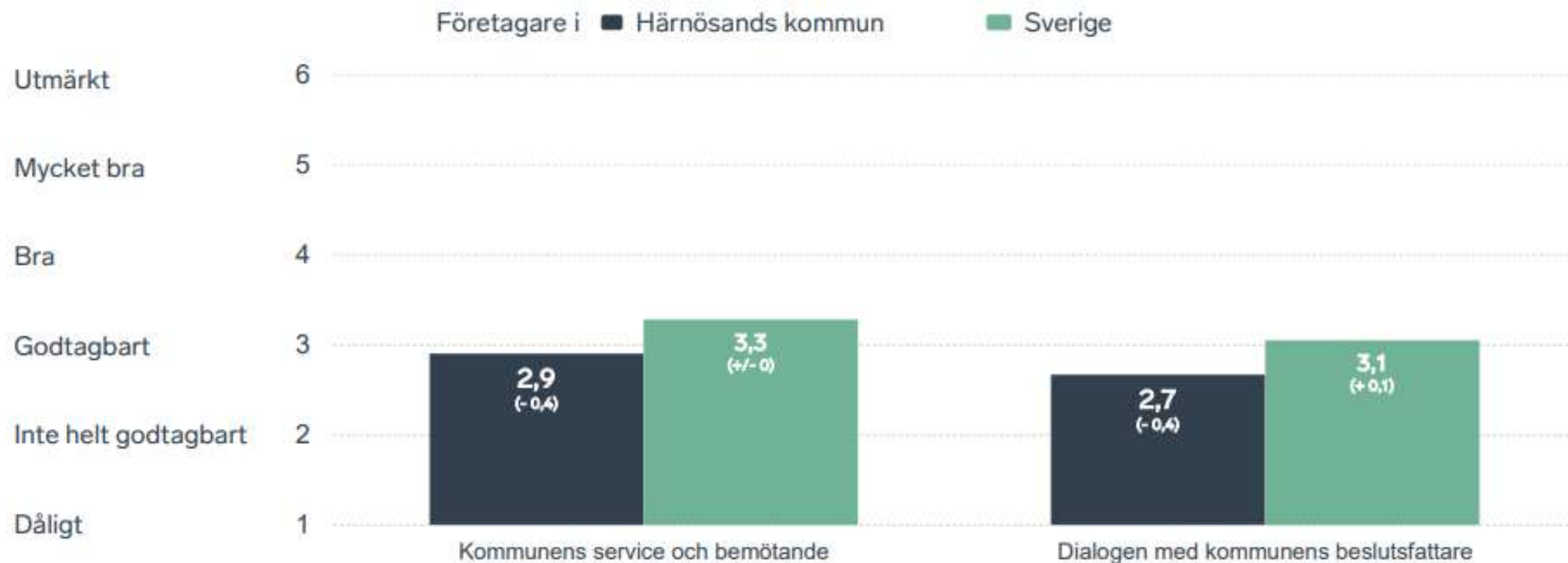
Påverkan av brottslighet/otrygghet visar förändring över 4 år då frågan adderades 2020.

Kommunens attityder till företagande

Kommunens service och dialog

Påverkan av brottslighet/otrygghet

28 %

av företagen upplever att brottslighet/otrygghet påverkar dem negativt.

POLISAVSPÄRRAT
POLICE - DO NOT CROSS

POLISAVSPÄRRAT
POLICE - DO NOT CROSS

POLISAVSPÄRRAT
POLICE - DO NOT CROSS

Kommunens upphandling

30 %

av företagen
upplever att
kommunens
upphandling är
bristfällig.

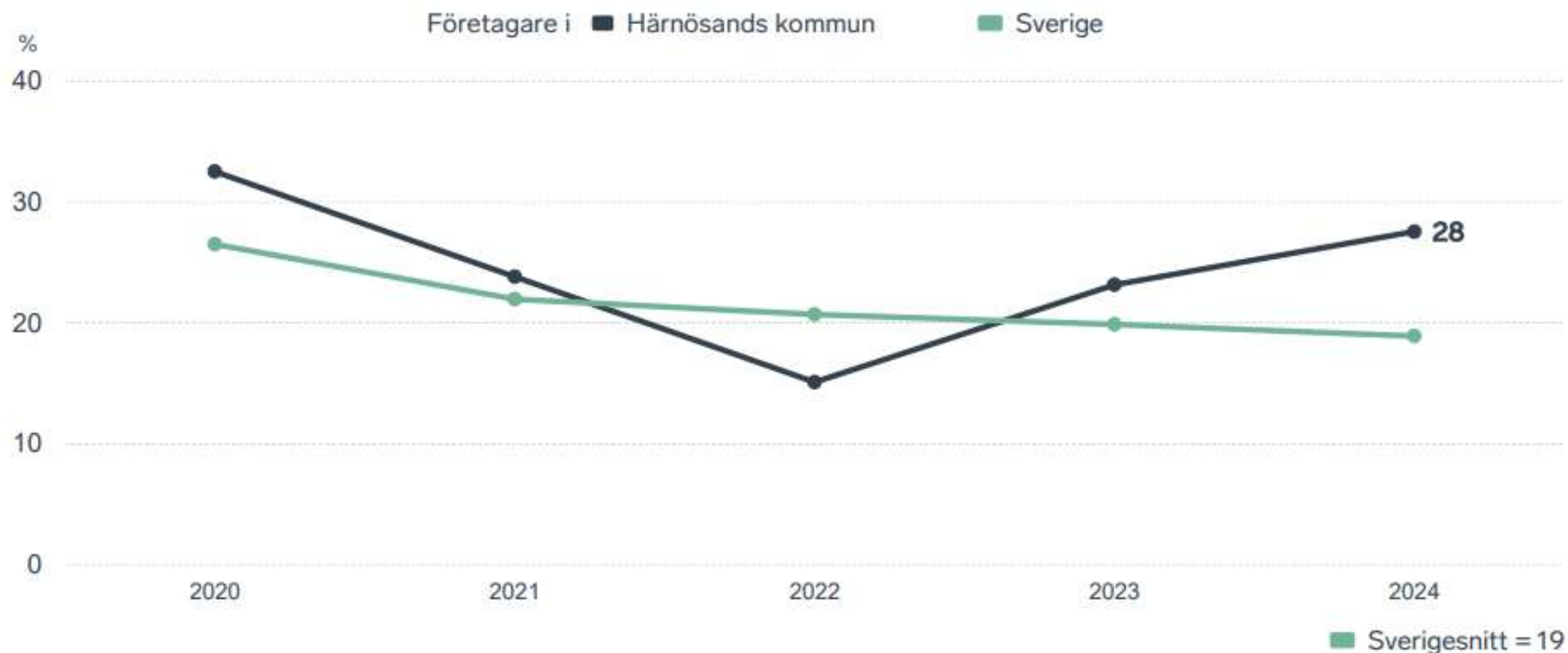
Kompetensförsörjning

58 %

av företagen upplever att kompetensförsörjningen fungerar dåligt eller inte helt godtagbart.

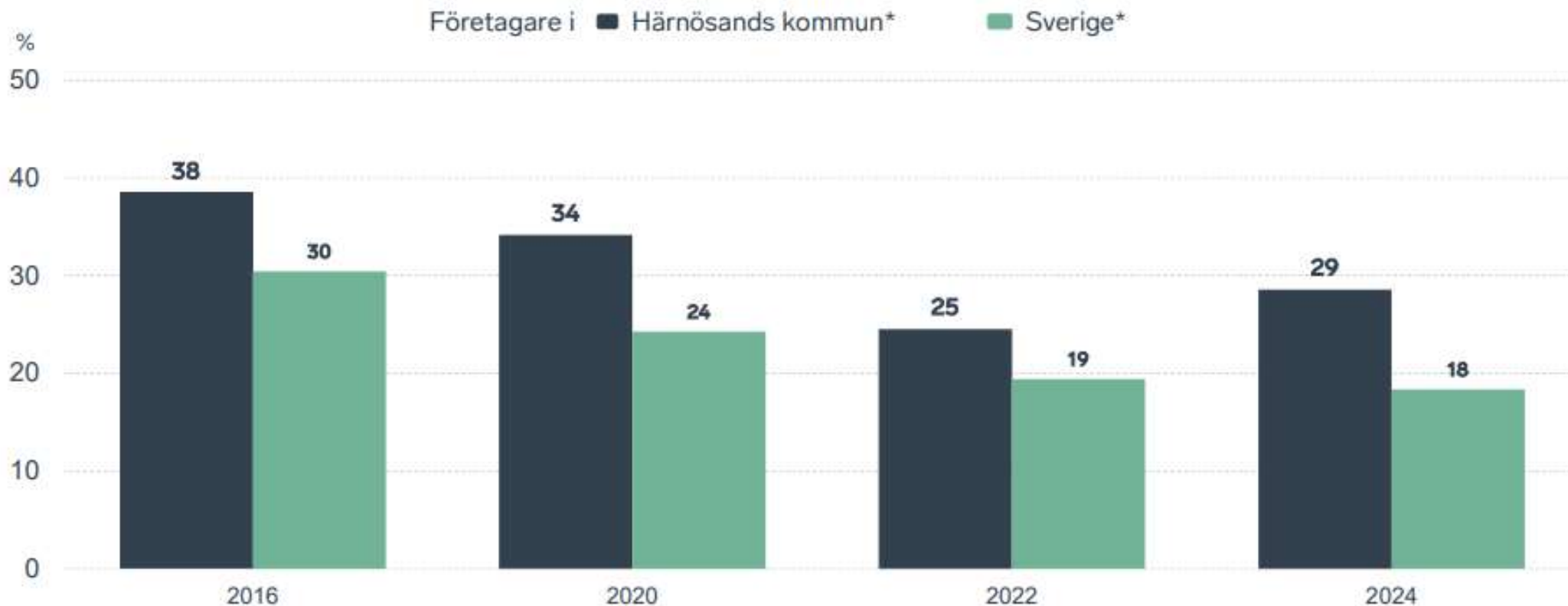
Påverkan av brottslighet/otrygghet

Negativa andelar

Negativa andelar = företag som svarat betyg "I mycket hög utsträckning" eller "I ganska hög utsträckning".

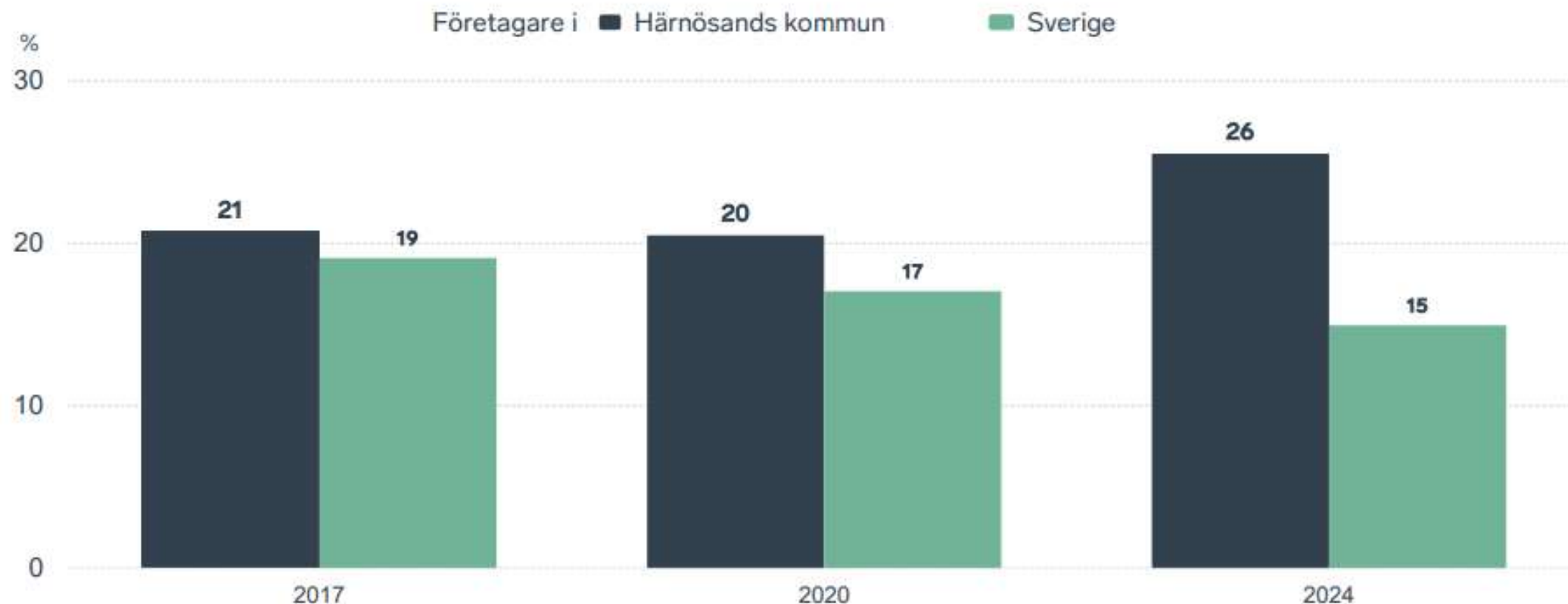
Andel företag som känt tvekan att lämna klagomål

Tabellen avser företag som svarat "ja, en gång" eller "ja, flera gånger".

*Frågan omformulerades 2022

Andel företag som övervägt att flytta

Tabellen avser företag som svarat "Ja".

Så kan företagsklimatet förbättras

Företagens högst prioriterade åtgärder

1 Bättre dialog mellan kommunen och företagen (47 %)

2 Bättre förståelse för företagande hos kommunens beslutsfattare (44 %)

3 Kortare handläggningstider (38 %)

4 Mer samarbete mellan skolan och de lokala företagen (36 %)

5 Fler som går en yrkesutbildning (35 %)

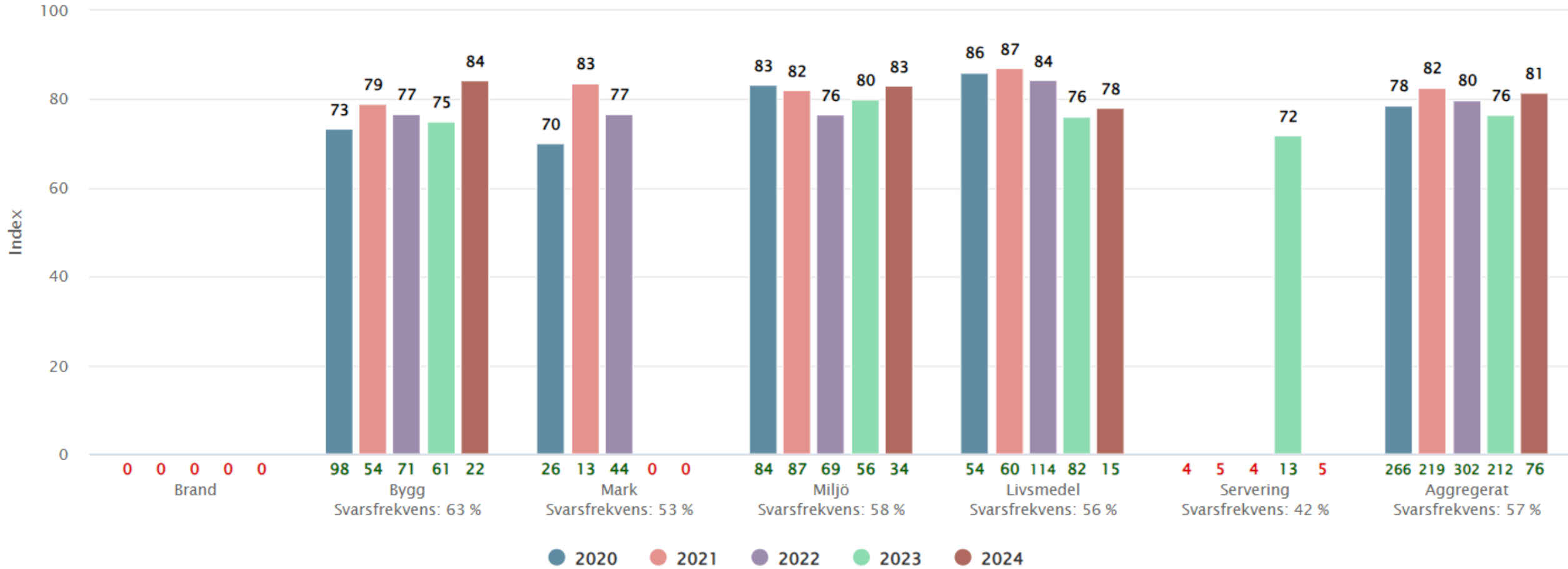

Insikt 18 okt 2024, TOTALT över fem år

NKI

Härnösand, alla ärenden, Myndighetsområde (delgrupp)

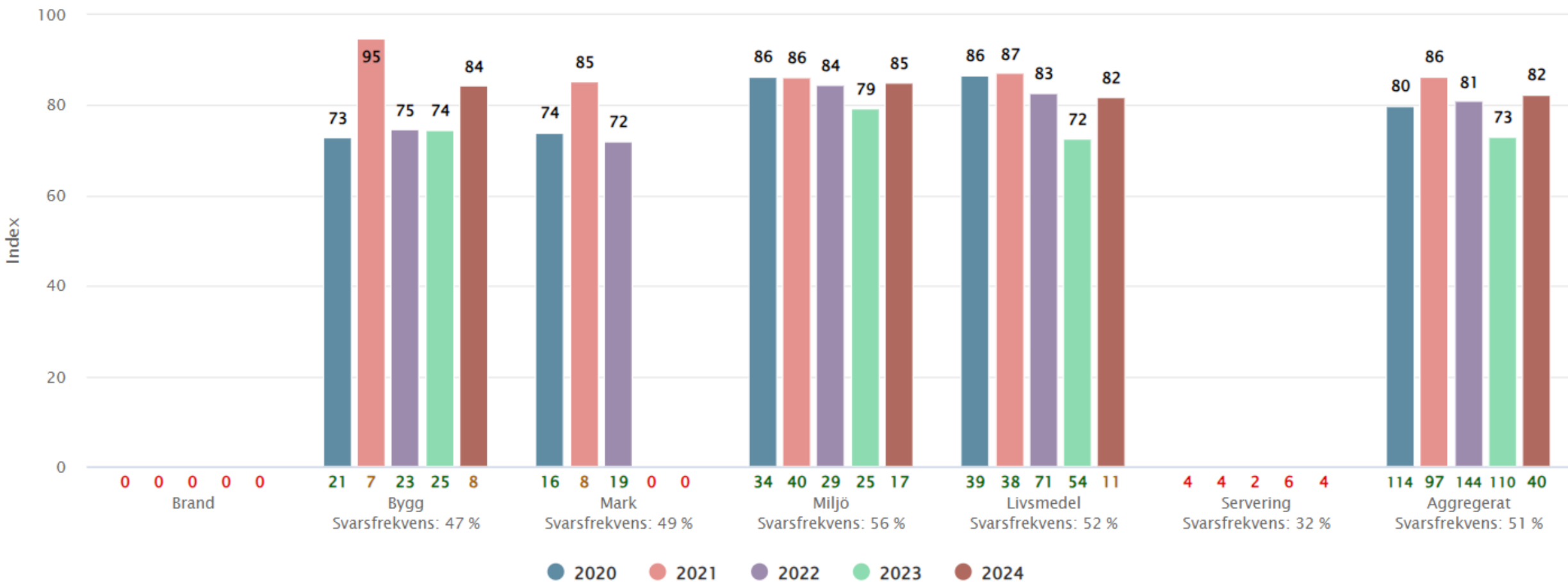
80 och över: mycket högt resultat
70 och över: högt resultat
60 och över: godkänt resultat

Insikt 18 okt 2024, FÖRETAG över fem år (det värde som rankingen utgår från)

NKI

Härnösand, företagsärenden, Myndighetsområde (delgrupp)

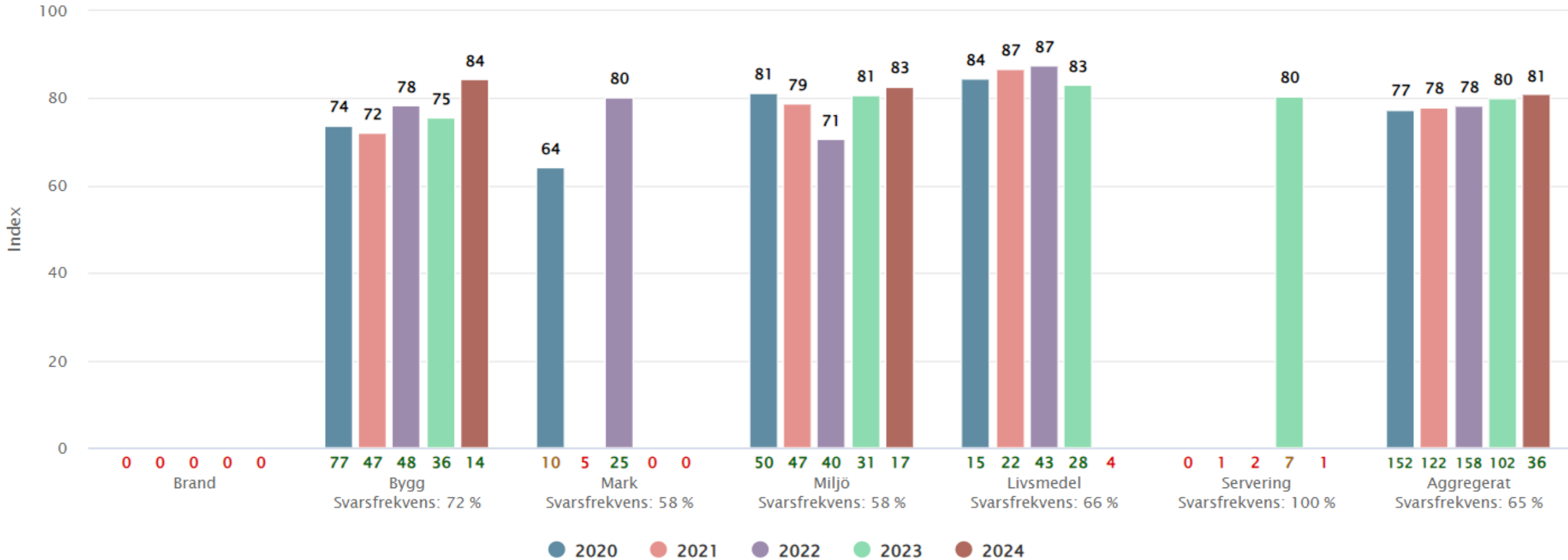

80 och över: mycket högt resultat
70 och över: högt resultat
60 och över: godkänt resultat

Insikt 18 okt 2024, ÖVRIGA över fem år

NKI

Härnösand, övriga ärenden, Myndighetsområde (delgrupp)

80 och över: mycket högt resultat
70 och över: högt resultat
60 och över: godkänt resultat

Insikt 18 okt 2024, ranking över fem år

	Värde	Ranking
2024	82*	19-23*
2023	73	142
2022	81	24
2021	86	4
2020	80	20

80 och över: mycket högt resultat
70 och över: högt resultat
60 och över: godkänt resultat

* För 2024 är värdet taget utifrån de resultat som vi ser nu. Värdet och rankingen för 2024 kommer i april 2025. Om vi skulle ha 82 poäng och läsa rankingen utifrån förra året så skulle vi landa på ranking på mellan plats 19-23.

Vad händer nu?

- 22 okt uppstart med näringslivsenheten och Svenskt näringsliv
- Vi tar med detta i VP 2025
- Handlingsplan från näringslivsenheten??

Samhällsförvaltningen

Linda Johansson, 0611-34 81 27
linda.johansson@harnosand.se

Samhällnämnden

Detaljplan för del av Nordanö 5:1, beslut om antagande

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta planförslaget för del av Nordanö 5:1 med de efter granskning föreslagna revideringarna

Beskrivning av ärendet

Ansökan om planbesked för fritidshusbebyggelse inkom 2021-11-04 för del av rubricerad fastighet på Hemsön. I ansökan var antalet tomter planerat till 28 stycken.

Positivt planbesked, att planarbetet kunde påbörjas, gavs med delegationsbeslut den 25 februari 2022.

När planbeskedet gavs var kommunens gällande översiktsplan från 2011–2025. Då angavs området markanvändning som *Bebyggelse och rekreation*. Det innebar mark som i huvudsak utgörs av fritidsboenden där omkringliggande områden är värdefulla för det rörliga friluftslivet. För merparten av de bebyggda områdena, även detta, finns detaljplaner upprättade som reglerar hur marken får användas. En förändring av markanvändningen kräver normalt en detaljplaneändring eller att en ny detaljplan upprättas. Bebyggelsemiljön ska inte försämrats vid ny-, om- eller tillbyggnader.

I gällande översiktsplan antagen av kommunfullmäktige 2022-09-26 redovisas området som *Sammanhängande bostadsbebyggelse - Småskalig bostadsbebyggelse* med ställningstagandet: Områden utanför kommundelscentrum, enstaka kompletteringar av bebyggelse kan uppmuntras. Kommunal service som skola, infrastruktur, VA kan inte utlovas. Vid ny exploatering inom ej detaljplanlagda områden bör upprättande av detaljplan övervägas.

För planområdet gäller detaljplan från 1971-06-04. Detaljplanen anger marken inom planområdet som allmän plats, park. I detaljplanen finns mark för fritidsbebyggelse, hamnändamål samt bestämmelse om minsta fastighetsstorlek mellan 1400–1800 m². Byggrätt för detaljplanen är 80 m² för huvudbyggnad och 25 m² för uthus eller andra gårdsbyggnader.

Samhällsförvaltningen arbetade vidare med förslaget utifrån antal tomter för att tillskapa en ny tomtstruktur utifrån sökandes ansökan. Syftet med bearbetningen var för att planförslaget bättre skulle passa in i fritidshusområdets befintliga karaktär och täthet.

Begäran om planeringsbesked begärde Härnösands kommun under sommaren 2022. Syftet med begäran var att få besked om planerad bebyggelse strider mot ingripandegrunden enligt 11 kap. 10 § punkt 4 PBL (strandskydd) och få nödvändig information kring förutsättningar för detaljplanen och därmed underlätta dess handläggning. Tre fastigheter låg helt inom strandskyddat område och för dessa föreslogs ett upphävande av strandskyddet i sin helhet.

Förutom samråd med länsstyrelsen kring begäran om planeringsbesked så ska även planeringsbeskedet samrådats med andra myndigheter, sakägare och boende inom och utanför planområdet samt intresseföreningar m.fl.

Den 2022-10-17 beslutade länsstyrelsen att planförslaget strider mot de ingripandegrunder gällande strandskyddets intressen som länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL. Ett positivt planeringsbesked kan därmed endast lämnas för en fastighet av de tre som låg inom strandskyddet med stöd av 7 kap. 18 c. skäl 2 miljöbalken. Kommunen reviderade planförslaget utifrån länsstyrelsens beslut för att inte planområdet skulle konflikt med strandskyddets intresse.

Samråd för planförslaget var 2023-11-09 till 2022-12-07. Syftet med detaljplanen var att utöka befintligt fritidshusområde med 18 fastigheter för bostadsändamål med tillhörande gator och gemensam dricksvatten- och avloppslösning. Planförslaget utformades med hänsyn till naturvärden, strandskydd, dagvatten och områdets befintliga bebyggelse- och landskapskaraktär. Planen hade även ambitioner att rätta till tidigare gjorda avvikelser mot gällande detaljplan.

Från samrådet inkom 18 yttranden från myndigheter, sakägare och boende, intresseföreningar, ledningsägare, Fortifikationsverket m.fl.

Inför granskning utfördes revideringar utifrån inkomna synpunkter från samrådet. Granskning för planförslaget var 2024-06-19 till 2024-07-17. Från granskningstiden inkom 11 yttranden och dessa var från:

- Länsstyrelsen – ingen erinran
- Lantmäteriet – hade synpunkter
- Räddningstjänsten – ingen erinran
- Trafikverket – ingen erinran
- Försvarmakten – ingen erinran
- Västernorrlands museum – ingen erinran men information fanns i yttrandet
- Postnord - ingen erinran men information fanns i yttrandet

- Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten (Din tur) - ingen erinran men information fanns i yttrandet
- Härnösands Naturskyddsförening - ingen erinran men information fanns i yttrandet
- Privatperson 1 – hade synpunkter
- Privatperson 2 – hade synpunkter

Lantmäteriet skrev förslag till förtydligande text gällande när nu gällande detaljplan ersätts av en ny. Vidare var det felskrivning om ett u-område i planbeskrivningen för den rättighet fanns inte i plankartan.

Västernorrlands museum skrev att det var bra att större terrasserings och stora markingrepp undviks och att planförslaget är anpassat till landskapsbild och platsens känslighet.

Postnord skrev att de ska godkänna placeringen och standarden på postmottagningsfunktionen. Vid nybyggnation av villor och radhus placeras postlådan i en lådsamling vid infarten till området. Postnord önskar en tidig kontakt gällande godkännande av postmottagning.

Kommunalförbundet kollektivtrafikmyndigheten (Din tur) skrev att ingen kollektivtrafik finns idag i direkt anslutning till planområdet och idag är det få resenärer som använder linje 536. Med anledning av att befolkningsunderlaget är lågt på sträckan så finns inga planer att utöka trafiken på Hemsön. Om det finns underlag eller behov i framtiden kan linjen förlängas till planområde. Vägen måste då vara lämplig för trafik för en Servicebuss klass B (max 22 passagerare), att den underhålls, snöröjs, att ändhållplatsen skyltas på ett lämpligt sätt samt att det finns vändmöjlighet. Samhällsnyttan av en sådan trafikutökning skulle dock behöva prövas.

Härnösands Naturskyddsförening skrev om lukt från minireningsverket kan uppstå och att det då bör ställas krav på att anläggningen ska vara luktfri.

Privatperson 1 skrev att planförslaget inte blir till hans fördel eftersom planförslaget föreslår prickad mark, marken får inte förses med byggnad, närmast hans fastighet där han har ett nyttjandeavtal idag. Han vill inte köpa och reglera in prickad mark för att rätta till den avvikelse som är enligt gällande detaljplan idag. Påpekar att planförslaget då inte uppfyller BBR och kravet som finns mellan byggnader för brandrisken. Han skrev att den del av planförslaget som berör markyta för nyttjanderättsavtalet skulle undantas från planförslaget.

Privatperson 2 skrev att det inte behövs någon ny stugby. Hus finns till salu och gamla hus att reparera om folk vill flytta till Hemsön. Önskar behålla idyllen i Nordanö.

Samhällsförvaltningen har upprättat ett granskningsutlåtande där inkomna synpunkter samt kommunens bemötande sammanfattas.

- Inkomna yttranden ändrar planförslagets utformning i den utsträckningen att plankartan har ritats om där det finns ett

nyttjanderättsavtal idag. Planområdesgränsen har flyttats 5 meter mot hur planförslaget presenterades i granskningen.

- Text i planbeskrivningen har så borttagits utifrån ovanstående ändring i plankartan.
- Text om u-området har vidare tagits bort och text om konsekvenser för gällande detaljplan har lagts till bort utifrån Lantmäteriets synpunkter.
- Vidare har texten ”*planen syftar även till att rätta till tidigare gjorda avvikelser mot gällande detaljplan*” tagits bort eftersom det i planförslaget undantagit fastighet där avvikelser finns idag. Syftet stämmer då inte överens med planförslaget.

Detaljplanen har hanterats med ett standardförfarande i enlighet med plan och bygglagen (2010:900).

Socialt perspektiv

Planförslaget innebär att fler personer ges möjlighet att bosätta sig på Hemsön vilket gynnar öns utveckling. Välplanerade områden och bostäder med närhet till grönska och hav ger förutsättningarna för ett gott liv som reducerar stress och kan ge positiva folkhälsoaspekter i form av närhet till vardagsnära natur.

Ekologiskt perspektiv

Planförslaget innebär att mark som tidigare varit naturmark ianspråkats för att bli bostäder. Det är en omvandling från en genomsläpplig och naturlig miljö till en mer privat karaktär. Detta kommer innebära fler boende och kanske även permanentboende. Det kommer vara fler som vistas i området och nyttjar stränder, skogen och vägarna. Dock kvarstår mycket naturmark inom och utanför planområdet, vilket gör att ekologiska värden finns kvar till stor del.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Ett ökat befolkningsunderlag på Hemsön kan bidra till att visst behov av service och verksamheter så som enklare matvaruhandel, kiosk etc. kan uppstå. Fler boende kan gynna näringslivet som finns på ön.

Planförslaget innebär kostnader för exploatör för anläggandet av teknisk infrastruktur, gator och skötsel och så småningom husägare som ska bebygga fastigheterna.

Beslutsunderlag

- Naturvärdesinventering, Sweco 2023-01-13
- Miljögeoteknisk undersökning, Sweco 2023-04-06
- Vägutredning, Sweco 2023-04-20
- PM geoteknik, Sweco 2023-04-26
- PM – Naturmiljö, Sweco 2023-12-13

- PM Samråd, Geohjälp 2023-12-19
- Översiktlig hydrogeologisk utredning för gemensam avloppsanläggning (VA-utredning), Geohjälp 2024-04-03
- Inventeringsanteckningar vitryggig hackspett, Thomas Birkö och Kurt Holmqvist, 2024-03-25

I ärendet har Maria Söderlund, plan- och byggchef deltagit.

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Linda Johansson
Planarkitekt

Bilagor

Antagandehandlingar:

Plankarta daterad augusti 2024

Planbeskrivning daterad september 2024

Granskningsutlåtande september 2024

Samrådsredogörelse juni 2024

Skickas till

Sökande

Länsstyrelsen

Lantmäteriet

Härnösands
kommun

Planbeskrivning

Detaljplan för del av fastigheten Nordanö 5:1
Hemsön, Härnösands kommun

Antagandehandling

Bild från östra delen av planområdet, uppe på höjden på Gåsberget med utsikt ner mot havet och befintlig bebyggelse på Kinnarsudden och Hälludden

Om planbeskrivningen

Planbeskrivningens uppgift är att underlätta förståelsen av planförslagets innebörd. Beskrivningen ska redovisa planens syfte samt förutsättningar och förändringar. De tekniska, fastighetsrättsliga och ekonomiska åtgärder som behövs för att genomföra planen ska också framgå. Planbeskrivningen har ingen rättsverkan. Planen upprättas enligt reglerna i plan- och bygglagen 2010:900.

Till detaljplanen hör följande planhandlingar:

- Plankarta daterad augusti 2024
- Planbeskrivning daterad september 2024
- Granskningsutlåtande daterad september 2024
- Sändlista daterad juni 2024
- Samrådsredogörelse daterad juni 2024
- Fastighetsförteckning daterad juni 2024
- Undersökning av betydande miljöpåverkan, september 2023

Utredningar till grund för planförslaget:

- Naturvärdesinventering, Sweco 2023-01-13
- Miljögeoteknisk undersökning, Sweco 2023-04-06
- Vägutredning, Sweco 2023-04-20
- PM geoteknik, Sweco 2023-04-26
- PM – Naturmiljö, Sweco 2023-12-13
- PM Samråd, Geohjälps 2023-12-19
- Översiktlig hydrogeologisk utredning för gemensam avloppsanläggning (VA-utredning), Geohjälps 2024-04-03
- Inventeringsanteckningar vitryggig hackspett, Thomas Birkö och Kurt Holmqvist, 2024-03-25

Medverkande

Detaljplanen har tagits fram av handläggare på plan- och byggavdelningen. Medverkande i planarbetet har även varit representanter från miljöavdelningen, teknikavdelningen och enheten för strategisk samhällsutveckling. Konsulter för framtagna utredningar har varit Sweco och Geohjälps. Ångermanlands ornitologiska förening har varit behjälplig med inventering och bedömning kring vitryggig hackspett.

Kontaktuppgifter

Härnösands kommun, 871 80 Härnösand

Telefon: 0611-34 80 00

E-post: planarenden@harnosand.se

Innehållsförteckning

1. Planen i korthet	4
<i>Syfte</i>	4
<i>Läge</i>	4
<i>Areal och markägoförhållanden</i>	4
<i>Sammanfattning</i>	5
2. Planförslaget.....	6
<i>Natur</i>	6
<i>Bebyggelseområden</i>	9
<i>Friytor</i>	11
<i>Vattenområden</i>	11
<i>Gator och trafik</i>	12
<i>Störningar</i>	14
<i>Teknisk försörjning</i>	14
<i>Planbestämmelser</i>	21
3. Planområdets förutsättningar	25
<i>Historik</i>	25
<i>Natur</i>	26
<i>Bebyggelseområden</i>	33
<i>Friytor</i>	34
<i>Vattenområden</i>	34
<i>Gator och trafik</i>	35
<i>Störningar</i>	35
<i>Teknisk försörjning</i>	36
4. Förenligt med miljöbalken	38
<i>Miljökonsekvensbeskrivning</i>	38
<i>Miljökvalitetsnormer</i>	38
5. Tidigare ställningstaganden.....	38

<i>Översiktsplan</i>	38
<i>Riksintresse</i>	39
<i>Detaljplan</i>	39
<i>Planbesked</i>	40
<i>Strandskydd</i>	40
6. Genomförande	42
<i>Organisation</i>	42
<i>Fastighetsrätt</i>	43
<i>Teknik</i>	47
<i>Ekonomi</i>	48
7. Konsekvenser av planens genomförande	49
<i>Ekologiska</i>	49
<i>Sociala</i>	49
<i>Ekonomiska</i>	50
<i>Fastighetsrättsliga frågor</i>	50
Bilaga 1. Detaljplaneprocessen	52

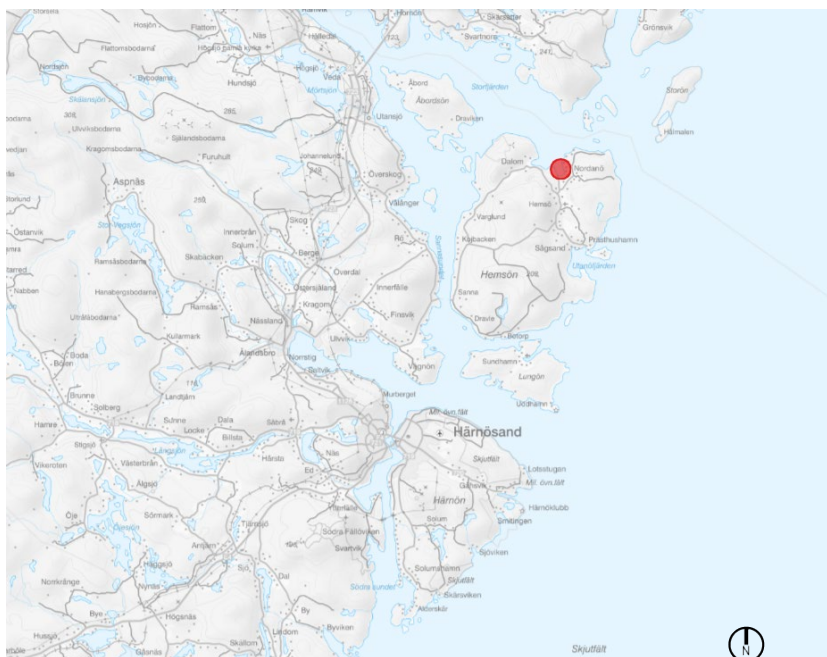
1. Planen i korthet

Syfte

Syftet med detaljplanen är att utöka befintligt fritidshusområde med 18 fastigheter för bostadsändamål med tillhörande gator och gemensam dricksvatten- och avloppslösning. Planförslaget har utformats med hänsyn till naturvärden, strandskydd, dagvatten och områdets befintliga bebyggelse- och landskapskaraktär.

Läge

Planområdet ligger på Hemsön, en 54 km² stor ö nordöst om Härnösands centralort, se figur 1 nedan. Ön ligger mellan fastlandsorterna Älandsbro och Utansjö och nås med bilfärja. Planområdet ligger på Hemsöns norra del i Nordanövikens.

Figur 1. Översiktsbild över planområdets lokalisering på Hemsön

Areal och markägförhållanden

Planområdet omfattar ca 8,5 hektar (85 200 m²) och fastigheten Nordanö 5:1 ägs av tre parter som alla äger en tredjedel av fastigheten. Fastighetsägarna är även sökande till planen. Hela fastigheten är ca 233 hektar (2 328 789 m²).

Sammanfattning

Detaljplanen föreslår 18 nya fastigheter för bostäder intill befintligt fritidshusområde. Föreslagna fastigheter varierar i storlek från 1200 – 2000 kvm med varierande byggrätter på antingen 80 eller 100 kvm för huvudbyggnad och 25 eller 40 kvm för komplementbyggnad (garage, uthus och dylikt). Variationer av fastigheter och byggrätter beror på deras placering till befintlig bebyggelse, landskapets karaktär och känslighet. Byggnaderna ska placeras 4 meter från fastighetsgräns och följa befintlig markprofil. Sprängning, schaktning och/eller utfyllnad ska inte förekomma för att undvika höga schaktväggar och slänter. Mindre terrasseringsarbeten kan göras för att undvika höga slänter. Fasader ska utformas i trä i matt mörk färgsättning för att anpassa kringliggande bebyggelse.

- Husen närmst vattnet och i anslutning till befintlig bebyggelse föreslås få 80 kvm byggrätt för huvudbyggnad och 25 kvm byggrätt för komplementbyggnad. Nockhöjd föreslås till 6 meter för huvudbyggnad och 4 meter för komplementbyggnad. Fastighetsstorleken föreslås vara mellan 1200–1800 kvm.
- Husen ovanför mot Gåsberget föreslås få 100 kvm byggrätt för huvudbyggnad och 40 kvm byggrätt för komplementbyggnad. Nockhöjd föreslås till 9 meter för huvudbyggnad och 4 meter för komplementbyggnad. Fastighetsstorleken föreslås vara mellan 1800–2000 kvm.

Viktigt i planförslaget har varit att de nya fastigheterna ska anpassas till det befintliga fritidshusområdet och landskapets skogs- och havskaraktär. Den bebyggelsestruktur som föreslås i detaljplanen tar fasta på den befintliga detaljplanens ”öar” av bebyggelse och värnar dessa genom att bevara grönområdena mellan bebyggelseöarna. Känslan av direktkontakt med skog eller hav är viktig i området. Den ska bevaras genom att de nya bostadsfastigheterna placeras i anslutning till den befintliga bebyggelsen utan att området för den skall upplevas som tätbebyggt. Befintliga stigar i området bevaras och förstärks.

Förslaget har även tagit fasta på den befintliga gatustrukturen som karaktäriseras av gemensamma vändplaner med entréer till husen och smala grusade bilvägar. Därför är förslaget att placera den nya bebyggelsen nära befintliga hus och i anslutning till befintlig infrastruktur för att inte behöva anlägga nya gator i området som kan riskera att ändra karaktären.

Bostadsfastigheterna ska anslutas till en gemensam avloppsanläggning och en gemensam vattenbrunnsanläggning som ska bekostas av exploatören och skötas som en gemensamhetsanläggning. Startbesked för huvudbyggnader på de nya bostadsfastigheterna kan inte ges innan gemensamma avlopps- och vattenanläggningar kommit till stånd, vilket säkerställer att gemensamma lösningar finns på plats innan byggnader kan uppföras.

Dagvatten tas omhand lokalt på respektive fastighetsägares mark samt genom naturlig infiltration i det naturområde som bevaras i planen.

Detaljplanen hanteras med ett standardförfarande.

2. Planförslaget

Nedan beskrivs planförslagets ställningstaganden och de förändringar som möjliggörs med detaljplanen. För att läsa om planens förutsättningar, se rubrik 3.

Natur

Mark och vegetation

Befintlig naturmiljö och träd ska behållas i största utsträckning. Detta säkerställs genom att ytor planläggs som allmän platsmark, natur. Bostadsfastigheterna bör utformas så att befintliga träd och naturkaraktär bibehålls i så stor utsträckning som möjligt men inga regleringar införs i plankartan för detta.

Bestämmelse finns för att säkerställa att byggnader följer befintlig markprofil och att sprängning, schaktning och/eller utfyllnad inte förekommer annat än vad som krävs för att på ett lämpligt sätt kunna utföra grundläggning av byggnader,

göra ledningsdragningar samt anlägga bilplats och in-/utfart. Höga schaktväggar och slänter ska undvikas.

Artskydd

Genom att spara lövträd och tillskapa lövområden genom utglesning av gran kan den vitryggiga hackspetten samt andra skyddsvärda växter och djur gynnas på Hemsön. Albårdar och sälgar är viktiga träd och miljöer för näringssök av vitryggig hackspett och bör bevaras. Detta säkerställs genom planläggning av allmän platsmark, natur.

Geotekniska förhållanden

De geotekniska förutsättningarna inom området bedöms vara goda för planerad byggnation och grundläggningsnivå. Undersökningen är av översiktlig karaktär. Vid framtida placeringar av hus och därtill bygglovsansökningar ska en mer detaljerad geoteknisk undersökning genomföras för planerad byggnation. I byggskedet bör geotekniskt kunnig personal utföra besiktning av schaktbotten.

Grundläggning bedöms kunna ske ytligt med platta på mark ovan morän med medelfast till mycket fast lagringstäthet. Fyllning under byggnad med platta på mark eller fyllning under bärande plintulor ska utföras med jord av materialtyp 1 eller 2 enligt AMA Anläggning 20, kapitel CEB.21.

Jordlagret utgörs av måttligt tjällyftande jordarter och grundläggningen bör därför utföras på ett frostskyddat sätt. Frostskyddad grundläggning kan utföras antingen genom utskiftning av tjällyftande jord och/eller termisk isolering för förhindra skadlig tjälnedträngning. Grundläggningen får ej ske på tjälad eller störd jord.

Överbyggnader för gator och parkeringsplatser ska dimensioneras efter rådande terrassmaterial. Eventuell organisk jord ska avbanas innan terrassering utförs.

Störning av silt- och sandhaltig jord kan uppstå vid ovarsam schaktning. Vid vattenmättad är förekommande silt- och sandhaltiga jordar stark flytbenägna, vilket ska beaktas under utförandet med skydd mot nederbörd och snösmältning etc.

Schaktning ska utföras enligt schakta säkert (2015). Schakten ska genomföras så att schaktbotten inte blir störd. Gräv- och schaktarbeten ska drivas från lågpunkt till högpunkt så att schakten blir självdränerade.

I ett kompletterande yttrandet från Geohjälp (PM Samråd, 2023-12-19) rekommenderas att släntlutningar inte ska göras brantare än 1:2,5 (ca 22 grader), att block inte får finnas närmare släntkrön än 5 m samt att avskärande diken ska anläggas för att avleda grundvatten från högre terräng.

Geohydrologiska förhållanden

Utifrån genomförd översiktlig geoteknisk undersökning (2023-04-26) visar grundvattenmätningen att grundvattennivån i området är varierande och det varierar med årstid och nederbördsförhållanden.

Vid uppmätt tillfälle under december i västra delen av området är grundvattennivån 4,5 meter under markytan och för den östra delen av området ligger det på strax under 2 meter under markytan.

Markradon

Marken klassas som lågradonmark och byggnader ska uppföras radonskyddat.

Fornlämningar

Det finns kulturhistoriska lämningar i närheten av planområdet. Dessa bedöms inte påverkas av planförslaget eftersom inga förändringar eller exploatering möjliggörs på ytorna.

Om ytterligare fornlämningar hittas i samband med markarbeten ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas, i enlighet med kulturmiljölagen 2 kap 10§ andra stycket (SFS 1988:950).

Bebyggelseområden

Bostäder

Planområdet möjliggör för 18 nya fastigheter för bostadsbebyggelse. Fastigheterna är mellan 1200–2000 kvm med en byggrätt för huvudbyggnad på antingen 80 eller 100 kvm. Bestämmelse finns för att säkerställa att byggnader följer befintlig markprofil och att sprängning, schaktning och/eller utfyllnad inte förekommer annat än vad som krävs för att på ett lämpligt sätt kunna utföra grundläggning av byggnader, göra ledningsdragningar samt anlägga bilplats och in-/utfart. Höga schaktväggar och slänter ska undvikas.

Nockhöjderna på bebyggelsen närmst vattnet och intill befintlig bebyggelse föreslås vara 6 meter för huvudbyggnader och 4 meter för komplementbyggnader. Nockhöjden för huvudbyggnad syftar till att möjliggöra bebyggelse om 1 våning. Upp mot Gåsberget föreslås något högre bebyggelse med 9 meter nockhöjd för huvudbyggnader och 4 meter för komplementbyggnad. Nockhöjden för huvudbyggnad syftar till att möjliggöra bebyggelse mellan 1,5 upp till 2 våningar. Nockhöjderna är tilltagna för att passa den kuperade terrängen och med hänsyn till befintlig bebyggelse.

En fasadutformningsbestämmelse finns utlagd på all kvartersmark för att säkerställa att fasader utgörs av trä med matt, mörk färgsättning exempelvis i röd, grå eller svart kulör för att anpassa till befintlig bebyggelse och landskapet.

Bestämmelse om att huvudbyggnader i norr, i anslutning till befintlig bebyggelse, ska ha sadeltak och ha en minsta taklutning av 22 grader införs med syfte att undvika platta tak och för att ny bebyggelse ska passa befintlig bebyggelse. Sadeltak finns i området och ny bebyggelse ska förhålla sig till befintliga tak i utformning och vinkel.

För den nya bebyggelsen i söder införs ingen bestämmelse om takutformning eller vinkel eftersom området ligger fristående och utan direkt koppling till befintlig bebyggelse. Syftet med att lämna det relativt fritt i söder är för att uppmuntra till variation och högre bebyggelse för att

möjliggöra utblickar över träden och öppna upp för olika utformning och arkitektoniska uttryck.

Bestämmelse om att huvudbyggnader ska placeras minst 4 meter från fastighetsgräns finns för att säkerställa tillräckliga avstånd mellan bebyggelse i händelse av brand men även för att skapa utblickar mellan bebyggelsen. Minst 8 meter mellan byggnader krävs för att minska spridningsrisken vid händelse av brand. Det är viktigt utifrån brandsäkerhetssynpunkt att inte ge undantagstillstånd angående avstånd mellan byggnaderna. Däremot får bygglovsbefriade åtgärder stå på prickad mark samt närmare fastighetsgräns än 4,5 meter med grannes medgivande.

6 meter bred prickad mark, mark som inte får bebyggas, finns för att säkerställa att byggnader inte uppförs för nära fastighetsgräns eller övriga allmänna ytor. Syftet är att säkerställa att stigar, naturområde och vattenområde hålls fri från bebyggelse så att upplevelsen av de gemensamma ytorna är att de fortsatt är tillgängliga för allmänheten.

Verksamheter

Inga verksamheter planläggs för.

Tillgänglighet

Tillgängligheten är begränsad i området på grund av att det är ett kuperat landskap och kommer fortsatt vara det efter ett genomförande av planen. Befintliga vägar behålls i sin standard vilket påverkar tillgänglighet och framkomlighet för både människor och fordon.

Ny bebyggelse som uppförs måste följa föreskrifterna i Boverkets byggregler (BBR). Marken ska också anordnas så att inga fysiska hinder föreligger. Tillgänglig parkering i anslutning till entré ska lösas inom respektive tomt.

Även när man anlägger nya allmänna platser, så som nya gator, ska de göras tillgängliga och användbara för personer med nedsatt rörelse- eller orienteringsförmåga.

Kulturmiljö och gestaltning

För att anpassa ny bebyggelse till den befintliga bebyggelsens värden och kvalitéer har bestämmelser för fasadernas utformning införts. Tillkommande bebyggelses fasader föreslås uppföras i träpanel i matt, mörk färgsättning.

Friytor

Lek och rekreation

Inga planerade ytor för lek eller rekreation föreslås i planområdet. Istället hänvisas de boende till kringliggande naturlandskap och sin egen fastighet.

Naturmiljö

I planområdet planläggs för naturmark mellan bebyggelsen för att bibehålla områdets grönstruktur och skapa så liten inverkan som möjligt på djur- och växtliv. De stigar som finns i området har förutsättningar att vara kvar genom att marken kvarstår som naturmark.

Vattenområden

Planförslaget föreslår inget nytt vattenområde med hänvisning till länsstyrelsens planeringsbesked gällande strandskyddet. De nya boende hänvisas till befintliga kringliggande stränder, bryggor och klippor.

Upphävande av strandskydd

När en detaljplan ersätts återinträder strandskyddet enligt miljöbalken (2010:902). Planförslaget innebär att strandskyddet upphävs inom delar av planområdet.

För en av fastigheterna kan upphävande av strandskyddet ges med stöd av det särskilda skäl som finns i miljöbalken 7 kap. 18 c § punkt 2 att området som upphävandet avser redan är väl avskilt från området närmast strandlinjen genom en väg, järnväg, bebyggelse, verksamhet eller annan exploatering.

Upphävande av strandskydd kommer även behövas för det minireningsverk som ska anläggas 60 meter från havet inom E-området på plankartan. E-området mäter 16 x 10 meter och

ska rymma det minireningsverk som sökande avser uppföra. I den översiktliga hydrogeologiska utredningen skulle en placering högre upp i terrängen, ovanför strandskyddsgränsen, medföra att vissa fastigheter skulle behöva pumpa sitt avloppsvatten till minireningsverket. Detta skulle leda till onödiga elkostnader samt problem i samband med strömavbrott.

Minireningsverk och efterföljande UV-brunn är installationer som placeras under mark och säkerställs genom planbestämmelsen ö₁ – endast avloppsreningsverk under mark. Dessa kommer således inte att utgöra hinder för människor som vill röra sig inom strandskyddsområdet. Därför anser kommunen att ett upphävande av strandskydd bör kunna ges med stöd i miljöbalken 7 kap. 18 c § punkt 4: att det behövs för att utvidga en pågående verksamhet och utvidgningen inte kan genomföras utanför området samt punkt 5: att området behöver tas i anspråk för att tillgodose ett angeläget allmänt intresse som inte kan tillgodoses utanför området.

Åtgärden som vidtas bedöms inte komma att förändra livsvillkoren för djur- och växtarter. Allmänhetens tillgänglighet till området kommer inte att försämrast.

Gator och trafik

Gatunät

Ett översiktligt projekterings-PM för väg har genomförts under april 2023 och bifogas planförslaget. Det planerade området för dragningen av nya vägar och vändplaner är väldigt varierande när det kommer till terräng och topografi, då det finns större lutningar och höjdskillnader inom området.

Enligt vägprojekteringen så ser det ut att kunna anläggas vägar och vändplaner på tilltänkta områden. Vissa branta lutningar klarar max-kraven för längslutning (huvudgator max 7 procent, lokal- och markgator max 10 procent). Gatan upp mot nya vändplanen i norr blir brant och kommer inledas med en tvär 90-graders sväng. Lutningen är inte fullt tillfredsställande utifrån bland annat tillgänglighetskrav men är ändå acceptabel med tanke på anslutande vägars skick.

Vägen bedöms vara bättre i detta läge än att gatan skulle gå i naturområdet bakom befintliga hus vilket skulle påverka tomternas skogskaraktär och även innebära mer omfattande ingrepp i naturen eftersom det blir en helt ny väg istället för att förlänga den befintliga.

Plushöjder finns placerade på nya föreslagna gator vilket innebär vilken höjd marken ska ha. Plushöjderna är satta utifrån vägprojekteringen och finns för att säkerställa jämn höjdsättning och lutning.

Diken längs med den brantaste delen upp mot vändplanen i norr kräver mer anpassning mot befintliga och nya fastighetsgränser. Anslutningar in till fastigheterna blir mer utmanande att få till om någon fastighet kommer att placeras längs med någon brantare del av vägen.

Någon massbalans på ytorna det gäller är inte utförd i dagsläget. I viss mån krävs schakt och i andra hänseenden krävs fyll, det finns en möjlighet att anpassa ytorna så balans uppstår.

Eftersom området saknar brandposter kommer släckbilar att behöva köra växelvis för att det ska finnas vatten hela tiden. Vändplaner finns i området och är dimensionerade med en diameter på mellan 25–30 meter, vilket är tillräckligt för att större fordon så som brandbilar och sopbilar ska kunna vända i området.

I området finns bestämmelse om att dagvattendiken vid gatorna ska skyddas med växtlighet eller erosionsskydd för att undvika att slänterna eroderar vid kraftig nederbörd, dike₁.

Gång- och cykeltrafik

Inget specifikt gång- och cykelstråk anläggs utan hänvisas till kringliggande gatunät.

Kollektivtrafik

Ingen kollektivtrafik ansluter till planområdet.

Parkering och utfarter

Parkering sker på respektive fastighet och utfarter behöver anläggas på ett trafiksäkert sätt med hänsyn till topografin och markens stabilitet m.m.

Varumottagning

Ingen omfattande varumottagning kommer ske till planområdet. Eventuellt att hemkörning av matvaror och utdelning av paket och post etc. kan finnas i området.

Om postmottagning efterfrågas till området anordnas en gemensam lådsamlingsplats vid områdets infart.

Störningar

Buller och vibrationer

Planförslaget innebär inga ökade mängder buller eller vibrationer. Vid byggnation av vägar och anläggandet av fastigheter och hus kan tillfälliga störningar uppstå.

Farligt gods

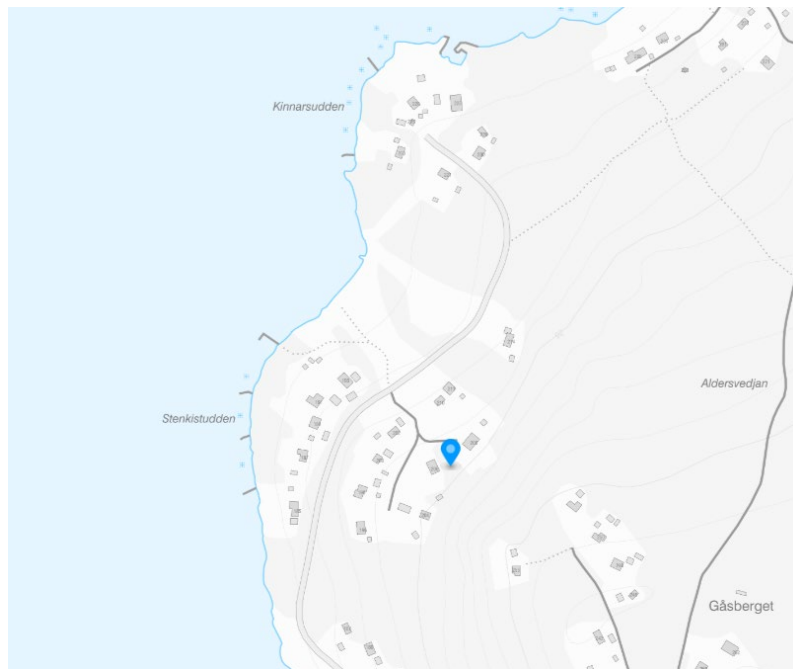
Planförslaget möjliggör inte farligt gods.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

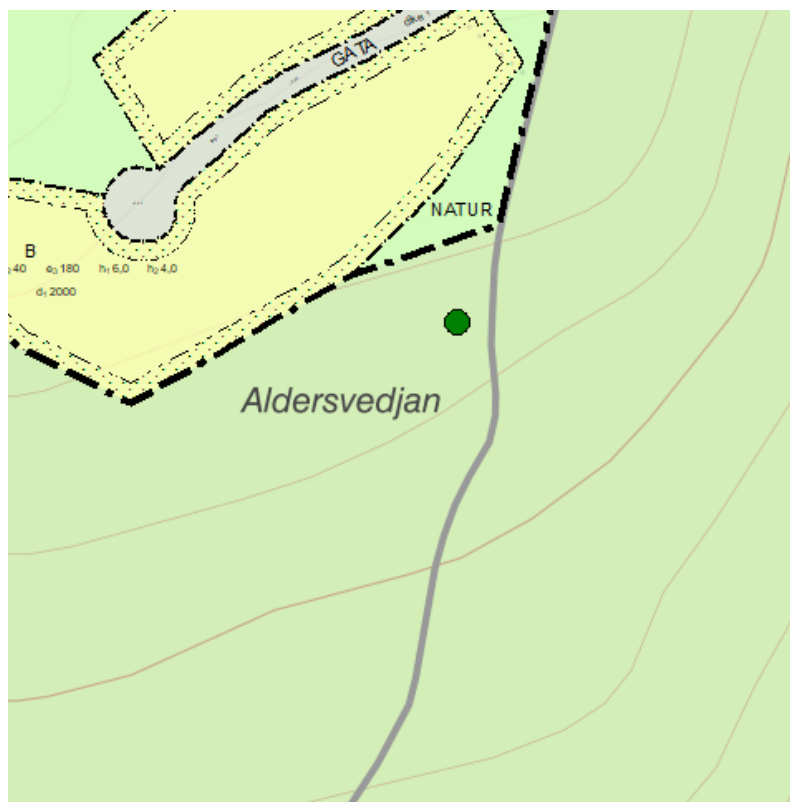
De nya bostadsfastigheterna ska anslutas till en gemensam avloppsanläggning och dricksvattenanläggning. Det kan ofta vara fördelaktigt, både ekonomiskt och miljömässigt, att anlägga gemensamma anläggningar för vatten och avlopp för flera hushåll.

För de nya 18 bostadsfastigheterna krävs en tillgång på ca 15 m³/dygn. En provpumpning av den befintliga brunnen i området (se figur 3 nedan) visade på en kapacitet på 72 m³/dygn.

Figur 3. Ungefärlig placering på nuvarande vattenpump som förser stranden och Hällsand med vatten.

En ny vattentäkt för de nya bostadsfastigheterna borrades i maj 2023, se grön punkt i figur 4 nedan. Brunnen är placerad cirka 30 meter söder om planområdet. En första provtagning på brunnens kapacitet visade 150 l/tim (3,6m³/dygn). Efter spräckning visade provpumpningen en kapacitet på 840 l/tim (ca 20m³/dygn) vilket ger tillräcklig dricksvattenförsörjning till de 18 fastigheter. Inga förhöjda kloridvärden uppmättes.

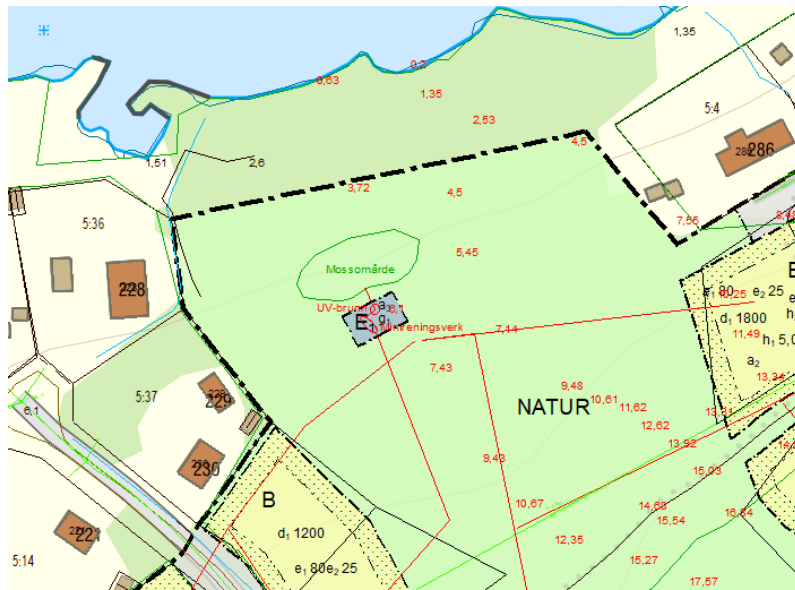

Figur 4. Bild över brunnens läge, Härnösand kommun 2024

För att säkra en gemensam och god dricksvattenförsörjning till området har planbestämmelse införts för att säkerställa att en gemensam dricksvattenanläggning kommit till stånd innan startbesked ges.

Dricksvattenanläggningar som i genomsnitt tillhandahåller mer än 10 m³ dricksvatten per dygn eller försörjer fler än 50 personer omfattas av Livsmedelsverkets dricksvattenföreskrifter och ska registreras hos kommunen som en dricksvattenanläggning. Enligt föreskrifterna ställs krav på kontrollprogram och provtagning.

De nya fastigheterna kommer att anslutas till en gemensam avloppsanläggning bestående av ett minireningsverk. Reningsverket är tänkt att kompletteras med en UV-brunn på det utgående vattnet. Minireningsverket och UV-brunnen är installationer som placeras under mark. Bedömningen görs att vattnet kommer att kunna ledas med självfall från de anslutna fastigheterna.

Figur 5. Skiss över ledningar från VA-utredningen. Mossområdet markerat i grönt.

Minireningsverkets utsläppspunkt placeras drygt 60 m från havet, i ett mossområde som påträffades vid inventeringen, se figur 5 ovan. Där kommer reningen att fortgå i naturmarken vilket gör att användningsområdet för minireningsverket (E_1) inte behöver utökas för att innefatta mossområdet utan reningen kan ske inom användningsbestämmelsen Natur. Det finns inga fastigheter eller avlopp nedströms avloppsanläggningen, närmaste fastighet finns ca 50 m från avloppsanläggningen. Det utgående vattnet från minireningsverket kommer att transporteras med grundvattnet vidare mot havet. Risken för påverkan på den nya eller närbelägna brunnar och havet bedöms därför som mycket liten.

Då de närbelägna fastigheterna tar vatten från en brunn 270 m längre uppströms bedöms att normal skyddsnivå med avseende på hälsa är tillräckligt. Närheten till havet och att den naturliga jorden är relativt genomsläpplig gör att hög skyddsnivå med avseende på miljö är lämpligt.

En yta för avloppsanläggningen finns reserverad i detaljplanen som teknisk anläggning. Vid anläggandet av vatten- och avloppsledningar i området samt vid

lokaliseringen av avloppsanläggningen ska ett avstånd med minst 0,3 m finnas mot andra elledningar i området enligt gällande branschrekommendationer. Ledningar för avlopp ska gå i naturområdet (allmän platsmark) och kräver inget markreservat eftersom ledningar är ett ändamål som ryms inom allmän platsmark.

Inga nya vägar kommer anläggas i området för att tömma avloppsanläggningen. Anläggningen beräknas behöva tömmas ca en gång per år, vilket kommer genomföras av en slambil från närmaste väg via en nedgrävd ledning. En två meter bred remsa av naturmark har blivit utlagd mellan en befintlig fastighet och ett förslag till ny fastighet för att möjliggöra att ledningen förläggs där.

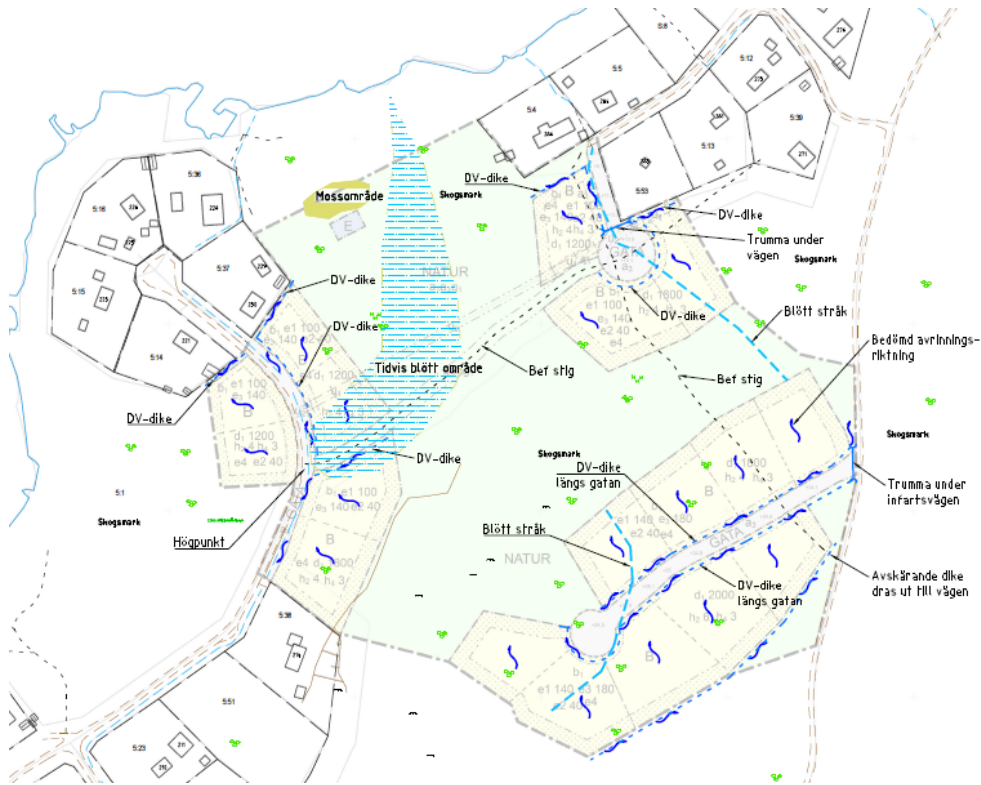
För att säkra en gemensam avloppshantering har planbestämmelse införts för att säkerställa att en gemensam avloppsanläggning kommit till stånd innan startbesked ges.

Dagvatten och skyfall

Möjligheten till lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD) genom infiltration och perkolation i naturmarken anses generellt god i området tack vare naturmarken.

Dagvatten från högre terräng i söder påverkar planområdet. Därför bör avskärande diken anläggas för att avleda dagvattnet ut i närliggande naturmark. Diken skall skyddas med växtlighet eller erosionsskydd för att undvika att slänterna eroderar vid kraftig nederbörd vilket säkerställs med en planbestämmelse (dike₁) på gatumarken, se figur 6 nedan.

I de områden där de genomsläppliga lagren är mindre än 1 m är magasineringsförmågan hos grönytorna lägre. Genom att t.ex. anlägga 15–25 cm sandinblandad matjord ovan befintliga jordlager kan magasineringsförmågan öka i de områden där förutsättningarna är sämre.

Figur 6. Bild från VA-utredning (2024-04-03) över förslag till dagvattenhantering i området. Visar blöta stråk samt blöta områden där särskilda lösningar kan behövas för att avleda dagvatten.

I de områden där infiltrationsförmågan är goda eller kan säkras föreslås att fastigheterna förses med utkastare som avleder dagvatten från fastigheten till kringliggande grönytor. Hårdgjorda ytor ska utformas så att avrinningen sker mot vegetationsytor.

För tomter som gränsar mot andra tomter eller vägar bör dagvattnet från tak ledas till en egen stenkista eller dagvattenkassett för att öka fördröjningen av dagvatten. För en takyta på 160 m² erfordras en magasinsvolym på 3,2 m³ för att klara ett 10-års regn. Resterande dagvatten kan ledas till nyanlagda diken i anslutning till vägar eller smala allmänningar. Dessa diken kan sedan avledas till naturmark. Särskilt viktigt är detta mot befintliga tomter i områdets nordvästra och nordöstra delar.

Vattenverksamhet

Att borra brunn för dricksvatten kan betraktas som vattenverksamhet enligt Miljöbalken 11 kap. (1998:808). För att få bedriva vattenverksamhet och för att få ta ut grundvatten kan verksamhetsutövaren behöva ansöka om tillstånd från Mark- och miljödomstolen. Det är verksamhetsutövaren som är ansvarig för att anmäla åtgärden till Mark- och miljödomstolen.

För att få bedriva vattenverksamhet utan att ansöka om tillstånd är det viktigt att visa att ingen negativ inverkan kan ske på vare sig allmänna och enskilda intressen. Den översiktliga hydrogeologiska utredningen bedömer att avstånden mellan brunnarna är så stora att de inte kommer att påverka varandra. Den nu borrade brunnen bedöms därför inte ha någon negativ påverkan på vare sig enskilda eller allmänna intressen.

Värme

Ingen fjärrvärme finns att tillgå i området. Det blir upp till respektive fastighetsägare att värma husen själva med luftvärmepump eller annan åtgärd.

El och fiber

HEMAB har elledningar inom planområdet som försörjer området med el. Det finns ett kabelskåp och en nätstation i närheten av planområdet. Ledningarna bedöms inte påverkas av planförslaget och möjlighet för de nytillkommande fastigheterna att ansluta till det allmänna nätet finns.

För elledningarna gäller att vattenledningar och andra ledningar ska förläggas med minst 0,3m avstånd enligt gällande branschrekommendationer.

Fastighetsägaren har ambitionen att öka självförsörjningen av energi på platsen genom att bland annat ha solceller på varje hus, etablera en energigemenskap som möjliggör delning av energi mellan fastigheterna och även utreda möjligheten att lagra överskott av energi. Fastighetsägaren vill dock ha en anslutningspunkt mot det allmänna elnätet för att säkerställa att det alltid finns tillgång till energi.

Möjlighet att ansluta till fiber finns inte i dagsläget.

Tele

Mobilt bredband finns.

Avfall

Planförslaget kan antas generera en ökning av mängden hushållsavfall, dock i liten utsträckning. Renhållningsfordon ska kunna angöra området och hämta avfall utan backande rörelser.

Fastigheterna får egna avfallskärl. Om nybyggda vägar inte klarar dimensionering, tung trafik eller passande vändmöjligheter, blir det istället aktuellt med gemensamhetslösning i närområdet för avfallet.

Planbestämmelser

Nedan redovisas plankartans bestämmelser med tillhörande förklaring och syfte (samt lagstöd).

Planbestämmelse	Motivering (förklaring och syfte)	Lagstöd
Allmän plats		
GATA	Motiv: för att möjliggöra nya bostäder krävs tillfartsvägar. En ny gata och en ny vändplan möjliggörs för, i övrigt används befintliga vägar.	4 kap. 5 § PBL
NATUR	Motiv: att bibehålla befintligt naturområde och skogskaraktären inom planområdet.	4 kap. 5 § PBL
Kvartersmark		
B	Motiv: att möjliggöra fristående fritids- eller permanentbostäder i området med hänsyn till omkringliggande bebyggelse.	4 kap. 5 § PBL
E ₁ - Avloppsreningsverk	Motiv: att säkerställa utrymme för ett gemensamt minireningsverk.	4 kap. 5 § PBL

g ₁ - Gemensamhetsanläggning	Motiv: att avloppsreningsverket sköts som en gemensamhetsanläggning efter det att exploatören anlagt den.	4 kap. 18 § PBL
ö ₁	Motiv: att avloppsreningsverket ska förläggas under mark för att förtydliga omgivningspåverkan och säkerställa att inga byggnader uppförs inom användningsområdet.	4 kap. 11 § PBL
Dike ₁	Motiv: att diken intill gator ska utformas med växtlighet/erosionsskydd för att undvika att slänterna eroderar vid kraftig nederbörd och säkerställa dagvattenhantering i området.	4 kap. 8 § PBL
Huvudmannaskap	Motiv: områdets befintliga gator, dricksvatten och natur sköts genom en gemensamhetsanläggning. Enskilt huvudmannaskap för allmänna platser (natur och gata) ska därför fortsatt vara enskilt för planområdet.	4 kap. 7 § PBL
e ₁ – största byggnadsarea per huvudbyggnad (80 och 100 kvm)	Motiv: att säkerställa lämpliga volymer med hänsyn till områdets bebyggelsekaraktär och landskapskaraktär. 80 kvm finns för de nya fastigheterna som ligger i norr för att passa befintlig kringliggande bebyggelse i skala. 100 kvm finns för de nya fastigheterna på den nya gatan i söder där större volymer kan tillåtas eftersom det inte finns kringliggande bebyggelse att ta hänsyn till.	4 kap. 11 § PBL
e ₂ – största byggnadsarea per komplementbyggnad (25 och 40 kvm)	Motiv: att säkerställa lämpliga volymer med hänsyn till områdets bebyggelsekaraktär och landskapskaraktär.	4 kap. 11 § PBL

e ₃ – största byggnadsarea per fastighet (105 och 180 kvm)	Motiv: att säkerställa lämpliga volymer med hänsyn till områdets bebyggelsekaraktär och landskapskaraktär.	4 kap. 11 § PBL
Prickad mark – marken får inte förses med byggnad	Motiv: att säkerställa att huvudbyggnader hålls sex meter från allmänna ytor (gator och natur) så att stigar, naturområde och vattenområde hålls fri från bebyggelse så att upplevelsen av de gemensamma ytorna är att de fortsatt är tillgängliga för allmänheten.	4 kap. 11 § PBL 4 kap. 16 § PBL
h ₁ – 9 meter	Högsta nockhöjd i meter: Motiv: att säkerställa lämpliga volymer med hänsyn till områdets bebyggelsekaraktär och landskapskaraktär. Nockhöjden är tilltagen för att klara den sluttande marken samt möjliggöra för bebyggelse om 1,5 till 2 våningar. .	4 kap. 11 § PBL
h ₁ – 6 meter	Högsta nockhöjd i meter: Motiv: att säkerställa lämpliga volymer med hänsyn till områdets bebyggelsekaraktär och landskapskaraktär. Nockhöjden är tilltagen för att klara den sluttande marken samt möjliggöra för bebyggelse om 1 våning.	4 kap. 11 § PBL
h ₂ – 4 meter	Högsta nockhöjd i meter: Motiv: att säkerställa lämpliga volymer med hänsyn till områdets bebyggelsekaraktär och landskapskaraktär. Nockhöjden är tilltagen för att klara den sluttande marken.	4 kap. 11 § PBL
f ₁	Huvudbyggnad ska ha sadeltak och ha minsta takvinkel av 22 grader: Motiv: att säkerställa att det inte blir platta tak vilket skulle frångå	4 kap. 16 § PBL

	områdets karaktär. Bestämmelse om minst 22 grader sätts för att ny bebyggelse ska passa den befintliga. Sadeltak finns i området och ny bebyggelse ska förhålla sig till befintliga tak i utformning och vinkel.	
d ₁ 1 200 – 2 000 kvm	Minsta fastighetsstorlek: Motiv: att säkerställa tillräckligt stora fastigheter för att möjliggöra för 18 bostäder.	4 kap. 18 § PBL
a ₂	Upphävande av strandskydd: Motiv: att upphäva strandskyddet för att möjliggöra bebyggelse med hänvisning till miljöbalken 7 kap. 18c punkt 2 §	4 kap. 17 § PBL
a ₃	Upphävande av strandskydd: Motiv: att upphäva strandskyddet för att möjliggöra för gemensam avloppsanläggning med hänvisning till miljöbalken 7 kap. 18 c punkt 5 §	4 kap. 17 § PBL
Utformning	Fasadmaterial: Motiv: att säkerställa att fasad utgörs av träpanel i matt, mörk färgsättning för att harmoniera med befintliga byggnader och skogskaraktär. Exempelvis i röd, grå eller svart kulör, huvudsaken är att det är en matt och mörk färgsättning.	4 kap. 16 § PBL
Markens anordnande och vegetation	Motiv: att byggnader ska följa befintlig markprofil för att bibehålla landskapskaraktären och undvika höga schaktväggar/slänter. Sprängning, schaktning och/eller utfyllnad ska inte förekomma annat än vad som krävs för att på ett lämpligt sätt kunna genomföra planförslaget. Syftet är att bibehålla området kuperade landskap och att	4 kap. 10 § PBL

	bebyggelse uppförs på plintar eller på annat sätt nära marken istället för att grunden gjuts platt på marken.	
Villkor för startbesked	Motiv: att säkerställa att gemensam dricksvattenanläggning och avloppsanläggning har kommit till stånd innan startbesked kan ges	4 kap. 14 § PBL
Placering	Motiv: att byggnader ska placeras minst 4,0 meter från fastighetsgräns med tanke på brandsäkerhet och krav från räddningstjänst samt för att samspela med omgivande bebyggelse.	4 kap. 11 § PBL
Endast en huvudbyggnad	Motiv: att endast en huvudbyggnad får uppföras per fastighet för att skapa en lämplig bebyggelsestruktur som passar med kringliggande bebyggelse och landskap.	4 kap. 16 § PBL
+0,0	Motiv: att säkerställa att gatornas höjd blir jämnt sluttande och enligt vägprojekteringen.	4 kap. 10 § PBL
15 år genomförandetid	Motiv: att sökande får 15 år för att genomföra detaljplanen vilket möjliggör en etappvis utbyggnad och en längre exploateringsprocess.	4 kap. 21 § PBL

3. Planområdets förutsättningar

Historik

Området blev detaljplanelagt 1971 och majoriteten av bebyggelsen är uppförd under 1970-talet. Dock finns några få äldre hus och enstaka hus som uppförts under 2000-talet.

Detaljplanen möjliggjorde 48 bostadsfastigheter varav nästan alla blivit bebyggda. Planen utarbetades i huvudsak direkt i fält för att välja ut lämpliga platser för bebyggelse med tanke på vägförbindelse, avlopp, solbelysning och landskapsestetiska synpunkter.

Bebyggelsen och vägarna följer topografin tydligt och alla fastigheter har en direktkontakt med skogen eller havet. Det är på sina håll glest mellan husen och stor hänsyn har tagits till gröna mellanrum mellan bebyggelsen och möjligheten att få avskildhet och utblickar. Gatorna består av mindre grusade vägar.

Söder om planområdet finns namnet Aldersvedjan vilket indikerar på äldre verksamheter som svedjebruk möjligen, se figur 7 nedan. Hemsön har sannolikt haft mänsklig bosättning från medeltiden vilket kan finnas spår av i området genom ortsnamn eller sägner.

Figur 7. Ortofoto från 1960-talet, området Aldersvedjan markerat i rött

Natur

Mark och vegetation

En naturvärdesinventering (NVI) genomfördes hösten 2022 för att bedöma områdets lämplighet bostäder. Inventeringen omfattade hela planområdet med särskild fokus på de delområden där byggrätter planeras.

Fältbesöket gjordes 1 november 2022 vilket är en dag utanför den tidsram som rekommenderas i standarden men

inventeringen gjordes under en tidsperiod med för årstiden varmt väder och det var helt snöfritt. Förutsättningarna var densamma som om fältbesöket gjorts dagen innan vilket hade varit innanför den rekommenderade tidsramen enligt standarden. En NVI som genomförs under hösten innebär vissa begränsningar för en del artgrupper som inte är möjliga att observera och således inte inkluderas i bedömningarna, t.ex. fåglar.

Marken är frisk till fuktig med enstaka blötare stråk/bäckdråg och trädskiktet domineras av gran och glasbjörk men fläckvis förekommer även tall, sälg, rönn, asp och gråal. Området bestod ursprungligen enbart av skogsmark men har sedan 1960-talet blivit bebyggt av fritidshus och cirka 40 befintliga bostadsfastigheter finns i hela planområdet. De delar som inte är bebyggda är tydligt påverkade av skogsbruk och siktröjningar och består av yngre skogar i gallrings- eller röjningsfas.

Hela inventeringsområdet bedöms hysa obetydliga till låga naturvärden på grund av skogsbrukspåverkan. Inga arter som omfattas av fridlysningsbestämmelser påträffades under inventeringen och förutsättningarna för fridlysta arter, t. ex. viktiga groddjursmiljöer, viktiga häckningsplatser för fåglar och växtplatser för rödlistade orkidéer saknas. Det finns hållmarker i anslutning till planområdet med vissa värden, men dessa är belägna söder om planområdet.

I PM – Naturmiljö (Sweco, 2023-12-13) bedömer konsulten att det inte är sannolikt att ett ianspråktagande av området och ett genomförande av detaljplanen kan påverka bevarandestatusen för grod- eller kräldjur. Gällande fåglar menar konsulten att det saknas förutsättningar för mer ovanliga arter i form av till exempel äldre lavrik skog, gamla träd som kan bära risbon och större våtmarker.

Artskydd

Artskydd är de lagar och åtgärder som samhället har beslutat om för att skydda och gynna arter som på något sätt hotas av människans verksamheter. För att skydda arter är det viktigt att skydda de miljöer/områden som de lever i. Oavsett vilken

art som omfattas så gäller försiktighet vid åtgärder när det kommer till artskyddet. Det gäller inte bara vid detaljplaneprocessen utan även vid byggnation och skogsbruksåtgärder. Om man planerar att göra skogsbruksåtgärder är det markägaren/verksamhetsutövaren som är ansvarig för att ta reda på om det finns fridlysta arter som kräver speciell hänsyn, och anpassa den tänkta åtgärden så de fridlysta arterna inte påverkas på ett negativt sätt.

Vitryggig hackspett ska ha setts intill eller inom planområdet. Den vitryggiga hackspetten är idag klassificerad som akut hotad enligt den svenska röda listan. Ångermanlands ornitologiska förening har genomfört två platsbesök och inventeringsanteckningarna bifogas planförslaget.

På första besöket konstaterades att vitryggig hackspett kan ha observerats i området och finnas häckande med ett revir på norra delen av Hemsön. Själva närområdet vid bastun och boulebanorna, som området såg ut när föreningen var där 20 mars, bedöms inte ha kvaliteter för häckning av vitryggig hackspett. Däremot kan den finnas i närområdet. För att vara mer säker på om vitryggig hackspett finns behöver vidare inventering genomföras. Föreningen placerade därför ut ljudboxar för att höra om det finns trumningar av vitryggig hackspett. Ljudboxarna inhämtades 25 mars.

I inventeringsanteckningarna från 25 mars har föreningen analyserat ljudfilerna och konstaterar att inget trumläte från vitryggig hackspett har spelats in i ljudboxen. Utifrån platsbesöken och ljudfilerna gör föreningen bedömningen är att området inte är ett högkvalitativt område lämpligt som boområde för vitryggig hackspett. Men att det finns undantag där vitryggig hackspett i Västerbotten har häckat på lite otypiska ställen. Så det kan ha funnits näringssökande vitryggig hackspett i området och att det finns potential för att det ska kunna finnas ett revir på Hemsön men boområdet är i så fall mer sannolikt vid Nordanö by och/eller på södra Hemsön. Där finns större sammanhängande lövskogsområden med grövre lövträd och döda träd.

Albården som finns i området är viktig för näringssök av vitryggig hackspett och därför värd att bevara liksom alla sälgar. Dessa trädslag är de viktigaste födosöksträden för arten i norra Sverige. Att spara löv och tillskapa lövområden med utglesning av gran kan gynna vitryggig hackspett.

Dialog har tagits med Länsstyrelsen och de meddelade 11 april 2024 att utifrån det underlag som inkommit från föreningen är deras råd att inga vidare åtgärder behöver vidtas.

Kommunen gör utifrån dialogen och informationen från föreningen och utifrån rådet från Länsstyrelsen bedömningen att detaljplanens genomförande inte kommer påverka artens bevarandestatus. Detta för att planområdet är tydligt påverkat av skogsbruk samt domineras av barrträd och björk, vilket inte är artens typiska miljö. Det finns enligt föreningen mer gynnsamma områden för arten söder om planområdet i Nordanö by samt på södra Hemsön. Där finns större sammanhängande lövskogsområden med grövre lövträd och döda träd. Då det endast är ströfynd som identifierats samt att området inte är typisk för arten samt att arten inte identifierades i ljudfilen så gör kommunen bedömningen att detaljplanen är genomförbar. Däremot är verksamhetsutövaren ansvarig för att ta reda på information om det finns fridlysta arter som kräver speciell hänsyn, och anpassa den tänkta åtgärden så de fridlysta arterna inte påverkas på ett förbjudet sätt.

Geotekniska förhållanden

En geoteknisk utredning har genomförts under april 2023. I området består det översta jordlagret av tunt ytskikt av mulljord. Därefter består jorden av sand med inslag av silt med varierande mäktighet på 1–2 m ovan sandig siltmorän. Lokalt i nordvästra delen av området finns ca 0,6 m lera på sandig siltmorän. Enligt SGU:s jorrdjupskarta påträffas berg allt mellan 0 – 10 m i området vilket överensstämmer med genomförda Jb-sonderingarna.

Stabilitetsberäkning har utförts i två sektioner och det visar på att nuvarande slänter är stabila inom området. Inga laster

eller projekterade ytor har beräknats. I en sektion har en beräkning gjorts med större mäktighet på morän för att få fram det värsta scenariot och resultatet visar på tillfredställande släntstabilitet.

Risk för skred bedöms inte finnas i området eftersom moränen i området innehåller friktionsmaterial samt att berg förekommer relativt nära markytan. Lera har påträffats men på ett sådant ytligt lager att det inte påverkar totalstabiliteten i området då marklutningen där är ca 6 grader (PM samråd, 2023-12-19).

En villa utgör en utbredd last på 10–20 kPa, vilket motsvarar 1–2 ton/m². Sådana små laster glest utplacerade i ett moränområde kommer inte att medföra någon större förändring av säkerheten mot skred. Det förekommer inte heller berg i dagen eller branta kala bergssidor i det aktuella området varför risk för berg- eller blockstabilitet inte föreligger.

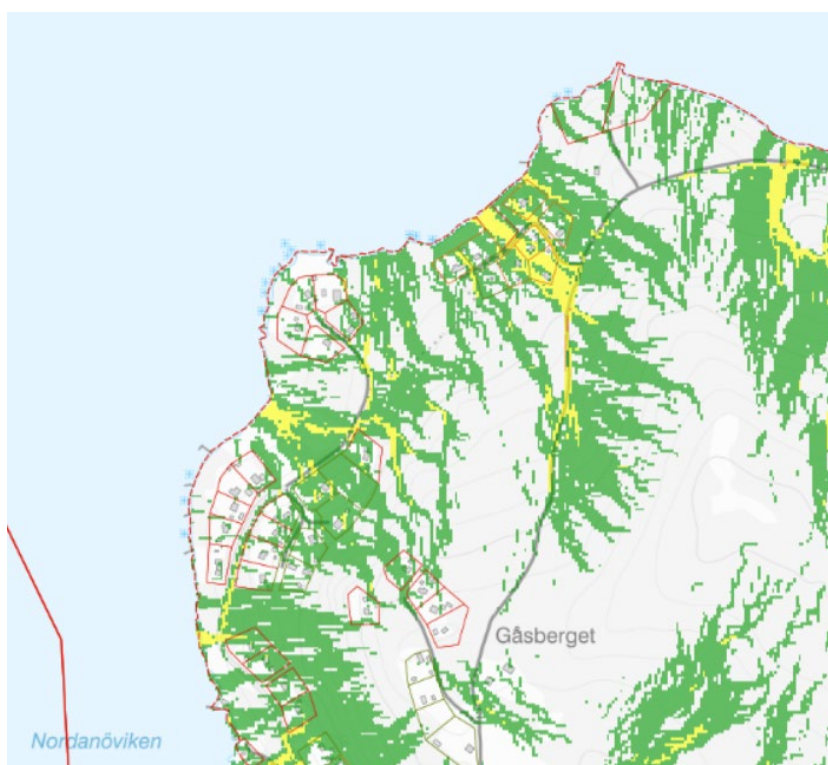
De geotekniska förutsättningarna inom det undersökta området bedöms vara goda för planerad byggnation och grundläggningsnivå. Undersökningen är av översiktlig karaktär. Vid framtida placeringar av hus och därtill bygglovsansökningar ska en mer detaljerad geoteknisk undersökning genomföras för planerad byggnation. En sådan utredning kommer då bl.a. att undersöka just risken för skred och stabilitetsbrott. I byggskedet bör geotekniskt kunnig personal utföra besiktning av schaktbotten.

Geohydrologiska förhållanden

Grundvattenmätningen visar på att grundvattennivån i området är varierande och det ska förväntas variera med årstid och nederbördsförhållanden. Vid uppmätt tillfälle under i västra delen om området visar på att grundvattennivån ligger på djupet 4,5 meter under markytan och vid en borrpunkt som ligger i östra delen av området ligger det på strax under 2 meter under markytan.

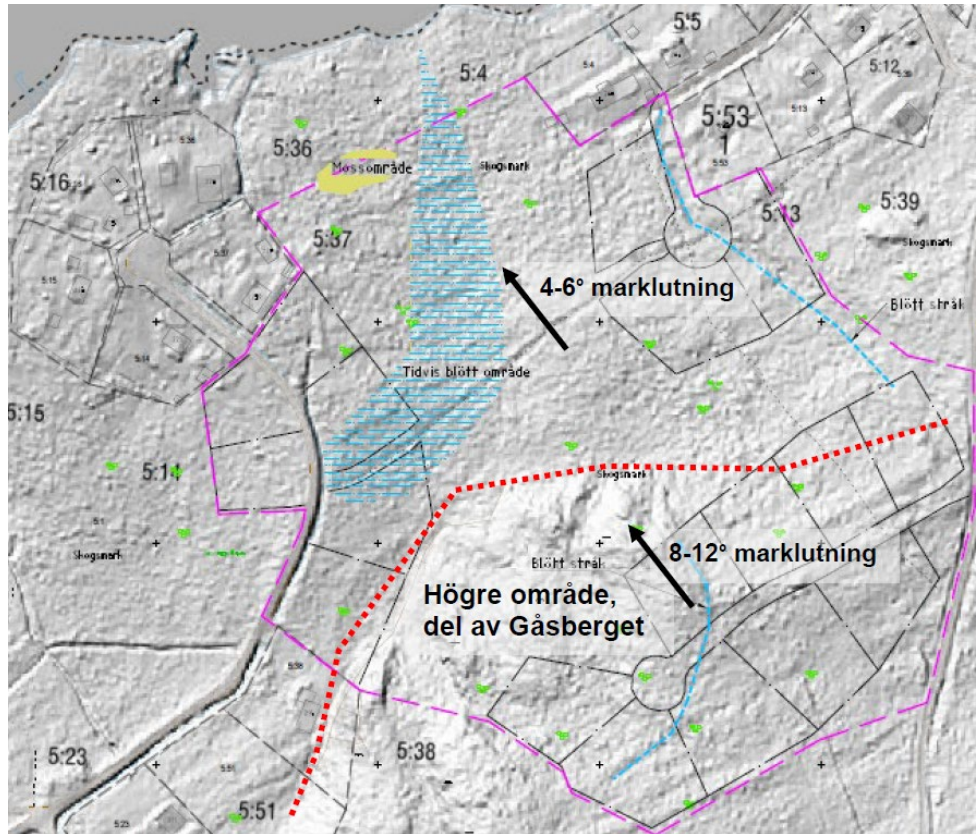
Dagvatten och skyfall

Härnösands kommuns skyfallskartering (2020) visar att vid ett 100-års regn med klimatfaktor 1.25 så rinner vattnet i olika stråk mot havet, se figur 8 nedan. På grund av områdets naturliga lutning så rinner vattnet ner till havet utan att samlas vid någon lågpunkt. Ett 100-års regn med klimatfaktor 1.25 motsvarar uppskattningsvis i dagsläget ett 200-års regn.

Figur 8. Maximala flöden vid 100-års regn med klimatfaktor 1.25. Skyfallskartering Härnösands kommun, 2020.

Delar av skogsområdet är tidvis blött och det finns blötare stråk som påverkar befintliga tomter, se figur 9 nedan. Det rinner dagvatten från högre terräng och från Gåsberget som påverkar både befintliga och nyttillkommande fastigheter. I vissa områden med mindre genomsläpplig mark är möjligheterna till infiltration begränsade, vilket gör att det förekommer blöta stråk/bäckdråg som varierar med årstiderna. VA-utredningen (2024-04-03) har kompletterats med information om dagvattensituationen, både före och efter exploatering. Området behöver anlägga avskärande diken för att leda ut dagvattnet till genomsläpplig naturmark för omhändertagande där.

Figur 9. Bild från VA-utredningen (2024-04-03) med blöta områden markerat i blått samt höglänt område markerat med röd prickad linje.

Markföreningar

Inga kända markföreningar finns i eller i anslutning till planområdet.

Markradon

En översiktlig mätning av markradon har utförts i 5 punkter. Enligt BFR R85:1988, reviderad upplaga 1990, ska marken klassas som lågradonmark och för byggnader i området ska radonskyddande byggnadsuppförande tillämpas enligt Statens Planverk rapport 59:1982.

Fornlämningar

Det finns kulturhistoriska lämningar utanför planområdet, se figur 10 nedan. I befintlig detaljplan finns en samfällighetsyta (Nordanö S:8) om ca 900 kvm som är en gammal bodplats. Fornlämningen har RAÄ-nummer: Hemsö 54:1. Lämningen

omfattar en bodgrund om 5x5 m och en grundmur med stenar. I mitten finns en grop om 3x3 m. Platsbesöket är från 1989 och är inte kvalitetssäkrat.

Det finns även en båtlämning strax norr om planområdet som består av upplagda stenar och en jordvall. Möjligen är det en rest av militära aktiviteter.

Figur 10. Kartbild från karttjänsten Fornsök över de två identifierade fornlämningarna norr om planområdet. Riksantikvarieämbetet, 2023

Om fler fornlämningar hittas i samband med markarbeten ska arbetet omedelbart avbrytas och Länsstyrelsen underrättas, i enlighet med kulturmiljölagen 2 kap 10§ andra stycket (SFS 1988:950).

Bebyggelseområden

Bostäder

I området finns ett 50-tal bebyggda fastigheter. Majoriteten av bebyggelsen är fritidshusbebyggelse. Färgsättningen är dov och de flesta husen är uppförda i trä. Husens färgsättning varierar i rött, brunt, mörkt grönt och svart m.m. Husen är mindre och består ofta av flera stugor inom fastigheten.

Verksamheter

Inga verksamheter finns inom området.

Tillgänglighet

Tillgängligheten är begränsad i området på grund av att det är ett kuperat landskap. Det är mycket berg och höjdskillnader på Hemsön och i planområdet. Vägarna är små och grusade vilket påverkar tillgänglighet och framkomligheten både under sommaren och under vintern. Det går en färja året runt till Hemsön som också påverkar tillgängligheten till ön.

Kulturmiljö och gestaltning

Inga byggnadsminnen eller byggnader som är av kulturhistoriskt värde finns inom planområdet eller dess närhet. Däremot finns kvalitéer i den småskaliga fritidshusbebyggelsen och områdets närhet och relation till landskapet vilket ska beaktas.

Friytor

Lek och rekreation

Inga anlagda lekplatser eller rekreationsplatser finns i området. Majoriteten av miljön är skogsmark som är relativt otillgänglig och snårig.

Naturmiljö

I området finns enkla naturstigar som används för att ta sig mellan bebyggelseområdena i området. Inga anlagda leder finns.

Vattenområden

I anslutning till aktuellt planområdet finns områden för hamnändamål utpekade i nu. Där får fritidsbåtar finnas och områdena får bebyggas med bryggor, båthus och sjöbodas. Bostadsutrymmen eller sovplatser får inte anordnas.

Upphävande av strandskydd

I den detaljplan som gäller nu för området upphävdes strandskyddet i och med detaljplanens fastställande. När en detaljplan ersätts återinträder strandskyddet enligt miljöbalken (2010:902). Om man då vill upphäva skyddet

eller få dispens måste det prövas på nytt mot de nu gällande reglerna.

Gator och trafik

Gatunät

I området finns två bilvägar som ansluter bebyggelsen med resten av ön. Vägarna slutar med vändplaner och är enkla i sitt utförande och består av grus. Vägarna sköts genom gemensamhetsanläggningar.

Gång- och cykeltrafik

Särskilda stråk för gång- och cykel saknas. Gångare och cyklister hänvisas till gatunätet. Enkla naturstigar finns för gående i området.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafiken på Hemsön är väldigt begränsad och i dagsläget är det svårt att resa kollektivt till området. Planområdets närmaste hållplats är Nordanö som ligger cirka 1,5 km därifrån. Hållplatsen trafikeras av linje 519 och har två turer på vardagar från Utanö via Nordanö till Strinningen på fastlandssidan. Dessa turer är främst lämplig för serviceresor dagtid och inte arbetspendling.

Lokalbuss 518 går mellan Härnösands centrum via Strinningens färjeläge och Rö som ligger på fastlandssidan i höjd med Kojbacken på Hemsön. Bussen stannar vid färjan.

Parkering och utfart

Parkering och utfarter finns inom respektive fastighet.

Varumottagning

Ingen varumottagning sker inom området.

Störningar

Buller och vibrationer

Inget buller eller vibrationer finns i området. Däremot ingår området inom påverkansområde för totalförsvarets

anläggningar. Försvarsmakten kan därför vid övningar och annat orsaka tillfälliga störningar.

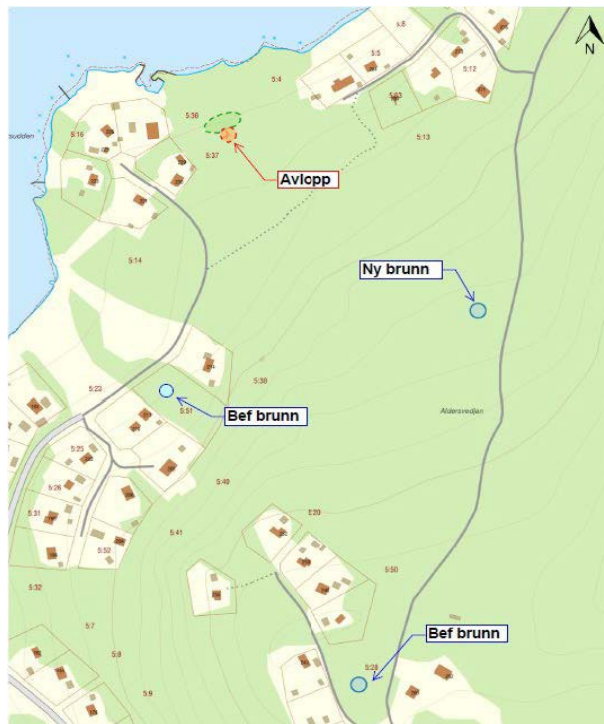
Farligt gods

Inget farligt gods färdas i närheten av området.

Teknisk försörjning

Vatten och avlopp

En översiktlig hydrogeologisk utredning för avloppsanläggning har genomförts och bifogas planförslaget. Ett fältbesök genomfördes i maj 2023. Det finns två befintliga borrade brunnar i området. Båda ligger uppström den planerade avloppsanläggningen, se figur 11.

Figur 11. Karta över ny brunn och befintliga brunnar (VA-utredning, Geohjälp, 2024). Observera att befintlig brunn i väster inte är utmärkt på rätt plats.

Befintliga fastigheter i området tar sitt vatten från en gemensam borrade brunn ca 270 m söder om den planerade avloppsanläggningen. Brunnen provpumpades 2021 och visade på 3 000 l/tim. Ytterligare en brunn ligger ca 650 m

söder om den planerade avloppsanläggningen. Enligt brunnarkivet borrades brunnen 2011, är totalt 92 m djup, har 6 m foderör och är tätad med cement. Uppmätt vattenmängd 10 000 l/tim.

Enligt SGU:s grundvattenkarta görs bedömningen att uttagsmöjligheterna är tämligen goda, med en bedömd mediankapacitet 600–2000 l/h (ca 15–50 m³/d). Grundvattnets huvudsakliga strömningsriktning bedöms vara mot norr, mot havet.

Det finns en gemensamhetsanläggning för en bergborrad vattentäkt i området. Gemensamhetsanläggningens ledningar (ga:1) går längs vägar och inom naturområdet.

Värme

Ingen centralproducerad värme eller fjärrvärme finns att tillgå i området, befintliga bostäder försörjs med egna anläggningar.

El och fiber

HEMAB har elledningar inom planområdet som försörjer området med el. För elledningarna gäller att vattenledningar och andra ledningar ska förläggas med minst 0,3 m avstånd enligt gällande branschrekommendationer.

Det finns ett kabelskåp och en nätstation i närheten av planområdet. Ingen fiber finns i området i dagsläget.

Tele

Ingen tele finns på Hemsön. Det finns äldre infrastruktur i form av kopparnät. Mobilt bredband finns.

Avfall

Avfall hanteras via befintligt system för avfallshämtning. Återvinningsstation finns i dagsläget vid Strinningens färjeläge på fastlandet.

4. Förenligt med miljöbalken

Miljökonsekvensbeskrivning

En undersökning av betydande miljöpåverkan har genomförts och varit utsänt på undersökningssamråd hos länsstyrelsen. Länsstyrelsen beslutade den 2023-09-11 att de instämmer med kommunens bedömning om att planförslaget inte antas medföra en betydande miljöpåverkan. 2023-09-27 beslutade kommunen att detaljplanen inte bedöms innebära betydande miljöpåverkan. En strategisk miljöbedömning med miljökonsekvensbeskrivning enligt kapitel 6, miljöbalken ska därför inte genomföras. Undersökningen bifogas handlingarna.

Miljö kvalitetsnormer

Vid planering ska miljö kvalitetsnormer (MKN) enligt miljöbalkens 5:e kapitel säkerställas. Härnösands kommun omfattas av MKN för utomhusluft och för vattenförekomster.

Vattenförekomsten Storfjärden bedöms ha måttlig ekologisk status men uppnår ej god kemisk status. Utsläpp från verksamheter och spridning från förorenade sediment tillsammans med andra påverkanskällor bidrar troligen till att god kemisk status inte uppnås i vattenförekomsten.

Ett genomförande av detaljplanen bedöms inte påverka Storfjärdens miljöstatus eftersom hög skyddsnivå gäller för avloppen som ska anläggas inom området samt att den lilla mängd dagvatten som kommer uppstå kommer renas i marken innan det når vattnet.

Detaljplanen bedöms inte heller komma att innebära att MKN för utomhusluft kommer överskridas. Det tack vare fortsatt relativt små trafikmängder samt en relativt gles bebyggelse inom området.

5. Tidigare ställningstaganden

Översiktsplan

När planbeskedet gavs var kommunens gällande översiktsplan från 2011–2025. Då angavs områdets

markanvändning som *Bebyggelse och rekreation*. Det innebar mark som i huvudsak utgörs av fritidsboenden där omkringliggande områden är värdefulla för det rörliga friluftslivet. För merparten av de bebyggda områdena, även detta, finns detaljplaner upprättade som reglerar hur marken får användas. En förändring av markanvändningen kräver normalt en detaljplaneändring eller att en ny detaljplan upprättas. Bebyggelsemiljön ska inte försämrats vid ny-, om- eller tillbyggnader.

I gällande översiktsplan antagen av kommunfullmäktige 2022-09-26 redovisas området som *Sammanhängande bostadsbebyggelse - Småskalig bostadsbebyggelse* med ställningstagandet: Områden utanför kommundelscentrum, enstaka kompletteringar av bebyggelse kan uppmuntras. Kommunal service som skola, infrastruktur, VA kan inte utlovas. Vid ny exploatering inom ej detaljplanlagda områden bör upprättande av detaljplan övervägas.

Kommunen bedömer att detaljplaneförslaget är förenligt med tidigare och nu gällande översiktsplan.

Riksintresse

Åtgärden ligger i anslutning till område för riksintresse för yrkesfiske, obruten kust samt sjöfart. Dessa riksintressen är anknutna till havet och bedöms inte påverkas av planförslaget.

Området ligger även inom påverkansområde för totalförsvarets anläggningar. Där gäller att alla lov- och planärenden skickas till Försvarmakten för att de ska bedöma om åtgärden påverkar totalförsvarets intressen. Finns motstående intressen ges försvarsintresset företräde.

Detaljplan

Den detaljplan som idag gäller för området vann laga kraft 1971-06-04. Detaljplanen anger marken inom planområdet som allmän plats, park. I detaljplanen finns mark för fritidsbebyggelse, hamnändamål samt bestämmelse om minsta fastighetsstorlek mellan 1400–1800 m². Byggrätt för

detaljplanen är 80 m² för huvudbyggnad och 25 m² för uthus eller andra gårdsbyggnader.

Detaljplanen upprättades för att det fanns stor efterfrågan på mark för uppförande av bostäder när planen utarbetades. Lokaliseringen av platser gjordes i huvudsak i fält med hänsyn till vägförbindelse, avlopp, solbelysning och landskapsestetiska synpunkter. När detaljplanen togs fram fanns det redan 10 byggnader uppförda, detaljplanen föreslog att 37 nya fastigheter för bostäder skulle bildas.

Detaljplanen har en utgången genomförandetid. Strandskyddet upphörde att gälla i området i och med byggnadsplanens fastställande.

Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör tidigare detaljplan från 1971-06-04 att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.

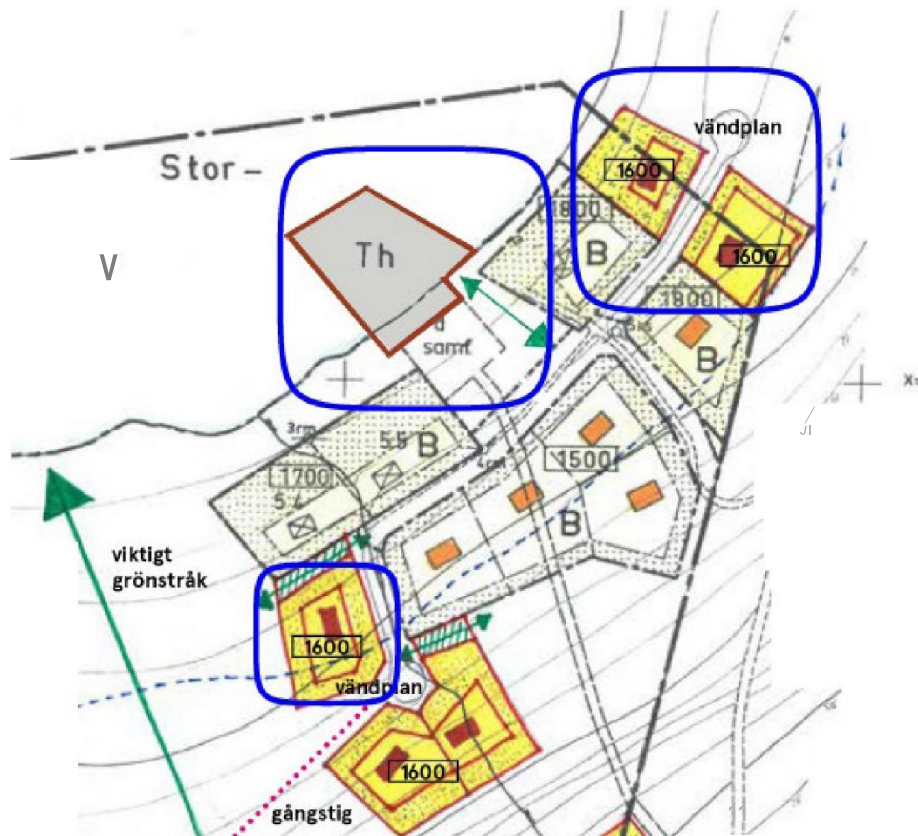
Planbesked

2022-02-25 gavs positivt planbesked och arbetet med detaljplanen startade.

Strandskydd

Begäran om planeringsbesked

I enlighet med 5 kap. 10 f § PBL begärde Härnösands kommun ett planeringsbesked av länsstyrelsen under sommaren 2022. Syftet med begäran var att få besked om planerad bebyggelse strider mot ingripandegrunden enligt 11 kap. 10 § punkt 4 PBL (strandskydd) och få nödvändig information kring förutsättningar för detaljplanen och därmed underlätta dess handläggning.

Figur 12. Illustration från planeringsbeskedet på de fastigheter som omfattas av strandskydd

Tre fastigheter låg helt inom strandskyddat område (se figur 12 ovan) och för dessa föreslogs ett upphävande av strandskyddet i sin helhet. För vissa fastigheter är en liten yta inom strandskyddat område, och för dessa föreslås upphävande i den del av fastigheten som påverkas. För det föreslagna hamnområdet krävdes också att strandskyddet upphävs för att möjliggöra för vattenområde och för att samfälligheten ska kunna utvecklas. För resterande ytor inom planområdet föreslogs strandskyddet kvarstå.

Den 2022-10-17 beslutade länsstyrelsen att planförslaget strider mot de ingripandegrunder gällande strandskyddets intressen som länsstyrelsen har att bevaka enligt 11 kap. 10 § PBL. Ett positivt planeringsbesked kan därmed endast lämnas för en fastighet (den längst till vänster i figur 12 ovan) med stöd av 7 kap. 18 c. skäl 2 miljöbalken.

Kommunen har efter länsstyrelsens beslut om planeringsbesked reviderat planförslaget för att inte komma i konflikt med strandskyddets intressen.

6. Genomförande

Organisation

Tidplan

Detaljplanen som hanteras med ett standardförfarande och förväntas kunna godkännas av samhällsnämnden under tredje kvartalet 2024.

Tidplan:

Samråd: 9 november till 7 december 2023

Granskning: juni- juli 2024

Antagande samhällsnämnden: hösten 2024

Planen vinner laga kraft tre veckor sedan beslut om antagande har kungjorts och inget överklagande har lämnats in.

Genomförandetid

Planens genomförandetid är 15 år (180 månader) från det datum planen vunnit laga kraft.

Med genomförandetid avses den tid då fastighetsägarna har en garanterad rätt att bygga enligt detaljplanen. Under genomförandetiden får detaljplanen inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Om detaljplanen behöver ändras eller upphävas under genomförandetiden har fastighetsägaren rätt till ersättning för förlorande rättigheter (exempelvis förlorad byggrätt).

Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning.

Ansvarsfördelning och huvudmannaskap

Huvudregeln i plan- och bygglagen anger att kommunen är huvudman för de allmänna platserna i en detaljplan. Om det

finns särskilda skäl för att ha enskilt huvudmannaskap kan kommunen bestämma detta i detaljplanen och det regleras då genom en egenskapsbestämmelse om huvudmannaskap på de allmänna platserna.

De särskilda skälen som anges för att det ska vara enskilt huvudmannaskap är att området är avsett för bostadsbebyggelse som mestadels förväntas användas under delar av året samt att det rör sig om kompletterande detaljplaneläggning i ett område där det redan finns enskilt huvudmannaskap sedan tidigare. Befintliga gator sköts i en gemensamhetsanläggning. För berörda bostadsägare innebär det att gatan kommer fortsätta bedrivas som en gemensamhetsanläggning fast med fler fastighetsägare anslutna till den. De nytilkommande bostäderna kommer behöva ansluta till denna.

Sökande till detaljplanen/exploatören är ansvarig för att bygga de allmänna platserna/gatorna. Därefter bör gatorna tas över av gemensamhetsanläggningen.

Respektive fastighetsägare bekostar och ansvarar för samtliga åtgärder gällande byggande, drift och underhåll inom kvartersmark.

Härnösand elnät AB är ansvariga för elnätet inom planområdet.

Ansvarig för övriga ledningar regleras i gemensamhetsanläggningarna.

Fastighetsrätt

Fastighetsbildning

Planförslaget innebär att fastighetsbildningsåtgärder behövs för att tillskapa de nya fastigheterna. Gränsdragningen för fastigheterna avgörs slutgiltigt av lantmäterimyndigheten utifrån bestämmelserna om minsta fastighetsstorlek i detaljplanen. När detaljplanen fått laga kraft kan ansökan om fastighetsbildning inlämnas till lantmäteriet.

Exploatören/fastighetsägarna ansöker och bekostar förrättningen.

Gemensamhetsanläggning

En gemensamhetsanläggning är en anläggning som är gemensam för flera fastigheter, ofta vägar eller vatten- och avloppsledningar. I gemensamhetsanläggningen deltar flera fastigheter och de bekostar både anläggandet och driften enligt andelstal som fastställs av lantmäterimyndigheten.

Inom planområdet finns följande gemensamhetsanläggningar:

Nordanö GA:1.	Ändamål: vattentäkt, ledningsnät och andra tekniska anordningar. Andelstalet avser både utförande och drift.
Nordanö GA:4.	Ändamål: väg. Samfällighetsföreningens styrelse får besluta om viss ändring av andelstal. Andelstalet avser även drift.
Nordanö GA:6.	Ändamål: väg. Samfällighetsföreningens styrelse får besluta om viss ändring av andelstal. Andelstalet avser även drift.
Nordanö GA:7.	Ändamål: väg. Samfällighetsföreningens styrelse får besluta om viss ändring av andelstal. Andelstalet avser även drift.
Nordanö GA:8.	Ändamål: grönområde. Andelstalet avser både utförande och drift.

Gemensamhetsanläggningarna kommer bli påverkade av ett genomförande av detaljplanen genom att det blir fler brukare på gatorna och grönområdet. Gemensamhetsanläggningarna kommer behöva omprövas som en del av plangenomförandet.

För gemensamhetsanläggningen för grönområdet går det inte att bilda bostadsfastigheter på området. Detta betyder att på de områden som planläggs för bostadsändamål behöver gemensamhetsanläggningen upphävas. Omprövningen sker vid en lantmäteriförrättning. Reglering för ersättning bestäms av Lantmäteriet utifrån reglerna i Anläggningslagen 40 a §.

För gatornas gemensamhetsanläggning gäller samma princip om ersättning. Lantmäteriet bedömer om det förväntas uppstå skada/värdeminskning för de delägande fastigheterna. Fastighetsägaren/exploatören ska ersätta de fastighetsägare som ingår i gemensamhetsanläggningarna för gatorna om de

bedöms få en värdeförsämring till följd av de nya vägarna som föreslås i området.

För vattenledningen inom ga:1 som går inom naturmarken behöver denna dras om för att inte ligga i en befintlig byggrätt. Fastighetsägaren/exploatören ansvarar för flytt av ledning och kostnaden för detta.

Ersättningsfrågorna hanteras inom en lantmäteriförrättning. Exploatören ansvarar för att initiera att de befintliga gemensamhetsanläggningarna för park, gata och vatten omprövas.

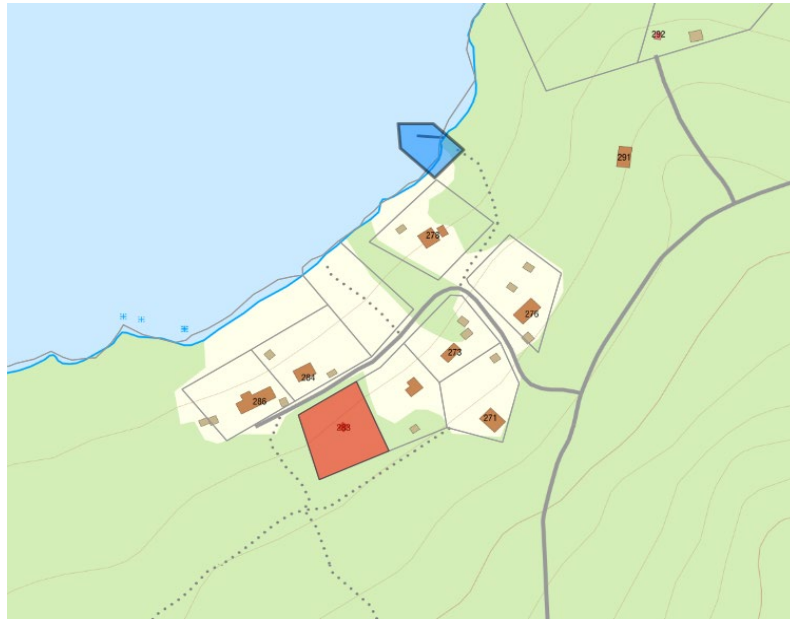
På naturmarken i planförslaget finns planbestämmelse om markreservat för gemensamhetsanläggning (g₁) avsedd för minireningsverket.

Servitut

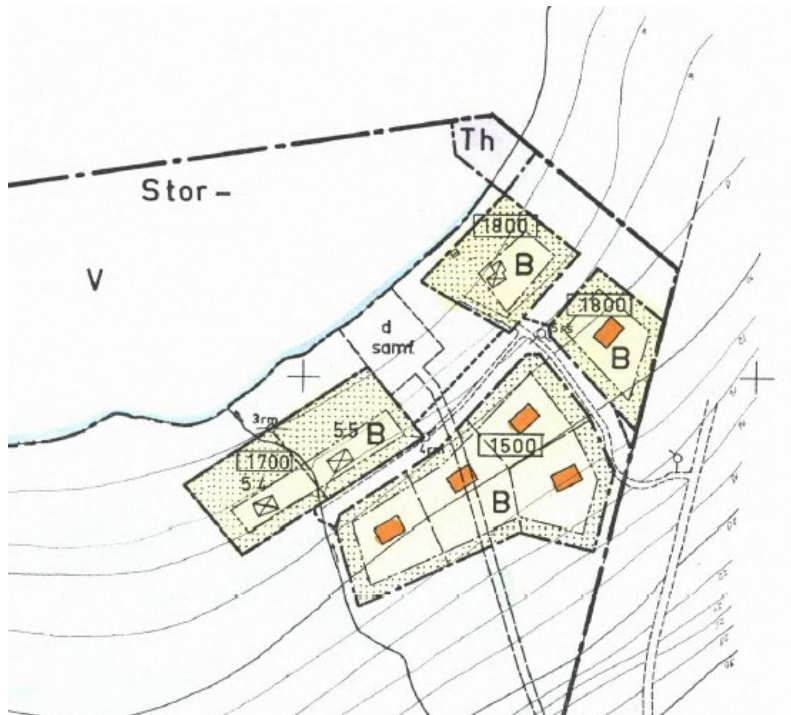
Servitut är en rätt för ägaren av en fastighet att på ett visst bestämt sätt använda en annan fastighet. Det kan till exempel röra sig om rätten att ta väg eller nyttja en brunn på annans fastighet. Det finns två huvudtyper av servitut; avtalsservitut (avtal upprättas) och officialservitut (myndighetsbeslut).

Strax utanför planområdet finns ett officialservitut för båtplats från år 2010 (2280-10/19.1), se figur 14 nedan. Servitutet ger fastigheten Nordanö 5:53 rätt att anlägga båtplats för en båt inom ett område i detaljplan 241 planlagt område för Th-ändamål, område för hamnändamål (se figur 15 nedan). Servitutet påverkas inte av planförslaget.

Figur 14. Båtservitut markerat i blått till förmån för fastigheten Nordanö 5:53 markerat i rött

Figur 15. Bild från gällande detaljplan, Th-område.

Ledningsrätt

Ledningsrätt är en servitutsliknande rättighet att använda någon annans mark för ledningsändamål. Ledningsrätt kan upplåtas för ledningar för allmänna ändamål såsom vatten och avlopp, data och telekommunikationsledningar bland annat. Ledningsrätt kan endast ges av lantmäterimyndigheten.

Det finns inga ledningsrätter inom planområdet. Däremot finns en ledningsrätt inom fastigheten söder om planområdet med akt 2280-01/25.1 för starkström. Ledningsrätten bedöms inte påverkas i planförslaget.

Teknik

Gemensamma vatten- och avloppslösningar bekostas av exploitören i enlighet med VA-utredningen. Anläggningarna ska ha kommit till stånd innan startbesked kan ges vilket innebär att anläggningarna ska ha byggts ut så att kommande fastighetsägare till bostadshusen kan ansluta till dessa. Det kommer innebära att fastigheterna kommer ansluta till anläggningarna allt eftersom området exploateras.

Vattenledningen inom ga:1 som går inom naturmarken behöver ändra läge för att inte ligga i en befintlig byggrätt. Fastighetsägaren/exploatören ansvarar för flytt av ledning och kostnaden för detta.

Utbyggnad av gator byggs och bekostas av fastighetsägaren i enlighet med vägprojektering och VA-utredning.

Dagvatten hanteras lokalt och respektive fastighetsägare är ansvarig för att fördröja dagvattnet på lämpligt sätt.

El, tele och bredband finns att tillgå på Hemsön. Fjärrvärme finns inte att tillgå på Hemsön.

För tömning av avlopp ska kunna ske behöver exploitören ta kontakt med HEMAB för att på plats gå igenom förutsättningar och lösningar för att tömning ska kunna ske.

Ekonomi

Planekonomi

Sökande har tagit fram planeringsunderlag och bekostat detaljplanen.

Ett planavtal är tecknat mellan Härnösands kommun och sökande där kommunens och sökandes åtaganden samt kostnadsfördelningen dem emellan är klargjorda.

Kostnader för allmän plats

Inga kostnader uppstår för kommunen för allmän plats. Enskilt huvudmannaskap gäller och sökande är ansvarig för att anlägga vägar. Underhållet av vägarna bestäms av gemensamhetsanläggningens/vägsamfällighetens stadgar.

Kostnader för kvartersmark

Kostnader kommer uppstå för anläggandet av fastigheter och markarbeten. Kostnader kommer även uppstå för anläggandet av ledningar och minireningsverket inom E-området. Kostnader kommer uppstå för flytt av befintlig vattenledning inom naturmarken för ga:1. Fastighetsägaren/exploatören ansvarar för flytt av ledning och kostnaden för samtliga åtgärder.

Förrättningskostnader

Förrättningskostnader uppstår i samband med en lantmåteriförrättning. Kostnaderna beror på tidsåtgång och gällande förrättningstaxa. Sökande står för kostnaden för den fastighetsbildning som krävs i och med genomförandet av detaljplan för de nya 18 tomterna. Sökande står även för kostnaden för omprovning av gemensamhetsanläggningen gällande väg, grönområde och vatten för GA:1, GA:4, GA:6 och GA:8.

Teknisk försörjning

Utbyggnad och drift av teknisk försörjning finansieras av anslutnings- och brukaravgifter för vid tiden gällande taxa. För uppgift om kostnad kontakta respektive ledningsägare.

För planförslaget är det aktuellt med anslutning till elnätet. Ingen annan teknisk försörjning förväntas.

Bygglovavgift

När detaljplanen har vunnit laga kraft och genomförandetiden börjat har fastighetsägaren rätt att få bygglov i enlighet med detaljplanen. Bygglovavgiften debiteras enligt kommunens för tidpunkten gällande bygglovtaxa.

7. Konsekvenser av planens genomförande

Ekologiska

Planförslaget innebär att mark som tidigare varit naturmark ianspråkats för att bli bostäder. Det är en omvandling från en genomsläpplig och naturlig miljö till en mer privat karaktär. Detta kommer innebära fler boende och kanske även permanentboende. Det kommer vara fler som vistas i området och nyttjar stränder, skogen och vägarna. Dock kvarstår mycket naturmark inom och utanför planområdet, vilket gör att ekologiska värden finns kvar till stor del.

Sociala

Planförslaget innebär att fler personer ges möjlighet att bosätta sig på Hemsön vilket gynnar öns utveckling. Välplanerade områden och bostäder med närhet till grönska och hav ger förutsättningarna för ett gott liv som reducerar stress och kan ge positiva folkhälsoaspekter i form av närhet till vardagsnära natur.

Barnperspektiv

Barnkonventionen (SFS 2018:1197) blev svensk lag 1 januari 2020 och ska därmed införlivas i samhällsplaneringen.

Konventionen syftar till att säkerställa alla barns mänskliga rättigheter.

Ett genomförande av planförslaget bedöms inte få påtagliga, direkta eller indirekta konsekvenser för barn. Bedömningen görs bland annat utifrån att den naturmark som exploateras för bostäder inte är en tätortsnära naturmark som påverkar många barn. Området är ett glest fritidshusområde där det förekommer barn men i liten omfattning. Inga målpunkter eller service finns för barn. Positiva effekter för barn som bosätter sig i planområdet kan vara närhet till natur, havet och en trygg trafikmiljö bestående av smala gator.

Ekonomiska

Ett ökat befolkningsunderlag på Hemsön kan bidra till att visst behov av service och verksamheter så som enklare matvaruhandel, kiosk etc. kan uppstå. Fler boende kan gynna näringslivet som finns på ön.

Planförslaget innebär kostnader för exploatör för anläggandet av teknisk infrastruktur, gator och skötsel och så småningom husägare som ska bebygga fastigheterna.

Fastighetsrättsliga frågor

Om föreslagen detaljplan antas och får laga kraft upphör del av tidigare detaljplaner att gälla inom planområdet, men fortsätter att gälla som tidigare utanför det nu aktuella planområdet.

Det är den sökande som ansöker om och bekostar fastighetsbildnings- och andra förrättningsåtgärder för framtida exploateringen. Sökande står även för kostnaden för omprövning av gemensamhetsanläggningen gällande väg, grönområde och vatten för GA:1, GA:4, GA:6 och GA:8. Sökande bekostar flytt av vattenledningen inom ga:1 som går inom naturmarken samt eventuella kostnader som medförs genom detta. Exploatören ansvarar för att söka och bekosta eventuell lagfart för de aktuella markområdena.

Sökande/exploatören har medgivit att åta sig samtliga förrättningskostnader som hör till planens genomförande. Om

sökande/exploatören inte har möjlighet att åta sig
förrättningskostnaderna kan de deltagande fastigheterna bli
betalningsansvariga. Deltagande fastigheterna kan bli
betalningsansvariga om exploatören t.ex. går i konkurs eller
liknande. Detta gäller både förrättningskostnaderna och
kostnaderna för att utföra den gemensamma
anläggningen.

Härnösand 2024-09-30

Maria Söderlund
Plan och byggchef

Hanna Krämmer/Linda Johansson
Plansamordnare/Planarkitekt

Bilaga 1. Detaljplaneprocessen

Samråd

Samrådet syftar till att samla in information, önskemål och synpunkter som berör planförslaget. Kommunen ska samråda med bland andra länsstyrelsen, lantmäterimyndigheten, kända sakägare och boende som berörs. Samrådstiden ska pågå i minst tre veckor och kungörs på kommunens anslagstavla.

Samrådsredogörelse

Efter samrådet sammanställs inkomna synpunkter i en samrådsredogörelse.

Underrättelse

När detaljplaneförslaget har redigerats efter de inkomna synpunkterna från samrådet ska förslaget ut på granskning. Innan granskningen ska kommunen underrätta dem som berörs av förslaget. Underrättelsen ska anslås på kommunens anslagstavla och innehålla information om detaljplaneförslaget och hur granskningsprocessen går till.

Granskning

Under granskningen ges myndigheter, sakägare och andra som berörs av planen möjlighet att lämna synpunkter på planförslaget. Granskningen är sista chansen att yttra sig på. Har man inte yttrat sig under granskningen kan man förlora sin rätt att senare överklaga beslutet att anta detaljplanen. Efter granskningen kan endast mindre ändringar av planförslaget göras. Om förslaget ändras väsentligt efter granskningen ska en ny granskning genomföras.

Granskningsutlåtande

Samtliga synpunkter som förs fram under granskningen sammanställs i ett granskningsutlåtande.

Antagande

Kommunfullmäktige/samhällsnämnden antar detaljplanen.

Laga kraft

Planen får laga kraft tre veckor efter beslut om antagandet kungjorts och inget överklagande lämnats in.

Samhällsförvaltningen

Linda Johansson, 0611-34 81 27
linda.johansson@harnosand.se

Samhällnämnden

Fastighet del av Bondsjö 2:85, beslut om planbesked

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

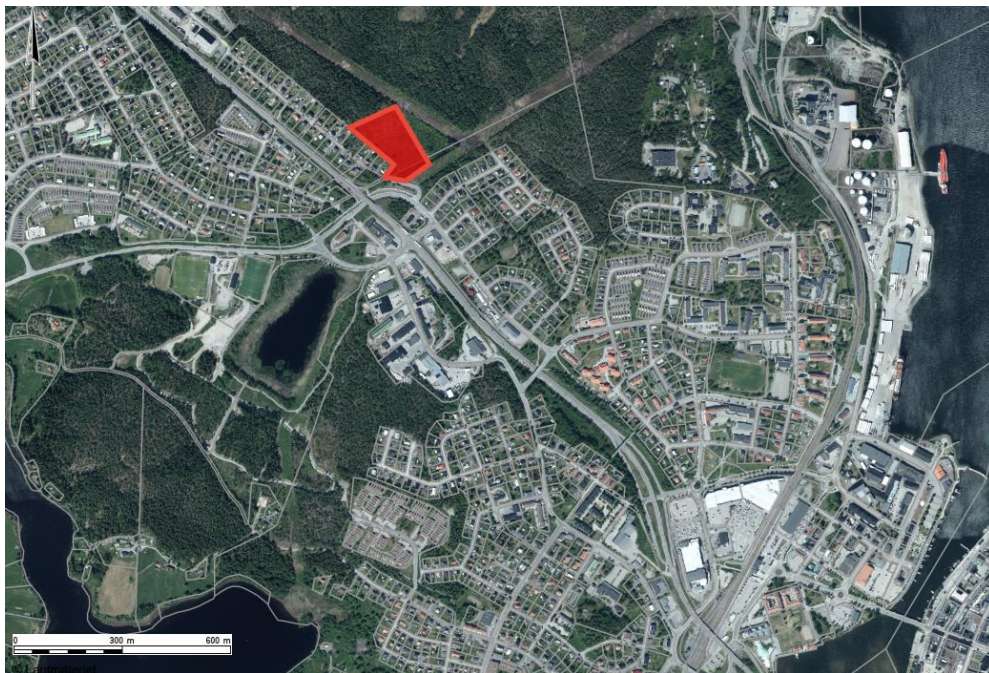
att godkänna att detaljplanearbetet med en ny detaljplan kan starta för del av Bondsjö 2:85

att detaljplanens prioriteringsgrupp är 1

att fastställa kostnaden för planbesked till 17 190 kr baserat på taxa fastställd av kommunfullmäktige § 187 2023-12-18

Beskrivning av ärendet

Härnösands kommunfastigheter AB har lämnat in en ansökan om planbesked för fastighet del av Bondsjö 2:85 den 2024-06-25. Syftet med ansökan är att möjliggöra för ett särskilt boende i tre våningar för personer med demenssjukdomar.

Figur 1. Röd markering visar föreslagna planområdets lokalisering

Ansökan avser fastigheten som är illustrerad i figur 2. Området ligger i anslutning till ett befintligt bostadsområde invid Jensenvägen cirka 150 meter från E4:ans norra utfart.

Bebyggelsen längs Jensenvägen utgörs av villor i en plan, en- och en halv plan och två plans hus. I området sluttar det svagt från nordväst till sydost. En översiktlig naturinventering utfördes den 26 september av samhällsförvaltningen. Inventeringen redovisar sex olika områden där varje naturområde beskrivs i utredningen.

Figur 2. In zoomad bild på det föreslagna planområdet.

Bra anslutningsväg finns till området eftersom fastigheten gränsar till den befintliga Jensenvägen. Invid Jensenvägen i söder, för del av sträckan, finns berg i dagen (synligt berg). I norr och nordost gränsar området till luftledningar. I området finns det vidare stigar. Markägare är Härnösands kommun.

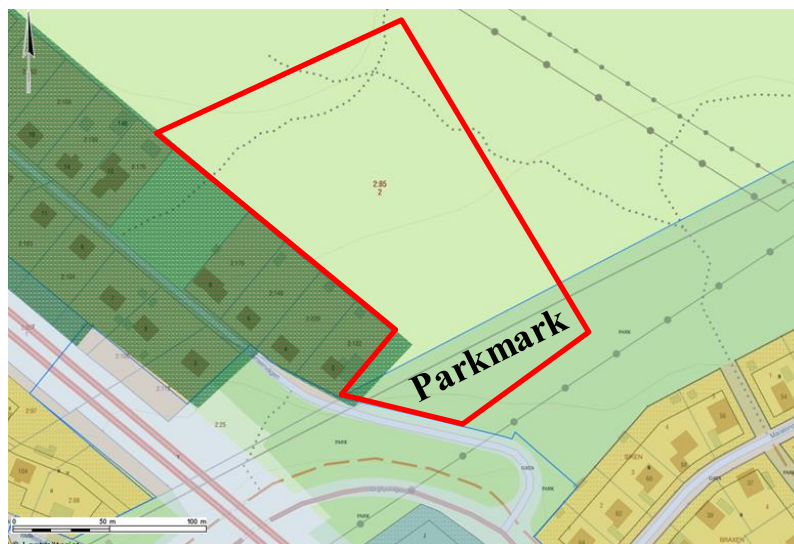
Figur 3. Bild från området. Vy åt sydost.

Tidigare beslut och ställningstaganden

Detaljplan

För stora delar av området finns ingen detaljplan. För bostadsområdet i sydost, övre Ängat, gäller detaljplan från 1958-07-25. För del av planen där gränsen går för det sökta området anger planen allmän plats - park. Genomförandetiden har gått ut för detaljplanen. Se figur 4.

För bostadsbebyggelsen invid Jensenvägen finns ingen detaljplan men är utpekad som sammanhållen bebyggelse. Sammanhållen bebyggelse är bebyggelse på tomter som gränsar till varandra eller skiljs åt endast av en väg, gata eller parkmark (se figur 4).

Figur 4. Röd linje är det föreslagna planområdet. Gällande detaljplan finns för del av det föreslagna planområdet (parkmark). Mörkgrön yta är område för sammanhållen bebyggelse.

Översiktsplan

I gällande översiktsplan 2040, antagen av Kommunfullmäktige den 26 september 2022, redovisas mest av markanvändningen *Natur- friluftsliv* (grön yta i figur 5) och innebär större sammanhängande områden där värden för friluftsliv, natur- och kulturmiljö, biologisk mångfald och ekosystemtjänster är prioriterade och förvaltas med hänsyn till friluftslivet. Naturområden till stor del i anslutning till kusten eller tätorter vilket gör dem särskilt värdefulla för sin närmiljö. Områdena är av vikt för friluftsliv, djur och växtliv. Enstaka bebyggelse kan förekomma i anslutning till befintlig bebyggelse. Höga naturvärden och utökat strandskydd gäller för många av dessa områden.

För en minde del av området, närmast Jensenvägen, är markområdet utpekad som *Mångfunktionell bebyggelse* (ljuslila yta i figur 5) med ställningstagandet:

”Mångfunktionella bebyggelseområden ska fortsätta utvecklas med en blandning av småskalig handel, service och kontor tillsammans med bostäder. Utvecklingen innefattar oftast förtätningsåtgärder, i dessa fall ska grönområden värnas och ny bebyggelse komplettera den befintliga. Smarta och yteffektiva parkeringslösningar ska premieras.”

Figur 5. Markanvändning i översiktsplanen. Röd linje är det föreslagna planområdet.

För en mycket liten del av markområdet (ljusrosa, figur 5) är markanvändningen *sammanhängande bostadsbebyggelse, pågående* med ställningstagandet:

”Områden för sammanhängande bostadsbebyggelse som kan kompletteras med fler bostäder av olika form och storlek. Vid tillkommande bebyggelse kan detaljplaner behöva upprättas/ändras för dessa områden”.

Under rubriken *Bostadsförsörjning* i översiktsplanen står beskrivet att äldreomsorg ska planeras balanserat över kommunen. I tätorten ska det finnas en spridning av boenden för äldre på både ön och fastlandet. I övriga kommundelar ska boenden för äldre prioriteras i kommunelscentrumen. Särskild prioritering på kommunelscentrum där det inte finns något typ av boende för äldre, i första hand i Viksjö och Häggdånger.

Under rubriken *Friluftsliv* i översiktsplanen står beskrivet att friluftsliv är en av de vanligaste formerna av fysisk aktivitet och har stor betydelse för psykisk och fysisk hälsa liksom förståelsen för den kringliggande miljön samt djur- och naturlivet. Därför är det viktigt att vardagsnära natur- och friluftsområden bevaras och tillgängliggörs för att uppmuntra fler målgrupper att vistas ute i naturen.

Planeringsförutsättningar

Farligt gods

Det tänka planområdet ligger nära E4:an där det transporteras farligt gods. Länsstyrelsen Västernorrland och Länsstyrelsen Gävleborg har tagit fram ett gemensamt policydokument (Länsstyrelsen Västernorrland & Länsstyrelsen Gävleborg, 2022) för handlägningsstöd gällande riskhantering vid transportleder för farligt gods.

Inom riskhanteringsavståndet från väg och järnväg, 150 meter från väggkant eller järnvägens spårmit, där det transporteras farligt gods bör riskbedömning alltid göras. Är avståndet mer än 150 meter bedöms risknivån förknippad med farligt gods normalt vara tillräckligt låg. Stor del av området hamnar inom transportled för farligt gods och som är 150 meter.

Riktlinjer för farligt gods gäller därför inom det tänka planområdet och ska beaktas i planarbetet. En inledande riskundersökning utifrån Länsstyrelsens riktlinjer kan göras av kommunen i planarbetet och därefter samrådas med Trafikverket och Länsstyrelsen om det behöver utredas vidare eller inte.

Buller

Eftersom markområdet ligger nära E4:an så finns det stor risk att buller från biltrafiken når platsen där det särskilda boendet planeras att byggas och det blir därför viktigt hur området utformas gällande byggnadens placering och dess uteplatser. Det finns förordning om trafikbuller vid bostadsbyggande (2015:216) som ska följas i planering av ny bostadsbebyggelse.

En enklare beräkning har genomförts från kommunens bullerprogram (Buller Väg, Trivector). Indatat om trafikmängd kommer från Trafikverkets vägtrafikflödeskarta (NVDB) som finns att hämta från deras hemsida. Från E4:an visade beräkningarna att nivåerna låg över förordningens riktvärden för utemiljön.

Trafikmängden på Jensenvägen förväntas öka för den planerade verksamheten då anställda, besökande samt varu- och tjänstetransporter kommer ta sig till och från platsen. Detta kan komma att leda till mer buller i anslutning till det tänka planområdet.

I kommunens enklare beräkning överskreds riktvärden för uteplats vilket innebär att i planarbetet behöver man därför utreda bullerfrågan vidare. Eventuella åtgärder i byggnadens- och uteplatsens utformning kan komma att krävas beroende på utredningens resultat. En bullerutredning behöver klarlägga både existerande bullernivåer samt ökade bullernivåer och hur den förväntade trafikmängden som tillkommer med det särskilda boendet eventuellt påverkar intilliggande bebyggelse.

Kraftledning

Två kraftledningsgator finns i det tänka planområdets närhet. En kraftledningsgata går från väst till öst, kommer från Murberget och går vidare mot östra Saltvik. Den andra kommer även den kommer från Murberget och går vidare mot Bondsjön.

För planering nära kraftledningar behöver Elsäkerhetsverket föreskrifter och allmänna råd följas för byggnation.

Transportinfrastruktur

Området ligger invid befintlig väg, Jensenvägen. Jensenvägen i sin tur ansluter till Stigsjövägen som är huvudled och till E4:an. Det finns därmed bra möjligheter att ordna en anslutning till den närliggande Jensenvägen och de större vägarna.

Figur 6. Hur det ser ut idag längs Jensenvägen.

Det finns goda förutsättningar att ordna parkeringsplatser och trafiklösningar för varutransporter, utryckningsfordon m.fl. inom fastigheten men det behöver anpassas till platsens förutsättningar och kringliggande bostadsbebyggelse. Utformningen av utemiljön blir viktig, verksamhetens intressen och buller behöver hanteras för att skapa en bra boende- och utemiljö.

Kommunens *Gång- och cykelprogram 2022–2040* beskriver att stadens cykelnät ska på ett enkelt och säkert sätt leda människor mellan viktiga målpunkter i vardagen. Gång- och cykeltrafik bidrar exempelvis till förbättrat klimat, samhällsekonomiska vinster och förbättrad folkhälsa. Det nya särskilda boendet blir en ny målpunkt och möjligheten är god att ta sig till området med kollektivtrafik och gång- och cykel. Busslinje 501 trafikerar Löpargatan/Stigsjövägen och cirka 150 meter från korsningen Jensenvägen/Stigsjövägen finns hållplats i vardera riktningen. Vidare finns en separat gång- och cykelväg som går längs med Löpargatan/Stigsjövägen.

Geoteknik och miljö

I SGU:s jorddjupskarta är det nära till berg i området, skattat jorddjup är mellan 0–3 meter inom markområdet där det särskilda boendet planeras att byggas. Synligt berg finns invid Jensenvägen, se figur 6. I SGU:s jordartskarta består marken av morän med svallsediment av grus eller block, berg med inslag av oklassad jordart och postglacial sand (se figur 7).

Figur 7. Utsnitt av SGU:s jordartskarta. Svart linje visar det föreslagna planområdet.

För stor del av området finns det en översiktlig geoteknisk grundundersökning från 1972 som kan användas som underlag till planarbetet.

Ur stabilitetssynpunkt så ska morän och berg vara bra att bygga på men eftersom det är nära till berg så kommer det troligtvis att behövas markåtgärder. En geoteknisk utredning kan komma att behövas för planarbetet för att komplettera den undersökning som redan finns för att undersöka markens lämplighet för byggnation.

Marken inom det tänka planområdet är inte utpekad som potentiellt förorenad mark och några indikationer från äldre kartor visar inte att det har varit någon verksamhet på platsen. Området har hela tiden varit ett skogsområde.

Dagvatten

Idag finns ingen känd problematik med dagvatten. Eftersom området kommer att bebyggas och mer hårdgjorda ytor tillkommer så måste dagvatten utredas närmare för att ta fram lösningar och säkerställa omhändertagandet i området. Dagvattenfrågan och dess lösning kan med fördel kopplas ihop med utemiljöns utformning.

Marken har varit privat ägd och därmed inte förvaltas av kommunen. Marken under ledningsgatan åt söder och sydost är kommunens mark och är markerad i kommunen karttjänst som naturmark. Mark omkring fastigheten är skogsmark som gallras.

Den översiktliga naturvärdesinventeringen redovisar naturvärdena i området som delområden. I området finns både barrträd och lövträd, det växer på olika ställen blåbär och lingon. Området har tidigare varit granskog som nu är avverkat så det finns gott om stubbar med svampen klibbticka samt slyskog av rönn, björk och asp. Små ekar finns även i det avverkade området. Det finns vidare ett våtmarksområde i områdets östra del, angränsar i fastighetsgränsen. I delområde som kallas slyskog i naturvärdesinventeringen, markområdet närmast bostadshusen, växer lummer i ett mindre bestånd. Lummerväxter är fridlysta i hela landet.

Naturvärdesinventeringen visade på att det aktuella området bedöms i sin helhet innehålla låga naturvärden. Den fridlysta lummer i området behöver mätas in. Naturvärdesinventeringen anger att en skyddszon ska skapa för lummern om det ska ske en framtida exploatering av området. Det finns vidare en äldre tall i områdets sydostliga del, nära kraftledningsgatan som ska bevaras.

I området finns stigar som går från bostadsområdet och vidare mot bostadsområdet Övre Änget samt till Läns museets och skogen omkring Murberget.

Figur 8. Stig i området.

Omgivningspåverkan

Sökande har ansökt om ett särskilt boende i tre våningar. I ansökan står inte beskrivet hur stor byggrätt som sökande önskar uppföra eller dess placering på fastigheten. I och med att den sökta byggnadshöjden är tre våningar så kan byggnaden komma att avvika från villaområdets karaktär avseende höjd och skala.

Det område som avser ansökan för det särskilda boendet angränsar till befintliga bostadsfastigheter längs med Jensenvägen. Det är främst fyra fastigheter som kommer att få verksamheten direkt intill om verksamheten byggs på platsen. Den villabebyggelse som ligger närmast området på övre Ängat (Maratongatan) har en korridor av höga träd invid kraftledningsgatan som skymmer det tänka planområdet.

Hur det nya särskilda boendet kan komma att påverka området och kringliggande bebyggelse ska vidare utredas i planarbetet. Exempelvis var ska byggnaden placeras, kan skog/växlighet finnas kvar eller så kan ny växlighet planteras som ett insynsskydd mot den befintliga bebyggelsen. Det blir viktigt att arbeta med byggnadens- och utemiljöns gestaltning avseende färg och form för att kunna anpassa till omgivningarna.

I området finns stigar som går från Jensenvägen och vidare mot Murberget friluftsområdet och skogsområde. Det går även stigar från bostadsområdet övre Ängat, från Maratongatan. Stigarna används med stor sannolikhet av de som bor i närområdet. Stigarna är bevarandesvärda som rekreationsplatser för de befintliga och framtida boende. Det är viktigt att det undersöks och att det inte blir en försämring av tillgång till naturområdet efter exploatering.

Gestaltning och utformning

Goda förutsättningar finns för en trivsam boendemiljö och gestaltungsfrågor ska därför, för både det särskilda boendet och utemiljön, komma in tidigt i planprocessen. En omsorgsfull gestaltad äldreboende har möjligheten att bidra till god vård genom att erbjuda platser för möten mellan de boende, för stimulation och för att minska stress. Dagsljus och utblick från bostäder mot grönska samt låga tröskeln att kunna röra sig inom- och utomhus är bra strategier för att uppnå detta. Att säkerställa en väl gestaltad livsmiljö för de framtida boende bör prioriteras i planarbetet genom framtagandet av ett övergripande gestaltungsprogram för områdets utveckling. I planarbetet ska även volymstudier arbetas fram för att undersöka byggnadens påverkan mot omgivningen.

Motivering till beslut

Angelägenhet

Äldreboenden är en viktig offentlig service för kommunens inneboende. I kommunens översiktsplan står att kommunen har likt riket som helhet en åldrande befolkning. I tätorten ska det finnas en spridning av boenden för äldre på både ön och fastlandet, den sökta platsen går enligt den inriktning

som översiktsplanen anger och anses därmed som förenlig med översiktsplanens intentioner.

Översiktsplan

Översiktsplanen anger för största delen av aktuellt område markanvändningen *Natur-friluftsliv* där enstaka bebyggelse kan förekomma i anslutning till befintlig bebyggelse.

Översiktsplanen intentioner är även att det ska vara en spridning av boende för äldre i tätorten.

Samhällsförvaltningen bedömer att det finns goda möjligheter att säkerställa tillgängligheten till tätortsnära skogen även vid exploatering.

Samhällsförvaltningen gör därmed bedömningen att ansökan ska ses som förenlig med översiktsplanens intentioner.

Bedömning

Samhällsförvaltningen föreslår att arbetet kan påbörjas för att utreda för ett särskilt boende på fastigheten.

Samhällsförvaltningen bedömer att planarbetet är förenligt med riktlinjer för planbesked genom att åtgärden är utveckling av samhällsnyttig verksamhet som innefattar skola, förskola, omsorg och vård samt att verksamheten bidrar till samhällsutveckling genom arbetstillfällen.

Samhällsförvaltningen bedömer att detaljplanen tillhör prioriteringsgrupp 1 med motivering att ansökan gäller ett särskilt boende samt att verksamheten bidrar med arbetstillfällen. Detaljplanen ska då startas upp inom 3 månader från att nämnden beslutar om planbesked.

Kostnaden för planbesked fastställs till 17 190 kronor och betalas av sökande.

Förfarande och tidplan

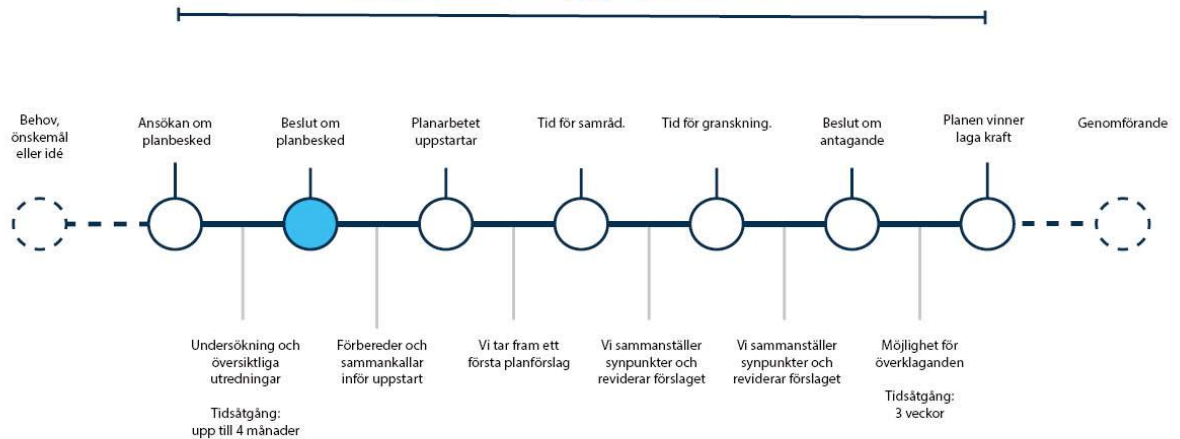
Detaljplanen förväntas att hanteras med ett standardförfarande enligt plan- och bygglagen, se figur 9, och planeras att starta upp under Q4 2024. Kommunen har i samråd med sökande kommit fram till att detaljplanen ska tas fram med hjälp av konsult och granskas av kommunen.

Kommunen kommer genomföra startmöte med sökande och konsulten under Q4 för att klargöra vilka underlag och utredningar som behöver tas fram inför samrådet. Kommunen bistår med kravspecifikationer för utredningar och deltar på startmöten och vid behov på avstämningsmöten med sökande och konsulten för detaljplanen och utredningarna.

Antagande kan preliminärt ske Q2 2026 men tidplanen kan ändras under planarbetets gång beroende på inkomna yttranden, utredningarnas innehåll och ärendets framfart etc.

Planprocessen

enligt Plan- och bygglagen (2010:900)

Figur 9. Illustration över standardförfarande, skede beslut om planbesked.

Om planbesked beviljas är det exploitören som bekostar planarbetet. Ett positivt planbesked innebär ingen garanti för att detaljplanen kommer att antas.

Kommande utredningar i detaljplanearbetet

Följande utredningar behöver arbetas fram i detaljplanearbetet. Ytterligare utredningar kan tillkomma.

- Trafikutredning (anslutning, trafikallstring till- och från området samt trafikerörelse inom området)
- Geoteknisk utredning
- Bullerutredning
- Riskutredning
- Dagvattenutredning (kan ingå i utemiljöns utformning)
- Gestaltungsprogram och volymstudie för både byggnad och utemiljö
- Översiktlig naturinventering

Socialt perspektiv

Beslut om planbesked förändrar inte förutsättningar för sociala perspektiv så som jämlikhet, barnperspektiv, tillgänglighet eller folkhälsa. Ett planbesked

är ingen garanti för att detaljplanen blir gällande och genomförs. Planbeskedet skapar förutsättningar för att fortsatt kunna utreda de sociala perspektiven inom det tänka planområdet.

Ekologiskt perspektiv

Beslut om planbesked förändrar inte förutsättningar för ekologiska perspektiv så som miljö- och klimatpåverkan. Ett planbesked är ingen garanti för att detaljplanen blir gällande och genomförs. Planbeskedet skapar förutsättningar för att fortsatt kunna utreda de ekologiska perspektiven inom det tänka planområdet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslut om planbesked förändrar inte förutsättningar för ekonomiska eller juridiska perspektiv så som påverkan på budget, ekonomiska konsekvenser för invånare eller påverkan på lagstiftning eller styrande dokument. Ett planbesked är ingen garanti för att detaljplanen blir gällande och genomförs. Planbeskedet skapar förutsättningar för att fortsatt kunna utreda de ekonomiska och juridiska perspektiven inom det tänka planområdet.

Beslutsunderlag

Förslag till beslut är uppbyggt på följande underlag:

- Härnösands kommuns översiktsplan 2040
- Gång- och cykelprogram 2022–2040
- Härnösands kommuns riktlinjer för bedömning av planbesked och prioriteringsordning av detaljplaner 2024
- Översiktlig undersökning om buller från trafik med kommunens eget bullerprogram Trivector
- Riskhantering vid transportleder för farligt gods (2022, Länsstyrelsen Gävleborg, Länsstyrelsen Västernorrland)

Med denna bakgrund föreslår samhällsförvaltningen att planarbetet för aktuellt område får påbörjas.

I ärendet har representanter från teknikavdelningen, plan- och byggavdelningen, fritidsavdelningen och miljöavdelningen deltagit.

Representant från mark- och exploatering och Härnösand Energi och Miljö AB har även varit inkopplad i ärendet.

Thomas Jossen
Förvaltningschef

Linda Johansson
Planarkitekt

Bilagor

Ansökan om planbesked 2024-06-25

Uppllysning

Beslutet skickas till sökande.

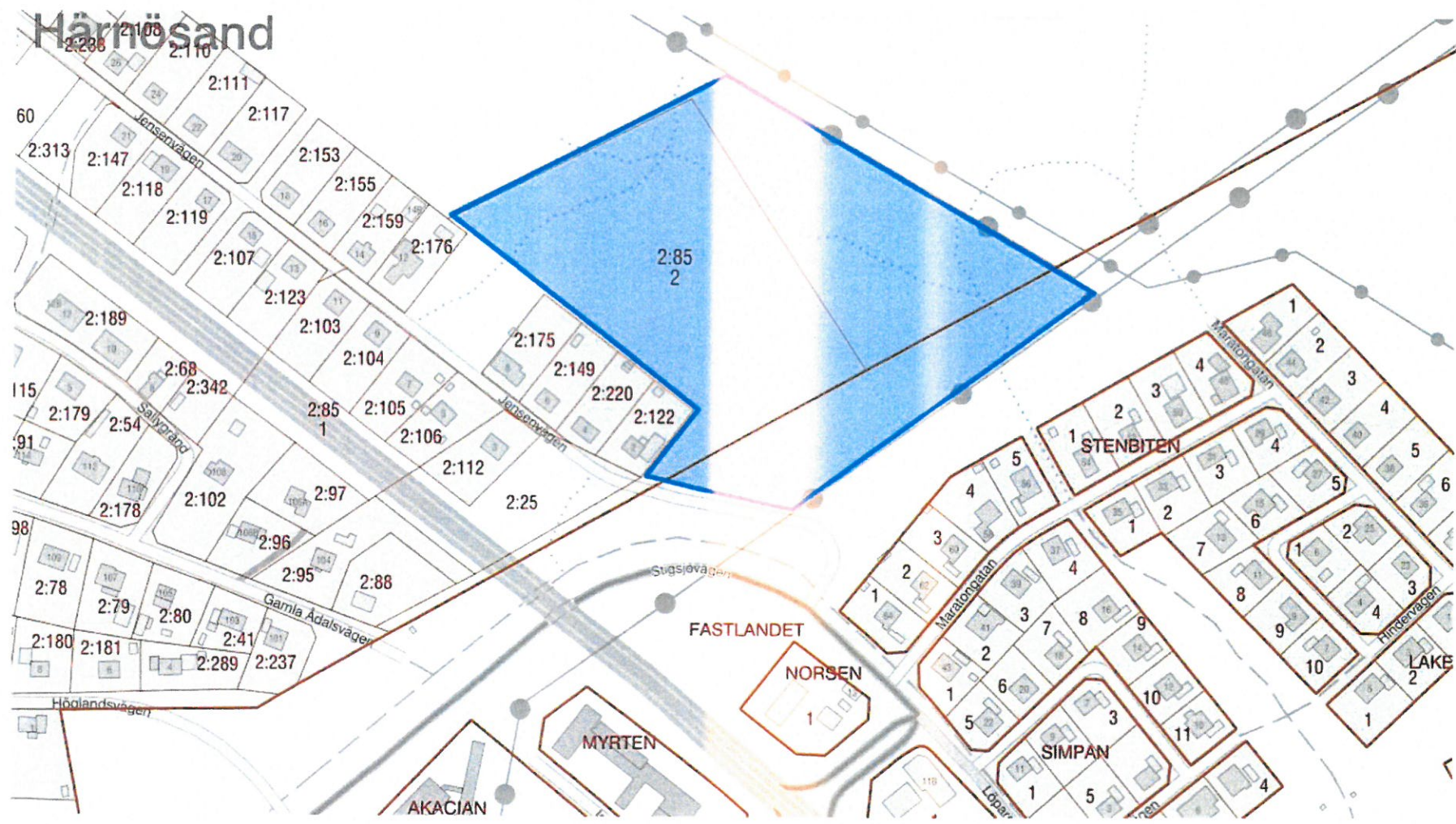
Bifogas till protokollet

Ett planbesked är ett kommunalt beslut som inte är bindande och inte kan överklagas (Plan- och bygglagen (2010:900) 13 kap 2 § punkt 2).

Beslut om planavgift kan överklagas till Länsstyrelsen Västernorrland. Till protokollet bifogas information om hur en eventuell överklagan går till.

Kartbilaga ansökan om planbesked, Bondsjö 2:85 m.fl

Bilaga 1

(Signerat, SHA-256 27D22DD1D8CBAE282CA3010DDA949994B0846D2D64887F64BF06BA94B9CD018C5)

Samhällsförvaltningen

Linda Johansson, 0611-34 81 27
linda.johansson@harnosand.se

Samhällsnämnden

Detaljplan del av Brattås 1:12 Beslut om att avsluta ärendet

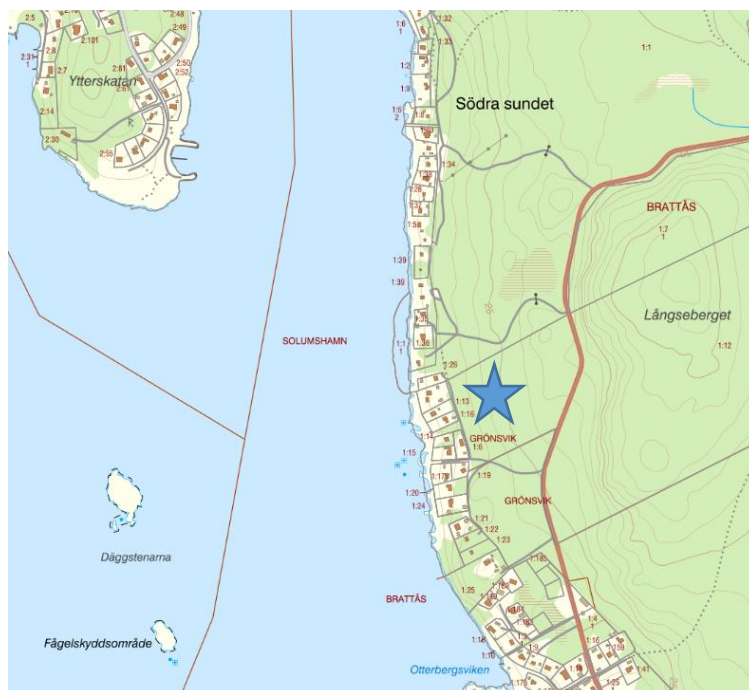
Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att planarbetet för fastigheten del av Brattås 1:12 avslutas.

Beskrivning av ärendet

Ansökan om planbesked inkom 2017-02-17 till samhällsförvaltningen.

Syftet med ansökan var att upprätta en ny detaljplan för del av rubricerad fastighet för att möjliggöra för byggnation av ett flertal friliggande bostadshus. Fastighetsägarens avsikt var att påbörja planarbetet inom ca 5 år från taget beslut.

Figur 1. Stjärna visar planområdet

Ett beslut om att påbörja planarbetet togs med delegationsbeslut 2017-02-27.

Samhällsförvaltningen bedömde i delegationsbeslutet att den sökta åtgärden var förenlig med då gällande översiktsplan (antagen 30 maj 2011, och aktualitetsförklarad april 2016) och byggnation av bostadshus på aktuellt område bedömdes inte försämra landskapsbilden på ett negativt sätt. Vidare bedömdes en ny detaljplan för del av Brattås 1:12 vara motiverad utifrån att fastigheten låg inom verksamhetsområdet för vatten- och spillvatten och kunde anslutas till den kommunala ledningen.

För del av fastigheten gällde detaljplan fastställd 1 juni 1961, allmän platsmark, parkmark. Genomförandetiden var utgången.

Efter taget delegationsbeslut om att planarbetet kunde påbörjas så önskade fastighetsägaren att ärendet skulle läggas som vilande. Anledningen var att fastighetsägaren nyligt hade tagit fram en detaljplan för bostadshus för ett annat område och planerade att först sälja tomterna inom den detaljplanen innan planarbetet påbörjades för del av fastigheten Brattås 1:12.

Ärendet lades som vilande 2017 och kontakt med sökande togs i juni 2023 för att fråga om planarbetets fortsättning och ärendet fortsatte att vara vilande. I juni 2024 kontaktade planavdelningen sökande igen och frågade om ett planarbete kunde starta igång. Sökande gav svaret att de vill invänta att de sista tomterna ska säljas innan de kan påbörja planarbetet för del av fastigheten Brattås 1:12.

Bedömning

Planhandläggaren bedömer att detaljplaneärendet ska avslutas med anledning av att det är ovisst när i tid ett planarbete kan starta eftersom sökande inväntar försäljningen av de sista tomterna. Ärendet har varit vilande en längre tid och planavdelningen bedömer att ärendet inte kan ligga vilande längre hos samhällsförvaltningen i väntan på försäljning. Planavdelningen har kommunicerat till sökande om att ärendet kommer att avslutas utifrån att det är ovisst i tid när planarbetet kan påbörjas.

Fastighetsägaren får ansöka om nytt planbesked om och när de vill starta igång ett planarbete igen. Om en ny ansökan skickas in kommer samhällsförvaltningen att ta ett nytt beslut om en ny detaljplan ska upprättas för området eller inte.

I ärendet har Maria Söderlund, plan- och byggchef och tjänstepersoner från samhällsförvaltningens planavdelning deltagit.

Thomas Jensen
Förvaltningschef

Linda Johansson
Planarkitekt

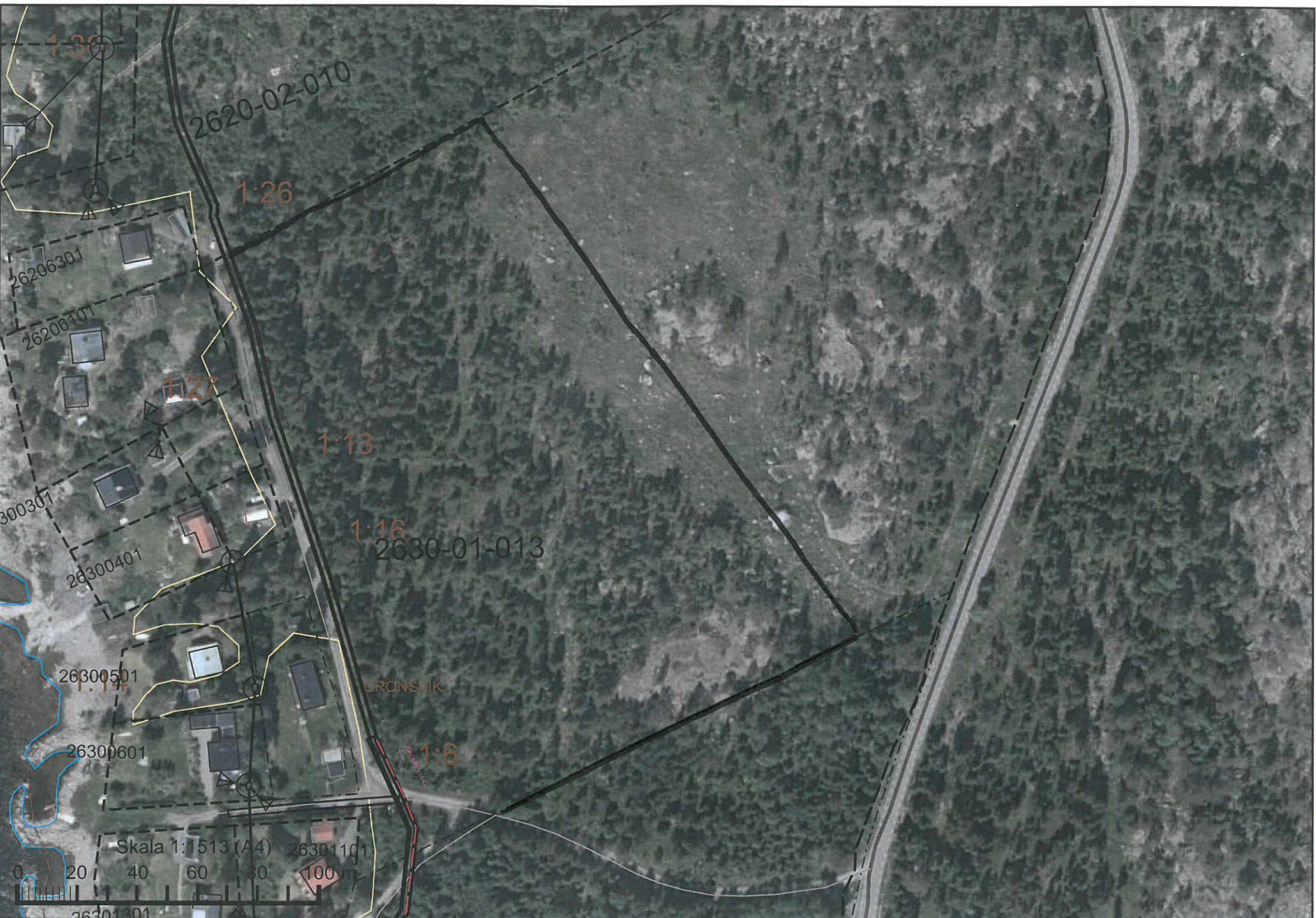
Bilagor

Ansökan

Delegationsbeslut

2620-02-010

1:26

26206301

26206101

1:27

1:13

26300301

26300401

1:16

2630-01-013

26300501

GRÖNSIK

26300601

1:6

Skala 1:1513 (A4)

26301101

26301301

Samhällsförvaltningen

Malin Nyberger, 0611 - 34 81 26
malin.nyberger@harnosand.se

Samhällnämnden

Ändring för del av stadsplan för del av Härnösand (kv. Cedern, Oliven m.m.), beslut om antagande

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att anta planförslaget för Ändring av del av stadsplan för del av Härnösand (kv. Cedern, Oliven m.m.)

Beskrivning av ärendet

Beslut om planbesked togs via delegation enligt då gällande delegationsordning med stöd av 5 kap. 2 och 5 §§ Plan- och bygglagen (2010:900). Beslutet togs 2023-09-26 och innebär att planarbetet kunde påbörjas.

Syftet med detaljplanen är genom en planändring möjliggöra för en mer flexibel användning för del av fastigheten som enligt gällande detaljplan är planlagd för motortrafikändamål [Tm]. Genom ändring av användningsbestämmelse från, motortrafikändamål [Tm] till Verksamheter [Z], möjliggörs en bredare användning för att andra verksamheter ska kunna etablera sig på platsen. Befintliga byggrätters egenskapsbestämmelser som nockhöjd samt begränsningar av markens nyttjande ändras för att bättre tillgodose kommande verksamheters behov.

För planområdet gäller detaljplan (dp. 194). Området som ändringen berör omfattas av markanvändning motortrafikändamål [Tm], vilket innefattar t.ex. bilverkstäder. I befintlig detaljplan regleras också byggnadshöjd för de två byggrätter som finns inom planområdet till 4 m samt att bestämmelsen punktprickningsbetecknad mark är angiven över resterande område, vilket innebär att marken inte får bebyggas. Detaljplanen antogs 1966-10-11 och genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

En tidigare ändring har genomförts i ursprunglig detaljplan, ändring nummer 515. Ändringen fick laga kraft 2023-01-10. Ändringen berör fastigheten, Palmen 6 och avser ändring av användningsbestämmelse motortrafikändamål [Tm] till Verksamheter [Z].

Planförslaget skickades ut för samråd 2024-09-18 efter godkännande av Plan- och byggchef.

Planförslaget har inte skickats ut på gransknings då detaljplanen har tagits fram med ett begränsat standardförfarande i enlighet med plan och bygglagen (2010:900). Det innebär att om samtliga i samrådsretsen godkänner planförslaget så kan detaljplanen gå direkt till antagande.

Kommunens gällande översiktsplan, antagen 2022-09-26, anger att området ska användas för sammanhängande bostadsbebyggelse av typen verksamheter med ställningstagandet: *"Icke störande verksamheter inom den sammanhängande bostadsbebyggelsen ska uppmuntras då de tillför en funktionsblandning på stadsdelnivå samt skapar liv och rörelse till sitt närområde."* Ändringen bedöms förenlig med nu gällande översiktsplan.

Samhällsförvaltningen har upprättat en samrådsredogörelse där inkomna synpunkter samt kommunens bemötande sammanfattas. Under samrådstiden har synpunkter inkommit från Länsstyrelsen, Lantmäteriet, Trafikverket, Räddningstjänsten, Hemab, samt tre stycken grannfastigheter.

Länsstyrelsen hade en övrig kommentar gällande geotekniska förutsättningar. Då det har beviljats bygglov inom del av planområdet har de geotekniska förutsättningarna varit kända och därmed har vi inte krävs någon geoteknisk utredning i planärendet. Det kräver dock inte några ändringar av planhandlingarna och Länsstyrelsen kommentar är besvarad i samrådsredogörelsen.

Trafikverket hade några övriga kommentarer som endast var som information. Samtliga av Trafikverkets kommentarer regleras i annan lagstiftning och kräver därmed inte att planhandlingarna ändras. Det var exempelvis att Trafikverket inte kommer att tillåta ytterligare utfarter mot E4:an.

Lantmäteriet hade också en övrig synpunkt gällande att det inte är utlagt utfartsförbud mot E4:an. Det finns utfartsförbud i vägplanen för E4:an vilket hindrar för nya utfarter, sedan måste tillstånd beviljas av Trafikverket för nya utfarter. Därmed handlar det endast om ett förtydligande som inte kräver ändring av planhandlingarna.

Övriga berörda hade inga synpunkter utan godkände planförslaget utan kommentarer.

Socialt perspektiv

Planförslaget varken försämrar eller förbättrar ur ett socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Planområdet består utav redan exploaterad mark och försämrar inte de ekologiska förutsättningarna jämfört med den gamla detaljplanen. Planförslaget ställer heller inga krav på att förbättra det ekologiska perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Beslutet föranleder inte någon påverkan på kommunens budget. Ingen allmän platsmark med skötsel- eller driftkrav ingår och detaljplanen är finansierad utav sökande för detaljplanen.

Det blir lättare för fastighetsägaren att kunna använda fastigheten vilket blir en ekonomisk fördel att marken

Beslutet är fattat i enlighet med plan- och bygglagen (2010:900) och påverkar inte våra kommunala styrdokument.

Beslutsunderlag

Plan- och bygglagen (2010:900).

I ärendet har Maria Söderlund, plan- och byggchef deltagit.

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Malin Nyberger
Planhandläggare

Bilagor

- Bilaga 1 Planbeskrivning daterad oktober 2024
- Plankarta daterad oktober 2024
- Samrådsredogörelse dateras oktober 2024

Skickas till

Sökande

Länsstyrelsen

Lantmäteriet

Samhällsförvaltningen

Malin Nyberger, 0611-34 81 26
Malin.nyberger@harnosand.se

Ändring för del av stadsplan för del av Härnösand (kv Cedern, Oliven m.m.)

Samrådsredogörelse

Rubricerad detaljplan har varit utsänd för samråd under tiden 2024-09-18 till 2024-10-02. Samrådshandlingarna har skickats till statliga och kommunala myndigheter och förvaltningar enligt sändlista samt till berörda fastighetsägare som kommunen bedömt påverkas av planförslaget. Lista på dessa fastigheter finns i fastighetsförteckningen.

Planförslagets handlingar har funnits uppsatta på Sambiblioteket plan 1 samt tillgängliga på Härnösands kommuns hemsida. Information har även skickats ut till de som prenumererar på planförslaget via hemsidan.

Samrådsredogörelsen är en sammanställning av de yttranden som har inkommit under samrådet. Kommunens bemötande görs löpande i texten under rubriken *Kommentar*.

Inkomna yttranden från myndigheter är citerade och redovisade i sin helhet, i några fall har bara delar av yttranden, de delar relevant för planförslaget lyfts ut. Yttranden från privatpersoner har redovisats på ett sådant vis så det inte går att utläsa vem avsändaren är. Alla yttranden finns i sin helhet som diarieförd handling.

Inkomna yttranden

- Länsstyrelsen
- Lantmäteriet
- Trafikverket
- Räddningstjänsten
- Hemab
- Grannfastighet 1
- Grannfastighet 2
- Grannfastighet 3

Länsstyrelsen

Beskrivning av ärendet

Detaljplanen har överlämnats till Länsstyrelsen för samråd i enlighet med 5 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL. Handlingar daterade 2024-09-13.

Detaljplanen handläggs med standardförfarande.

Under samrådet ska Länsstyrelsen enligt 5 kap. 14 § PBL särskilt

1. ta till vara och samordna statens intressen
2. verka för att riksintressen enligt 3 och 4 kap. miljöbalken (1998:808), MB, tillgodoses, att miljö kvalitetsnormer enligt 5 kap. MB följs och att strandskydd enligt 7 kap. MB inte upphävs i strid med gällande bestämmelser
3. verka för att sådana frågor om användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner samordnas på ett lämpligt sätt
4. verka för att en bebyggelse inte blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa eller säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Under samrådet ska Länsstyrelsen också särskilt ge råd om tillämpningen av 2 kap. PBL. Länsstyrelsen ska dessutom ge råd i övrigt om tillämpningen av bestämmelserna i denna lag, om det behövs från allmän synpunkt.

Syftet med detaljplanen

Syftet är att genom en planändring möjliggöra för en mer flexibel användning för del av fastigheten som enligt gällande detaljplan är planlagd för motortrafikändamål [Tm]. Genom ändring användningsbestämmelse från, motortrafikändamål [Tm] till Verksamheter [Z], möjliggörs en bredare användning för att andra verksamheter ska kunna etablera sig på platsen. Befintliga byggrätters egenskapsbestämmelser som nockhöjd samt begränsningar av markens nyttjande ändras för att bättre tillgodose kommande verksamheters behov.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt PBL 4 kap. 33 § p.5.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen. Med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, bedömer Länsstyrelsen att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Geotekniska säkerhetsfrågor

Planändringen möjliggör bland annat för högre bebyggelse genom att gällande plans byggnadshöjd på 4 meter ändras till nockhöjd på 8 meter. Kommunen skulle kunna komplettera planbeskrivningen med kommunens bedömning av hur en högre bebyggelse påverkar markens stabilitet.

Kommentar

I och med att Länsstyrelsen inte har några punkter gällande deras överprövningsgrunder har vi valt att se det som ett godkännande av planförslaget.

Angående geotekniska förutsättningar så har kommunen inte funnit några indikationer som visar på att en högre byggnadshöjd skulle skapa några belastningsproblem. I bygglovsskedet så utreds de geotekniska förutsättningarna än mer noggrant, men kommunen ser inte att de geotekniska förutsättningarna skulle kunna vara en grund för att detaljplanen inte är genomförbar.

Lantmäteriet

Vid genomgång av planförslagets handlingar (daterade 2024-09-18) har följande noterats:

För plangenomförandet viktiga frågor där planen bör förbättras

PLANKARTA

Den angränsande stadsplanen Bondsjö o änget med beslutsdatum 1977-02-03, se akt 22-HÄR-648, anger utfartsförbud mellan kvartersmark och gatumark. Vid ändring av detaljplan (stadsplan) 2023, se akt 2280-P2023/1 och den ändring som nu är aktuell finns inte utfartsförbud med. För att det inte ska råda tvetydighet kring vad som gäller i framtiden bör detta förtydligas och klargöras i ändringen.

Kommentar

Då detaljplaner framöver är tänkta att läsas som en mosaik i NGP ser inte vi problemet med att inte bägge detaljplanerna som angränsar varandra redovisar utfartsförbud.

Trafikverket måste dessutom godkänna nya in/utfarter och det kommer inte att ske i det här läget. Trafikverket har själva lyft detta som info i detaljplanen, men har valt att godkänna planförslaget. Då detta är en fråga som drabbar Trafikverket i högre grad och de har valt att godkänna planförslaget så anser vi att synpunkten inte kräver några ändringar i planhandlingarna. Lantmäteriet har även lyft fram som att det bör ändras, inte att det måste ändras.

Trafikverket

Trafikverket har tagit del av handlingar i ärendet ” Samråd gällande detaljplan för ändring av Stadsplan för kvarteret Cedern, Oliven med mera, Härnösands kommun” Planförslaget medger ingen ytterligare bygg rätt mot E4, vilket säkerställer säkerhetsavstånd till E4. Trafikverket kan därmed acceptera det nya planförslaget men vill upplysa om följande:

- Ny anslutning till planområdet från väg E4 är inte lämpligt och får lösas från kommunalväg alternativt använda befintliga. Det är bara i undantagsfall som Trafikverket ger tillstånd för nya utfarter till Europavägar, riksvägar och vissa större länsvägar. De vägarna är ofta mycket trafikerade med höga krav på trafiksäkerhet och framkomlighet, som kan vara svårt att klara om det finns utfarter.
- Dagvatten ska hanteras inom fastigheten. Inget ytterligare dagvatten ska tillkomma Trafikverkets väg och vägdike. Trafikverkets diken och trummor utmed statlig väg är dimensionerade för att avleda vatten från vägkroppen liksom ytvatten från omgivningen. När ytor hårdgörs avleds mer vatten och ytvattnet kommer snabbare till diken och trummor. Därför vill Trafikverket uppmärksamma att åtgärder ska vidtas inom planområdet så att utflödet mot Trafikverkets trumma och diken inte ökar när området är utbyggt, varken mängd eller hastighetsmässigt.
- Ingenting får uppföras inom vägområdet och säkerhetsavståndet. Vägområde är den mark som tas i anspråk för väganordningar och anges generellt som väg till krönet på bakslänten av diket samt ytterligare en kantremsa om 0,5 meter vid åkermark respektive 2 meter vid skog. Inom vägområdet krävs tillstånd enligt väglagen § 43 från väghållaren för att utföra arbete och uppföra fasta objekt. Vägområdet är en förutsättning för att kunna sköta drift- och underhåll av vägen på ett bra sätt då det exempelvis måste finnas plats för ett snöupplag vid sidan om vägen vid snöröjning. Säkerhetsavståndet är det område utanför körbanan som ska vara fritt från fysiska hinder i form av fasta och oeftergivliga föremål. Säkerhetsavståndet bestäms av vägens utformning och tillåten hastighet. I detta fall ska säkerhetsavståndet vara minst 8 meter från vägkant då hastigheten är 80 km/h.

Kommentar

Trafikverkets synpunkter är noterade. Eftersom ingen av synpunkterna kräver en ändring av planhandlingarna samt att Trafikverket har godkänt planhandlingarna så noterat endast synpunkterna i samrådsredogörelsen.

Räddningstjänsten

Räddningstjänsten har granskat inkomna dokument och har inget att erinra.

Hemab

Hemab godkänner planförslaget.

Grannfastighet 1*Godkänner planförslaget.***Grannfastighet 2***Godkänner planförslaget.***Grannfastighet 3***Godkänner planförslaget.***Ställningstagande**

Då samtliga i samrådsgruppen har godkänt planförslaget eller har synpunkter som inte föranleder ändringar av planhandlingarna, så kommer inga revideringar av planhandlingarna att ske. Detaljplanen går därmed vidare med begränsat förfarande och går direkt till antagande.

Härnösand 2024-10-08

Malin Nyberger
Planarkitekt

Innehållsförteckning

Planbeskrivningen till detaljplan 194 - *Förslag till ändring av stadsplan för del av Härnösand (kv. Cedern, Oliven m.m.)* fastställd 6 december 1966, tillsammans med ändring nummer 515 i ursprunglig detaljplan, fastställd 10 januari 2023. Planbeskrivningen innefattar även nu förslagen ändring i befintlig detaljplan för den del som omfattar fastigheten Palmen 1.

- 1. Förslag till ändring av stadsplan för del av Härnösand (kv. Cedern, Oliven m.m.) 1**
- 2. Ändring nr 515, i befintlig detaljplan för del som omfattar fastigheten Palmen 6..... 3**
- 3. Ändring i befintlig detaljplan för del som omfattar fastigheten Palmen 1 ..... 8**

194

661206

1(1)

Beskrivning till
förslag till ändring av
stadsplanen för del
av
H ä r n ö s a n d
(kv. Cedern, Oliven m.m.)

upprättat å stadsarkitektkontoret i Härnösand i februari 1966.

Förslaget är avfattat å karta i ett blad (stadsplanekarta) och i särskild handling (stadsplanebestämmelser).

Förslaget åtföljes av:

Bil. 1 Kopia av grundkarta utvisande fastighetsindelningen.

Bil. 2 Utredning ang. vatten och avlopp.

I söder gränsar stadsplaneförslaget till av Kungl. Maj:t fastställd stadsplan den 20 april 1956 och i öster till stadsplan fastställd av Kungl. Maj:t den 25 juli 1958. I norr och väster gränsar planen mot Säbrå kommun.

Det framlagda förslaget till stadsplaneändring omfattar delar av stadsplan fastställd den 12 april 1961. Den berör trafik Korsningen vid den norra utfarten från staden, där bensinstationer, motell och industrier äro belägna. I korsningen vid Industrigatan är enl. förslag från vägförvaltningen avsikten att anknyta en från väster kommande tillfartsväg från nya bostadsområden och från Helgum. Det visar sig därvid att trafiken i korsningen med E 4 kommer att bliva av så stor omfattning att E 4 vid nybyggnad måste förses med mittremsa och att en planskild korsning härigenom torde bliva nödvändig.

Då det är aktuellt att utbygga motellet i kv. Myrten med annex på förut fastställt område väster om Industrigatan samt vidare att utbygga kv. Oliven har civilingenjör P.O. Klevemark gjort en utredning ang. planfri korsning varvid tagits hänsyn till ovannämnda bebyggelse. Det har därvid visat sig att genom en framtida ändring av Gamla Ådalsvägens anknötning till stadens gatunät en underfart under E 4 kan erhållas norr om kv. Myrten.

I området väster och norr om kv. Myrten har i planförslaget utlagts det begränsade område som kan bebyggas och som är avsett för utbyggnad av motell. Här finnes även område för kraftledning. I övrigt har området utlagts till park samt till trafikområden reserverande mark för en kommande utbyggnad av planskild korsning med E 4. I dagens läge bibehålles Gamla Ådalsvägens sträckning men är avsikten att vid genomförande av planskild korsning justera planen genom att slopa gatan mellan kv. Myrten och på andra sidan beläget byggnadsområde som då ev. kan sammanslås till en tomt.

På östra sidan av E 4 har befintligt industriområde inskränkts med hänsyn tagen till kommande gatubreddningar. Vad beträffar kv. Oliven så har detta kvarter minskats för gatans breddning så mycket det varit möjligt med hänsyn till planerad bebyggelse.

Grönområdet söder om detta kvarter har slopats och här har föreslagits viss bebyggelse (garage för begagnade bilar. Tack vare terrängen måste detta område ingå i en tomt tillsammans med nuvarande kv. Oliven. Tillfart till området kommer att ske från Industrigatan och någon in- eller utfart mot E 4 är ej tillåten.

Vidare har grönområdet sydost om Industrigatan utlagts för industri och område för el-ledningar slopats då, dessa ledningar numera äro flyttade.

Slutligen kan nämnas att befintliga gatuhöjder kan bibehållas.

Härnösand den 14 februari 1966.

Hj. Isander
Stadsarkitekt

Förslag till
ändring av stadsplanen
för del av
Härnösand
(kv. Cedern, Oliven m.m.)

upprättat å stadsarkitektkontoret i Härnösand i februari 1966.

Stadsplanebestämmelser.

Beteckningarna hänföra sig till stadsplanekartan.

§ 1.

STADSPLANEOMRÅDETS ANVÄNDNING

Mom. 1 Byggnadskvarter

Med Jm betecknat område får användas endast för småindustriändamål av sådan beskaffenhet att närboende ej vållas olägenhet med hänsyn till sundhet, brandsäkerhet och trevnad.

Bostäder få dock anordnas i den utsträckning som fordras för tillsyn och bevakning av anläggning inom området.

Mom. 2 Med Tm betecknat område får användas endast för ändamål samhörigt med motorfordonsservice.

§ 2.

SPECIALOMRÅDE

Med Ta betecknat område får användas endast för gatutrafik och därmed samhörigt ändamål.

§ 3.

MARK SOM ICKE FÅR BEBYGGAS

Med punktprickning betecknad mark får icke bebyggas.

§4.

SÄRSKILDA FÖRESKRIFTER ANGÅENDE OMRÅDEN FÖR LEDNINGAR

Åmed u betecknad mark få icke vidtagas anordningar som hindrar framdragande och underhåll av elektriska ledningar.

§ 5.

VÅNINGSENTAL

Där våningsantal ej finnes angivet, får byggnad uppföras med det antal våningar som bestämmelserna angående byggnadshöjd möjliggöra.

§ 6.

BYGGNADS HÖJD

Å med siffra i romb betecknat område får byggnad uppföras till högst den höjd i meter som siffran anger.

§ 7.

ANORDNANDE AV STÄNGSEL

I kvarters- eller annan områdesgräns som betecknats med streckad linje skall med hänsyn till trafiksäkerheten fastighet förses med stängsel vari ej får anordnas öppning som medgiver utfart mot gata eller allmän plats.

Härnösand den 14 februari 1966.

Hj. Isander
Stadsarkitekt / Karl Andersson
Stadsplaneingenjör

ÄNDRING AV DETALJPLAN

Ändringen avser område för kvartersmark som är ritad med röda gränser i plankartan. Underliggande detaljplan Förslag till ändring av stadsplan för del av Härnösand (kv. Cedern, Oliven m.m.) fastställd 6 december 1966 gäller jämsides.

BESKRIVNING**Planens syfte och huvuddrag**

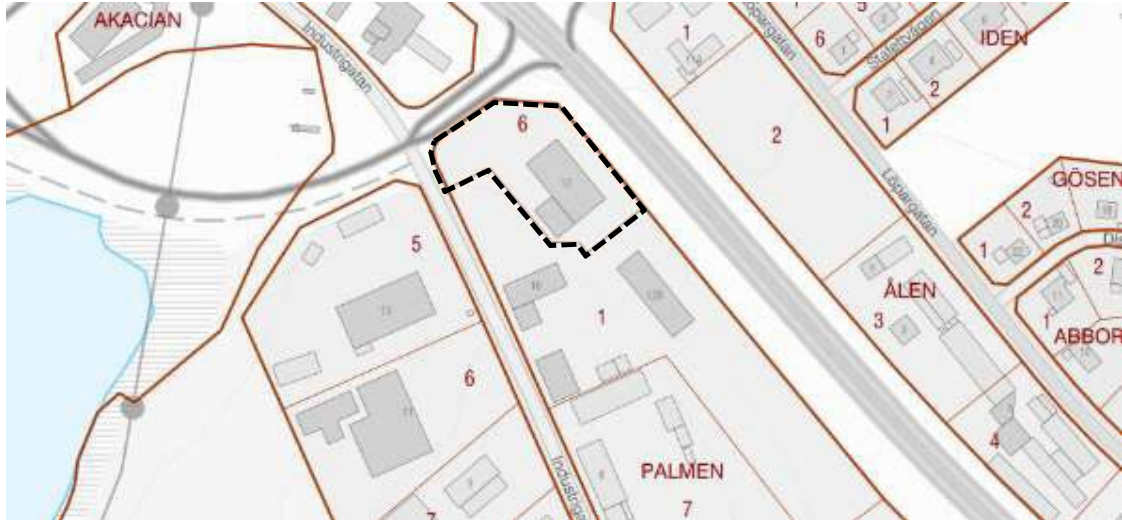
Syftet med ändringen är att möjliggöra utveckling av verksamheter genom ändrad användning. I gällande detaljplan regleras användningen, i den del av området som berörs av planändring, till [Tm] – område för motortrafikändamål. Genom ändring av detaljplan möjliggörs en bredare användning för att andra verksamheter ska kunna etablera sig på platsen.

PLANDATA, AVGRÄNSNING och MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Planområdet omfattar fastigheten Palmen 6, belägen längs E4 cirka 2 km nordöst om Härnösands centrum. Fastigheten är cirka 3 500 m².

Fastigheten avgränsas av E4 i öster, Industrigatan samt annan bebyggelse inom Palmen 1 i väster, fastigheterna Palmen 7 och 8 i söder och anslutningsväg mellan E4 och Stigsjövägen i norr. Fastigheten angörs via Industrigatan.

Fastigheten Palmen 6 är i privat ägo.

Översiktsbild. Gräns för planändring markeras med svart streckad linje.

PLANPROCESS

Planbesked

Beslut om positivt planbesked togs med stöd av delegationsordningen för Samhällsnämnden den 2022-05-25.

Planförfarande

Ändring av detaljplan hanteras med begränsat standardförfarande under förutsättning att samrådskretsen godkänner ändringen under samrådet. Om samrådskretsen godkänner förslaget kommer därmed inget granskningsskede att ske. Förfarandet bedöms lämpligt då ändringen innebär en åtgärd av mindre betydelse med en liten samrådskrets som berörs. Enligt gällande översiktsplan, antagen 2011, ingår fastigheten i område för tätortsbebyggelse. Ändringen bedöms förenlig med översiktsplanen.

Då det endast får finnas en detaljplan för ett geografiskt område görs ändring av detaljplan direkt i den ursprungliga planen.

LÄMPLIGHETSPRÖVNING

Vid en ändring av detaljplan, liksom vid all planläggning, är utgångspunkten lämplighetsprövning enligt 2 kap. plan- och bygglagen. Vid ändring av detaljplan görs dock inte någon fullständig lämplighetsprövning då denna redan anses vara gjord genom gällande plan. Ändring av detaljplan omfattar förändring, borttagande och införande av nya bestämmelser inom ett detaljplanlagt område.

För att ändring av detaljplan ska kunna genomföras måste ändringen inrymmas inom den ursprungliga planens syfte.

Fastigheten är planlagd som kvartersmark för motortrafikändamål inom ett område som brett medger verksamheter inom fordon, verkstad och småindustri. Drivmedelsanläggning har funnits på fastigheten. Fastighetsägaren önskar möjliggöra tvätterier inom fastigheten vilket inte bedöms inrymmas inom befintlig användning varför detaljplanen behöver ändras. Verksamheten avser att nyttja befintlig byggnad inom fastigheten.

Planområdet angränsar till väg E4 som är riksintresse för kommunikation enligt 3 kap 8§ miljöbalken. Riksintresset berörs inte av ändringen. Planområdet berörs enligt översiktlig kartering delvis av markavvattningsföretag (dikningsföretag) för sjön Godstjärn. Sjön används som buffertmagasin för dagvatten från Bondsjöns bostadsområde. Godstjärn besitter måttliga till höga naturvärden. Påverkan på sjön riskerar inte att öka till följd av ändringen. I övrigt berörs inte planområdet av några särskilda intressen.

Föreslagen ändring bedöms lämplig utifrån gällande plan. Inget uttalat syfte finns i den befintliga detaljplanen, men då ändringen avser en mindre del av den totala detaljplanen anses inte den befintliga detaljplanens syfte frångås.

FÖRSLAG TILL ÄNDRING

Ändring av detaljplan reglerar markanvändningen för den berörda fastigheten till verksamheter [Z]. Ändringen möjliggör en större flexibilitet för fastighetens utveckling. Användningen verksamheter [Z] är bred och innehåller olika typer av ytkrävande verksamheter som har begränsad omgivningspåverkan exempelvis lokaler för serviceverksamheter, tillverkning, lager och verkstäder. Även verksamheter med behov av lokaler för material eller utrustning så som el- och byggföretag eller företag som erbjuder hushållsnära tjänster ingår. I användningen ingår även komplement till verksamheten, så som parkering och kontor.

Med begränsad omgivningspåverkan menas att verksamheten i begränsad utsträckning avger lukt, buller, ljusstörningar eller andra typer av störningar. I det aktuella området finns ett flertal verksamheter av liknande karaktär som den som avses uppföras inom fastigheten Palmen 6. Omgivningspåverkan bedöms inte förändras nämnvärt från dagens situation. I viss mån bedöms störningar minska då möjligheterna för hantering och försäljning av drivmedel minskar.

Se sammanställning av de ändrade och upphävda bestämmelserna och dess konsekvenser i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Sammanställning av gällande och ändrade bestämmelser enligt planförslaget.

Gällande stadsplan	Förslag till ändring	Konsekvenser
[Tm] – Område för motortrafikändamål	Ändring av detaljplan reglerar markanvändningen för den berörda fastigheten till verksamheter [Z].	Ändringen möjliggör en större flexibilitet för fastighetens utveckling.
Prickmark	Oförändrad	Inga ändringar av befintlig byggrätt görs och befintlig byggnad med anslutning avses nyttjas.

Geoteknik

Marken är i huvudsak belagd med asfalt och har naturlig avrinning väster till öster. Under asfalten finns ett lager fyllningsmaterial med en mäktighet om cirka 1 meter bestående av bergkross. Underlagrat fyllningsmaterial finns en sandig morän. Uppgifterna är hämtade från den miljötekniska undersökningen.

Föroreningar

Då drivmedelsstation funnits på fastigheten bedöms det finnas risk för föroreningar.

En miljöteknisk undersökning av fastigheten Palmen 6 har genomförts (*Miljörapport NSI Invest Palmen 6, Markförädlingar i Norrland AB, 2022-08-24*) som underlag för aktuell ändring. Skrubborrtagning med borrsvagn har utförts i 8 punkter. Resultatet visar inga förhöjda halter av de parametrar analysen avser och ligger under gränsvärdet för KM enligt Naturvårdsverkets klassning.

Lagret fyllningsmaterial tyder på att sanering eller annan åtgärd har genomförts i samband med pumpstationens avveckling. Enligt MIFO utdrag har verksamheten hanterats och kontrollerats av SPIMFAB.

Inga ytterligare åtgärder bedöms därmed krävas för att säkerställa markens lämplighet för det avsedda ändamålet.

Teknisk försörjning

I fastighetens norra och östra avgränsning finns ledningsrätt för markförlagda ledningar. Rättigheterna påverkas inte av ändringen.

KONSEKVENSER OCH BEDÖMNING

Undersökning av betydande miljöpåverkan

En genomgång av faktorer med risk för miljöpåverkan har gjorts och kommunens samlade bedömning är att ändringen inte riskerar att påverka aspekter som är av sådan karaktär att risk för betydande miljöpåverkan föreligger. Genomgången visar att undersökning av markföroreningar ska genomföras. Det finns i övrigt inte anledning att anta att planen:

- medför påverkan på riksintressen
- medför betydande påverkan på Natura 2000-område
- medför att miljö kvalitetsnorm kommer att överskridas
- äventyrar eller hindrar uppfyllande av kvalitetskraven för någon vattenförekomst

Sammanfattande bedömning

Ändringen innebär en justering av användning av kvartersmark i syfte att möjliggöra utveckling för fler typer av verksamheter. Inga ändringar av befintlig byggrätt görs och befintlig byggnad med anslutning avses nyttjas. Ändringen bedöms vara av mindre karaktär och förenlig med gällande plans syfte. Inga andra olägenheter eller konsekvenser bedöms föreligga. Genomförandet bedöms inte medföra risk för betydande miljöpåverkan.

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Tidplan

Ändringen bedöms kunna antas kvartal 4 2022.

Genomförandetid

Genomförandetiden för ändringen är fem år (60 månader).

Huvudmannaskap

Ändringen omfattar ingen allmän plats.

SAMRÅD

Efter samråd kommer inkomna synpunkter att sammanställas i ett granskningsutlåtande (om begränsat förfarande med endast en remissrunda) och handlingarna därefter revideras om det bedöms vara relevant.

Härnösands kommun 2022-09-13

Antagande 2022-12-15

Laga kraft 2023-01-10

Malin Sjöstrand
Plan- och byggchef

Malin Nyberger
Planhandläggare

Johanna Smedberg
Planarkitekt, Sweco

Ändring av detaljplan, nummer 194 med tidigare ändring nummer 515

Ändringen avser område för kvartersmark se figur 1. Underliggande detaljplan, *Förslag till ändring av stadsplan för del av Härnösand (kv. Cedern, Oliven m.m.)* fastställd 6 december 1966 gäller jämsides. Detsamma gäller tidigare ändring i befintlig detaljplan av användningsbestämmelse för den del som omfattar fastigheten Palmen 6, fastställd 10 januari 2023.

Då det endast får finnas en detaljplan för ett geografiskt område görs ändring av detaljplan direkt i den ursprungliga planen tillsammans med tidigare ändring.

Områdets gränser, byggnader samt markhöjder är utredda och inmätta och har en bra noggrannhet.

BESKRIVNING

Planens syfte och huvuddrag

Syftet är att genom en planändring möjliggöra för en mer flexibel användning för del av fastigheten som enligt gällande detaljplan är planlagd för motortrafikändamål [Tm]. Genom ändring av användningsbestämmelse från, motortrafikändamål [Tm] till Verksamheter [Z], möjliggörs en bredare användning för att andra verksamheter ska kunna etablera sig på platsen. Befintliga byggrätters egenskapsbestämmelser som nockhöjd samt begränsningar av markens nyttjande ändras för att bättre tillgodose kommande verksamheters behov.

Inom planområdets nordvästra del finns en obebyggd byggrätt samt två byggrätter i öster, varav en av dessa är bebyggd. Planförslaget föreslår ändring av byggnadshöjd från 4 m till nockhöjd på 8 m för de två byggrätter i öster av planområdet. Vidare föreslås att ändra delar av punktprickad mark i anslutning till obebyggd byggrätt i öster till korsmark för att möjliggöra uppförande av plank. Bägge byggrätterna i utökas byggrätten mot väster. Prickad mark finns kvar med en bredd om 4,5 meter från fastighetsgränsen i väster och med en anslutning till fastighetsgränsen mot norr. För byggrätten i nordväst föreslås en ändring av byggrätten i höjdled, från 5 meter till 6 meter byggnadshöjd.

Sammanfattande bedömning

Förslagna ändringar innebär en justering av användning av kvartersmark i syfte att möjliggöra utveckling för fler typer av verksamheter samt att ändring av områdets byggrätter och punktprickad mark, bättre tillgodoser dagens behov för verksamheter. Ändringen bedöms vara av mindre karaktär och förenlig med gällande detaljplans syfte. Inga andra olägenheter eller konsekvenser bedöms föreligga. Genomförandet bedöms inte medföra risk för betydande miljöpåverkan.

Planens läge och markförhållanden

Planområdet omfattar del av fastigheten Palmen 1 och är lokaliserat i Härnösands nordvästra delar, ca 4 km från centrala Härnösand. Fastigheten är 10 852 m². Området angränsar till E4:an i öster, Industrigatan i väster samt fastigheterna Palmen 7 och 8 i söder och fastigheten Palmen 6 i norr, se figur 2 ovan. Fastigheten Palmen 1 är privatägd.

Figur 1 Översiktsbild. Fastighetsgräns markerad med streckad linje. Område för planändring markerad med orange färg.

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDE

Översiktsplan

Kommunens gällande översiktsplan, antagen 2022-09-26, anger att området ska användas för sammanhängande bostadsbebyggelse av typen verksamheter med ställningstagandet:

"Icke störande verksamheter inom den sammanhängande bostadsbebyggelsen ska uppmuntras då de tillför en funktionsblandning på stadsdelsnivå samt skapar liv och rörelse till sitt närområde."

Ändringen bedöms förenlig med nu gällande översiktsplan.

Riksintresse

Planområdet angränsar till europaväg 4 (E4) som är riksintresse för kommunikation enligt miljöbalken.

Detaljplan

Gällande detaljplan (dp. 194) anger för området som ändringen berör, markanvändning motortrafikändamål [Tm], vilket innefattar t.ex. bilverkstäder. I befintlig detaljplan regleras också byggnadshöjd för de två byggrätter som finns inom planområdet till 4 m samt att bestämmelsen punktprickningsbetecknad mark är angiven över resterande område, vilket innebär att marken inte får bebyggas. Detaljplanen antogs 1966-10-11 och genomförandetiden för detaljplanen har gått ut.

En tidigare ändring har genomförts i ursprunglig detaljplan, ändring nummer 515. Ändringen fick laga kraft 2023-01-10. Ändringen berör fastigheten, Palmen 6 och avser ändring av användningsbestämmelse motortrafikändamål [Tm] till Verksamheter [Z].

Fastigheten Palmen 1 omfattas av två detaljplaner, nummer 194 med ändring nummer 515 och detaljplan nummer 136, ändringen berör endast de delar av fastigheten som ryms inom detaljplan 194 med tidigare ändring.

PLANPROCESS

Planbesked

Beslut om positivt planbesked togs med stöd av delegationsordningen för Samhällsnämnden den 2023-09-26.

Planförfarande

Ändringen av detaljplanen hanteras med ett begränsat standardförfarande. Vilket innebär, till skillnad från standardförfarande, att detaljplanen inte genomgår granskningskedet. Det bedöms möjligt eftersom det är få sakägare och att liknande verksamheter bedrivs i området. Vilket innebär att detaljplaneförslaget måste vara färdigarbetat innan det ställs ut för samråd, eftersom inga ändringar i planförslaget får göras efter samrådet.

Om inte samtliga i samrådsgruppen godkänner planförslaget eller att det inkommer synpunkter som bidrar till revidering av planförslaget kommer ärendet istället att gå över till att hanteras med ett standardförfarande och behöver då genomgå granskningskedet.

FÖRSLAG TILL ÄNDRING

Ändring av detaljplan reglerar markanvändningen för delar av berörd fastighet till verksamheter [Z]. Ändringen möjliggör en större flexibilitet för fastighetens utveckling samt bidrar till en mer hållbar varierad användning av byggnaden över tid, så att både fastighet och byggnader kan fortleva längre.

Figur 2. Område som berörs av ändring.

Användningen verksamheter [Z] innebär att mindre till mellanstora ytkrävande verksamheter tillåts inom fastigheten som har en begränsad omgivningspåverkan, exempelvis lokaler för serviceverksamheter, tillverkning, lager och verkstäder, m.fl. Industriändamål ingår inte i användningsbestämmelsen verksamheter [Z]. Begränsad omgivningspåverkan menas att verksamheten i begränsad utsträckning avger lukt, buller, ljusstörningar eller andra typer av störningar. I planområdets närhet finns ett flertal verksamheter av liknande karaktär som den som

föreslås i ändringen av planförslaget. Omgivningspåverkan bedöms därför inte förändras nämnvärt från dagens situation.

I planförslaget föreslås ändring av byggnadshöjden från 4 m, till en nockhöjd på 8 m för de två byggrätterna lokaliserade i öster av planområdet. Detta är anpassat efter omgivande byggrätter för angränsande fastigheter både på den västra sidan och östra sidan om E4:an. En ändring av nockhöjd till 8 m kan bättre tillgodose dagens behov för verksamheter, exempelvis att högre lastportar kan placeras på byggnaden. Ändring av nockhöjd har bedömts som rimligt eftersom det överensstämmer med tolkningar av tidigare detaljplaner.

Ändringen omfattar även den del punktprickad mark mellan den obebyggda byggrätten i öster fram till fastighetsgräns mot industrigatan, den punktprickade marken utgår och ersätts med korsmark för att möjliggöra uppförande av plank inom angivet område. Endast plank med en maxhöjd på 3 m är tillåtet inom området, vilket regleras i plankartan. Punktprickad mark i syd- och östlig riktning är kvar enligt original detaljplan.

De östra byggrätterna utökas i västlig riktning. Prickmark finns kvar om 4,5 meter för den norra av byggrätterna och för den södra läggs det korsmark 4,5 meter mot fastighetsgräns i väster enligt ovanstående stycke.

Se sammanställning av de ändrade och upphävida bestämmelserna och dess konsekvenser i tabell 1 på nästa sida.

Tidigare bestämmelser för gällande detaljplan upphävs i och med planförslaget.

Gällande detaljplan	Förslag till förändring	Konsekvenser
Tm	Z	Ändringen möjliggör en större flexibilitet för fastighetens utveckling.
Byggnadshöjd 4 m	Nockhöjd 8 m	Ändringen möjliggör att det i området kan tillkomma verksamheter som är i behov av en högre byggnadshöjd än vad gällande detaljplan medger idag.
Byggnadshöjd 5 m	Byggnadshöjd 6 m	Ändringen möjliggör en något högre byggnadshöjd för den norra byggrätten.
Prickad mark	Korsmark med tillhörande egenskapsbestämmelse om att endast plank med maxhöjd 3 m får uppföras. Ingen förändring i övrig punktprickad mark.	Ändringen innebär att plank kan uppföras, längs med byggrätt i västlig riktning. Ändringen innebär ingen förändring av befintlig byggrätt i övrigt.
Byggrätt	Större byggrätt till ytan för byggrätterna som är placerade i det östra området.	Ändringen innebär att huvudbyggnad kan placeras 4,5 meter från fastighetsgräns och att det är möjligt att bygga en något djupare byggnad på de båda byggrätterna.
Anordnande av stängsel	Ingen ny bestämmelse	Regleringen av anordnande av stängsel upphör för planområdet.

Tabell 1. Sammanställning av gällande och ändrade bestämmelser enligt planförslaget.

Geoteknik och hydrologi

Planområdets nordvästra del består av en grusad upplagsyta med en slänt från grannfastighet nordväst. I planområdets östra del är marken till störst del asfalterad förutom den del av området i anslutning till obebyggd byggrätt som under våren 2024 iordningställs för byggnation.

Planområdets östra del har en lutning åt sydöst, där en brant slänt skiljer bebyggelsen närmast väg E4 åt från övrig bebyggelse längre upp i landskapet. Höjdskillnaden är ca 5-7m på vissa ställen.

Föroreningar

Utifrån genomförd miljöteknisk markundersökning (2024-06-14) visas det att det inte finns några föroreningar som överskrider mindre känslig markanvändning. Inget krav på sanering krävs.

Provpunkterna som är testade kan ses i figur 4. nedan. Provpunkterna är baserade på historiken för platsen vad gäller verksamheter som eventuellt kan ha bidragit till föroreningar i marken. Det finns inga uppgifter om undersökning av fogmassor utförts. Eftersom byggnaderna är uppförda före 1973 finns risk att fogmassor med innehåll av PCB använts. Vid bilvårdsanläggningar och liknande kan oljeföroreningar, tungmetaller, PAH, klorerade lösningsmedel och glykoler förekomma. Då bilförsäljningen bara varit ett showroom så är det inte sannolikt att det skulle förekomma klorerade lösningsmedel och glykoler.

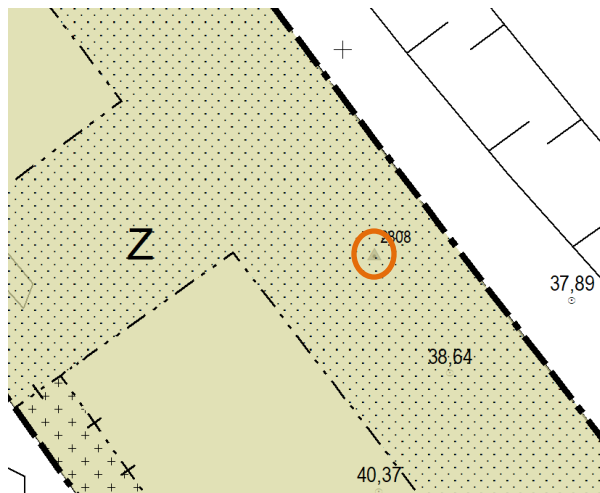

Figur 4. Visar ett ortofoto över området med markerade provpunkter.

Teknisk försörjning

I fastighetens östra del finns ledningsrätt för markförlagda ledningar. Rättigheterna påverkas inte av detaljplaneändringen.

Inom fastighet Palmen 1, öster om obebyggd byggrätt finns en stamnätspunkt i berg som bör bevaras vid byggnation av byggrätt. Markerad 2808 i figur 5 nedan.

Figur 5. Stamnätspunkt inringad i plankarta. Öster om obebyggd byggrätt.

Vattenverksamhet

Planområdet berörs enligt översiktlig kartering delvis av markavvattningsföretag (dikningsföretag) för sjön Godstjärn. Sjön används som buffertmagasin för dagvatten från Bondsjöns bostadsområde. Godstjärn besitter måttliga till höga naturvärden. Påverkan på sjön riskerar inte att öka till följd av planändringen.

LÄMPLIGHETSPRÖVNING

Vid en ändring av detaljplan, liksom vid all planläggning, är utgångspunkten lämplighetsprövning enligt 2 kap. plan- och bygglagen. Vid ändring av detaljplan görs dock inte någon fullständig lämplighetsprövning då denna redan anses vara gjord genom gällande plan. Ändring av detaljplan omfattar förändring, borttagande och införande av nya bestämmelser inom ett detaljplanlagt område.

För att ändring av detaljplan ska kunna genomföras måste ändringen inrymmas inom den ursprungliga planens syfte.

Föreslagen ändring bedöms lämplig utifrån gällande plan. Inget uttalat syfte finns i den befintliga detaljplanen, men då ändringen avser en mindre del av den totala detaljplanen anses inte den befintliga detaljplanens syfte frångås.

Aktuellt planområde är i gällande detaljplan, planlagt som kvartersmark för motortrafikändamål [Tm] inom ett område som brett innehåller verksamheter inom fordon, verkstad och med inslag av handel. Användningsbestämmelsen motortrafikändamål [Tm] är en smal bestämmelse avsett endast för motorfordonsservice ändamål.

Ändring av markanvändningen i detaljplanen medför en större flexibilitet för fastighetens utveckling och bidrar även till en mer hållbar varierad användning av byggnaden över tid. Ändring av användningsbestämmelsen motortrafikändamål [Tm] till verksamhet [Z] innebär att mindre och mellanstora verksamheter tillåts inom fastigheten däremot ej industri.

Riksintresse

Planområdet angränsar till väg E4 som är ett riksintresse. Planförslaget föreslår ändring av punktprickad mark i västlig riktning, till korsmark längsmed den vid tillfället obebyggda byggrätten. Ingen förändring föreslås med punktprickad mark, öster om byggrätten i syfte att bevara säkerhetsavståndet till väg E4. Ändringen bedöms därför inte påverka riksintresset mer än i dagsläget.

KONSEKVENSER OCH BEDÖMNING

Undersökning av betydande miljöpåverkan

En genomgång av faktorer med risk för miljöpåverkan har gjorts och kommunens samlade bedömning är att ändringen inte riskerar att påverka aspekter som är av sådan karaktär att risk för betydande miljöpåverkan föreligger. Genomgången visar att en undersökning av markföroreningar ska genomföras. Det finns i övrigt inte anledning att anta att planen:

- medför påverkan på riksintressen
- medför betydande påverkan på Natura 2000-område
- medför att miljö kvalitetsnorm kommer att överskridas
- äventyrar eller hindrar uppfyllande av kvalitetskraven för någon vattenförekomst

GENOMFÖRANDEBESKRIVNING

Tidplan

Preliminärt antagande beräknas kunna antas fjärde kvartalet 2024.

Genomförandetid

Genomförandetiden för ändringen är fem år (60 månader).

Huvudmannaskap

Ändringen omfattar ingen allmän plats.

Maria Söderlund
Plan- och byggchef

Linnea Korpi
Planarkitekt

Malin Nyberger
Planarkitekt

ÄNDRING FÖR DEL AV GÄLLANDE DETALJPLAN

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Där beteckning saknas gäller bestämmelsen inom all kvartersmark eller all allmän plats eller allt vattenområde på plankartan.

GRÄNSLINJER

- Planområdesgräns
- Egenskapsgräns
- Sammanfallande egenskapsgränser

ANVÄNDNING AV KVARTERSMARK

- Z Verksamheter

EGENSKAPSBESTÄMMELSER FÖR KVARTERSMARK

Begränsning av markens utnyttjande

- Marken får inte förses med byggnad.
- Marken får endast förses med plank.

Höjd på byggnadsverk

h_1 8,0 Högsta nockhöjd är angivet värde i meter.

h_2 Högsta byggnadshöjd är 6,0 meter.

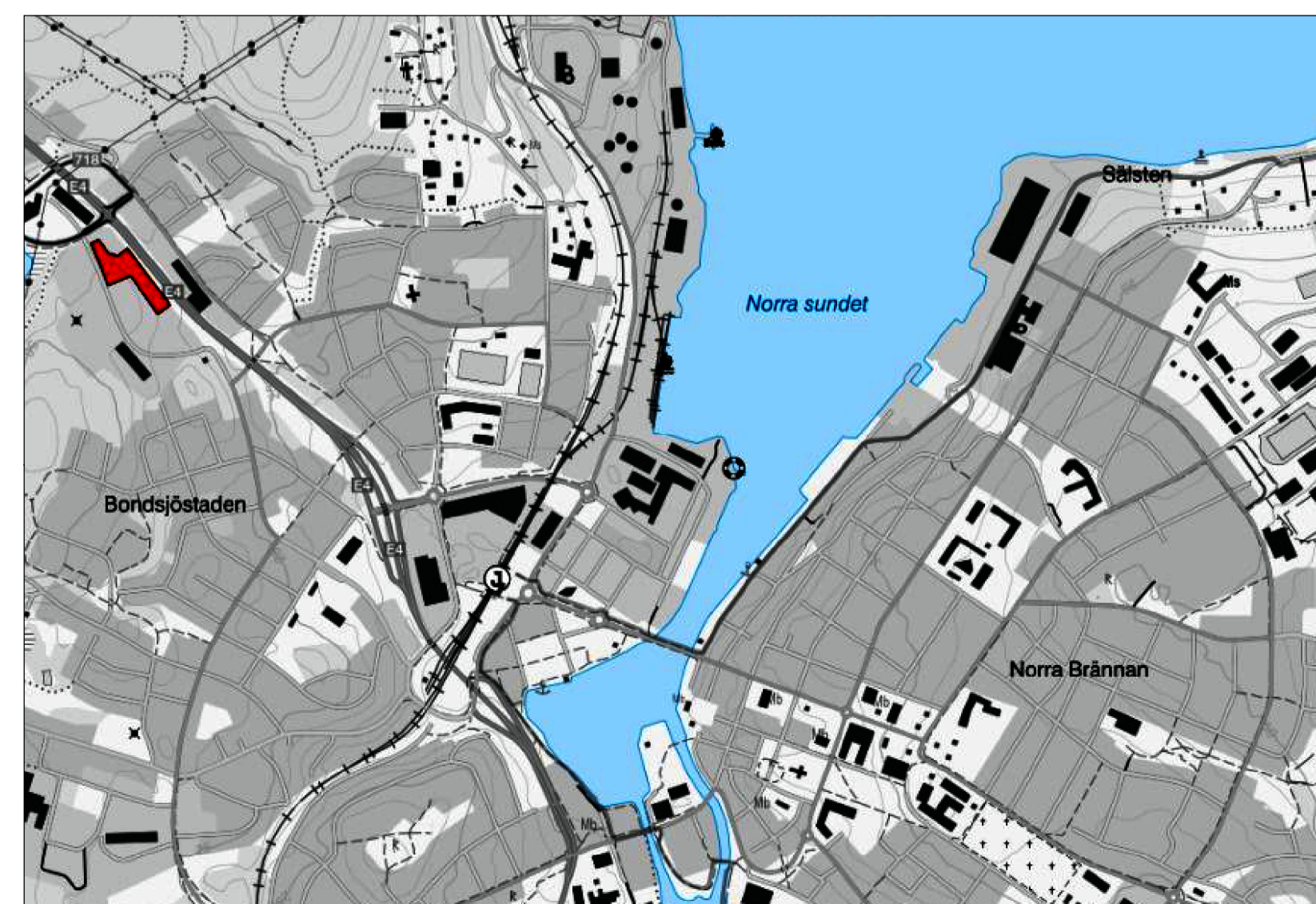
h_3 3,0 Högsta totalhöjd är angivet värde i meter.

GENOMFÖRANDETID

Genomförandetiden är 5 år över hela planområdet och börjar gälla fr.o.m. laga kraft datum.

ÖVERSIKTSKARTA

Fastigheten Palmen 1 markerad i rött

GÄLLANDE DETALJPLAN

Förslag till ändring av stadsplan för del av Härmösand (kv. Cedern, Oliven m.m), fastställt 6 december 1966

INFORMATION ÄNDRING - PALMEN 1

Ändringen avser område för kvartersmark inom del av fastighet Palmen 1.

Underliggande detaljplan: Förslag till ändring av stadsplan för del av Härmösand (kv. Cedern, Oliven m.m.) fastställt 6 december 1966 gäller jämsides. Detsamma gäller ändring av användningsbestämmelse för den del som omfattar fastigheten Palmen 6 fastställt 10 januari 2023.

BESTÄMMELSER SOM UTGÅR:

- Användningsbestämmelse Tm
- Byggnadshöjd reglerad till 4 m
- Byggnadshöjd reglerad till 5 m
- Del av punkt prickadmark utgår och ersätts med korsmark
- Del av punktprickad mark tas bort och ersätts av byggrätt.
- Regleringen av anordnande av stängsel upphör för planområdet

TILKKOMMANDE/ERSÄTTANDE BESTÄMMELSER:

- Användningsbestämmelse Z
- Nockhöjd reglerad till 8 m
- Byggnadshöjd reglerad till 6 m.
- Del av punkt prickadmark utgår och ersätts med korsmark

GRUNDKARTA

TYP

- Kvarterstrakgräns
  - Fastighetsgräns
  - Bostad
  - Samhällsfunktion
  - Verksamhet
  - Ekonomibyggnad
  - Komplementbyggnad
  - Skärmtak
  - Markhöjd
  - Anslutningspunkt
  - Slänt
  - Stup
- Grundkartan upprättades 2024-02-16 av Marianne Berglund Mät/Kart/GIS, Plan och Byggnadsavdelningen

Till planändringen hör:

- Plankarta för del av ändring i befintlig plankarta (Förslag till ändring av stadsplan för del av Härmösand (kv. Cedern, Oliven m.m))
- Tillägg i planbeskrivning (Förslag till ändring av stadsplan för del av Härmösand (kv. Cedern, Oliven m.m))
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning
- Miljöteknisk utredning (2024-06-14)

ÄNDRING FÖR DEL AV GÄLLANDE DETALJPLAN

Palmen 1		
Härmösands kommun, Västernorrlands län	Beslutsdatum	Instans
Upprättad datum: 2024-10-08	Samrådsdatum: 2024-09-18	
	Antagen datum: 2024-10-24	SAM
	Laga kraft datum:	
Planarkitekt: Malin Nyberger	Plan- och bygghöf: Maria Söderlund	
Allmänt råd: BFS 2020:6	Plan- och bygglagen: 2010:900	Diarienummer: SAM-2023-2033

Samhällsförvaltningen
Maria Söderlund, 0611-3481 08
maria.soderlund@harnosand.se

Samhällsnämnden

Taxa för plan- och bygglov samt kart-, GIS- och mättjänster 2025

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden att föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att handläggningskostnaden är oförändrad från 2024 och gäller fortsatt från och med **1 januari 2025**.

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att en ansökan om bygglov med ett beviljat förhandsbesked ska tolkas som planenligt.

Beskrivning av ärendet

Enligt kommunalrättsliga grundsatser har kommunerna fritt att finansiera sin verksamhet med skattemedel. Kommunerna är därför inte skyldiga att ta ut avgifter för sin verksamhet, utan kan välja att helt eller delvis skattefinansiera verksamheten.

Kommunernas rätt att ta ut avgifter framgår av 2 kap. 5 § kommunallagen (2019:835). Självkostnadsprincipen gäller som huvudregel för kommunal verksamhet (2 kap. 6 § kommunallagen), ”Kommuner och regioner får inte ta ut högre avgifter än som motsvarar kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som de tillhandahåller”. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för självkostnadsprincipen. Principen är närmast att se som en målsättning som innebär att syftet med verksamheten inte får vara att ge vinst.

Rätten att ta ut avgifter för verksamhet inom plan- och byggområdet framgår av 12 kap. 8 § plan- och bygglagen, PBL.

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR, varje år ett prisindex för kommunal verksamhet (PKV) i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Taxetabellen är konstruerad utifrån SKR:s modell från 2014 och användningen av denna modell säkerställer att Härnösands kommun har en välfungerande taxa som är långsiktigt hållbar och är lätt att arbeta med för såväl beslutsfattare och förvaltning som sökande.

Prisindex för kommunal verksamheten (PKV) berör de avgifter som kommunen använder sig av. Prisindexet höjs med 0 kronor i år. Därmed sker ingen justering för 2025.

Bygglov med förhandsbesked

När ett förhandsbesked har beviljats föreslås att bygglovet ska hanteras enligt taxetabellen som planerligt. I ett förhandsbesked genomförs en lokaliseringsgranskning vilket i bygglovsskedet kan likställas med att lovet är i enlighet med vad man kan acceptera på platsen. Detta kan likställas med den reglering av byggrätter som finns i en detaljplan. Ett förhandsbesked söks det normalt sett endast om ansökan avviker mot en befintlig detaljplan eller om åtgärden behöver prövas utanför detaljplanelagt område. Det känns därför orimligt att betala för samma lokaliseringsprövning igen om det finns ett beviljat förhandsbesked.

Socialt perspektiv

Förslaget om reviderad taxa bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget om reviderad taxa bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Samhällsförvaltningen gör bedömningen att detta beslut kan ge positiva ekonomiska och juridiska konsekvenser för allmänheten och Härnösands kommun. Med en indexreglering av taxorna så anpassas taxorna efter marknadens nivåer vilket är positivt för kommunen och medborgarna.

Beslutsunderlag

SKRs underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2024.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 134

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2024-10-18

SAM-2024-2358
000119

Sida
3(3)

SAM2024-

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Maria Söderlund
Plan- och Byggchef

Samhällsförvaltningen
Petri Niemelä
petri.niemela@harnosand.se

Samhällsnämnden

Taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel.

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att anta taxor och avgifter för tillstånd och tillsyn av serveringstillstånd, tobakstillstånd, folköl, e-cigarettor och receptfria läkemedel samt

att taxorna gäller från och med 1 januari 2025.

Beskrivning av ärendet

Taxan för kommunens avgifter inom serveringstillstånd, tobakstillstånd och avgifter för folköl samt receptfria läkemedel fastställdes i kommunfullmäktige 2023-12-18 § 184 samt timavgiften i samma kommunfullmäktigemöte.

Avgiftsuttaget gällande rörlig tillsynsavgift för serveringstillstånd baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholhaltiga drycker i restaurangrapport. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari. Ju högre omsättning, desto högre rörlig tillsynsavgift. Avgifterna är baserade på prisbasbeloppet som regeringen har fastställt till 58 800 kronor för år 2025, vilket publicerades 2024-09-12.

Avgifterna för serveringstillstånd, tobakstillstånd, anmälan av folköl, e-cigarettor samt receptfria läkemedel ska täcka kostnad för handläggning och tillsyn.

I handläggning ingår bland annat registrering av ärenden, remisshantering, besök på serverings-/försäljningsstället, utredningsarbete, beredning av beslutsunderlag, beslutsfattande och utfärdande av tillståndsbevis.

Nya taxor föreslås gälla från och med 1 januari 2025.

För att handläggningens kostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling finns behov av att kunna göra ändringar av avgifterna i taxan som en anpassning till rådande kostnadsläge, utan att det finns någon politisk ambition att förändra grunderna för beräkningen av avgifterna.

Utvecklingen av en kommuns kostnader skiljer sig från den allmänna prisutvecklingen och därför publicerar Sveriges kommuner och regioner, SKR varje år ett prisindex för kommunal verksamhet, PKV i oktober på sin webbplats. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänsten samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris och är därför lämpligt som grund för indexjustering av avgifter i kommunala taxor vid årsskiften.

Prisindex för kommunal verksamheten (PKV) berör de avgifter som kommunen använder sig av. Prisindexet höjs med 0 kronor i år. Därmed sker ingen justering för 2025.

Den gällande timpristaxan ska även användas för tillsyn enligt alkohollagen.

Gällande lagstöd

Avgift enligt denna taxa tas ut för

1. Prövning av tillstånd för försäljning av alkohol (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
2. Tillsyn över verksamheter som bedriver tillståndspliktig verksamhet med servering av alkohol (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
3. Tillsyn över verksamheter som bedriver anmälningspliktig handel med eller servering av folköl (8 kap 10 § alkohollag (2010:1622)).
4. Prövning av tillstånd för försäljning av tobaksvaror (8 kap 1 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).
5. Tillsyn över verksamheter som bedriver försäljning av tobaksvaror, elektroniska cigaretter och/eller påfyllningsbehållare. (8 kap 2 § Lag om tobak och liknande produkter 2018:2088).

Socialt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget bedöms inte påverka perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget om indexuppräknings innebär att timavgiften följer utvecklingen av kommunens kostnader för alkohol, tobak samt receptfria läkemedel samt prövningen av alkohol- och tobakshandläggning för tillstånd.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2023-12-18 §184.

Socialdepartementet, pressmeddelande 2024-09-12.

Härnösands kommun
Samhällsförvaltningen

TJÄNSTESKRIVELSE

Datum
2024-10-18

Diarienummer
SAM-2024-2536
000125

Sida
3(3)
SAM2024-

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Petri Niemelä
Alkoholhandläggare

Bilagor

Bilaga 1 Förslag ny taxa 2025

Förslag till ny taxa gällande serveringstillstånd, tobakstillstånd, försäljning/servering av folköl och försäljning av receptfria läkemedel.

Föreslås gälla från 2025-01-01

TAXA – ansöknings-, anmälnings- och tillsynsavgifter enligt 8 kap 10 § Alkohollagen, andra stycket;

10 § Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får ta ut avgift för prövningen enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige.

Kommunen får även ta ut avgift för tillsyn enligt 8 kap. av den som har serveringstillstånd och av den som bedriver anmälningspliktig detaljhandel med eller servering av folköl.

Ansökningsavgifter enligt alkohollagen

	Gällande taxa	% av PBB	Förslag ny taxa
Nyansökningar stadigvarande serveringstillstånd allmänheten och slutna sällskap, cateringföretag för slutna sällskap, provsmakning	10 500 kr	20 %	11 760 kr
Ändring av bolagsform Samma ägare, men nytt organisationsnummer	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ändring av nya ägare i bolag Vid köp av bolag som innehar ett stadigvarande serveringstillstånd	5 550 kr	10 %	5 880 kr
Anmälan om ändring i bolag. PBI utredning, ändring inom samma organisationsnummer	1 575 kr	3 %	1 764 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till allmänheten Som anordnas i offentliga lokaler, festlokaler, festivaler och liknande	5 500 kr	10 %	5 880 kr
Tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ansökan tillfälligt tillstånd till allmänheten/slutet sällskap 1 dag , då försäljningen sker på uppdrag av eller direkt av en ideell förening och anordnas i sökande förenings bygdegård, folketshus, eller föreningslokal.	1050 kr	2 %	1 176 kr

Max 3 tillfällen per ansökan och inom en maxperiod av 3 månader.			
Ändring i stadigvarande serveringstillstånd Yta, tid, ändrad verksamhetsinriktning, tillägg för catering	5 500 kr	10 %	5 880 kr
Provsmakningstillstånd – tillfälligt tillstånd för partihandlare för provsmakning till allmänheten	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ansökan om gemensam serveringsyta För innehavare av stadigvarande serveringstillstånd – per sökande bolag	5 500 kr	10 %	5 880 kr
Ansökan om tillfällig pausservering	1 050 kr	2 %	1 176 kr
Anmälan av godkänd lokal vid provsmakning Endast för innehavare av stadigvarande provsmakningstillstånd			Ingen avgift
Ändring i tillfälligt tillstånd till allmänheten	1 054 kr	2 %	1 054 kr
Kunskapsprov Inklusive två omprov	1 050 kr	2 %	1 176 kr
Avgifter för övriga ansökningar, anmälningar Tillfällig ändring i tillstånd till slutet sällskap Anmälan om ny cateringlokal	1 054 kr	2 %	1 176 kr
Ny ansökningsavgift pga ej godkänt kunskapsprov. Gäller vid 3 misslyckade försök av kunskapsprov, ny ansökan inkommer inom 3 månader från första ansökan avslutats. Gäller endast om inga förändringar har skett i bolaget/verksamheten från första ansökningstillfället.	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Påminnelseavgift restaurangrapport Påminnelse skickas innan tidsfristen utgår, avgift tas vid första påminnelse efter att sluttid gått.	1 000 kr		1 000 kr

Tillsynsavgift enligt Alkohollagen, 8 kap 10 §

Avgiften debiteras en gång per år och avser då innevarande år

Fast avgift.			
---------------------	--	--	--

En fast tillsynsavgift som samtliga serveringsställen med stadigvarande serveringstillstånd betalar årligen, oavsett omsättning och om det gäller till allmänheten eller slutna sällskap.		2 %	1 176 kr
Tillsynsavgift folkölsförsäljning/servering	1 050k r	2 %	1 176 kr
Tillsynsavgift för e-cigaretter	1 050 kr	2%	1 176 kr
Tillsynsavgift för folköl och tobaksförsäljning	1 575 kr	3 %	1 764 kr
Rörlig tillsynsavgift. Avgiftsuttaget baseras på redovisade försäljningssiffror av alkoholdrycker i restaurangrapporten. Blankett för denna rapportering sänds ut till tillståndshavare varje år i januari.			
Rörlig avgift baserad på en omsättning av			
< 49 999 kr	1 050 kr	2 %	1 176 kr
50 000 – 249 999 kr	1 575 kr	3 %	1 764 kr
250 000 – 499 999 kr	2 100 kr	4 %	2 352 kr
500 000 – 999 999 kr	2 625 kr	5 %	2 940 kr
1 000 000 – 1 999 999 kr	5 500 kr	10 %	5 880 kr
2 000 000 – 2 999 999 kr	6 300 kr	12 %	7 056 kr
3 000 000 – 3 999 999 kr	7 350 kr	14 %	8 232 kr
4 000 000 – 4 999 999 kr	9 450 kr	18 %	10 584 kr
5 000 000 – 5 999 999 kr	10 500 kr	20 %	11 760 kr
6 000 000 – 7 999 999 kr	15 750 kr	30 %	17 640 kr
8 000 000 > kr	21 000 kr	40 %	23 520 kr

Vid tillsyn av serveringstillstånd som ännu inte betalat årlig tillsynsavgift ska en timtaxa på 1050 kronor användas.

Ansökningsavgift enligt 8 kap 1 och 2 §§ Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088)

1 § Kommunen får ta ut en avgift för prövningen av ansökan om försäljningstillstånd enligt 5 kap. 1 § enligt de grunder som beslutas av kommunfullmäktige

2 § En kommun får ta ut avgifter för sin tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig försäljningen enligt 5 kap 1 §, av den som bedriver anmälningspliktig försäljningen enligt 5 kap. 14 § och av den som bedriver försäljning av nikotinfria vätskor som är avsedda att konsumeras genom elektroniska cigaretter.

Ansökningsavgift – stadigvarande försäljningstillstånd	5 250 kr	10 %	5 880 kr
---	----------	------	----------

Ansökningsavgift – tillfällig (även tillsynsavgift)	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ansökningsavgift – tillfällig Gäller ansökan som inkommer senare än 1 månad innan planerat evenemang sker	7 875 kr	15 %	8 820 kr
Andring i tobakstillstånd	2 625 kr	5 %	2 940 kr
Ordinarie tillsynsbesök (inklusive inre tillsyn)	1 050 kr	2 %	1 176 kr
Återbesök utöver ordinarie tillsynsbesök,	1 054 kr	timtid	1054 kr

Tillsynsavgift enligt Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009:730)

23 § En kommun får för sin kontroll enligt denna lag ta ut avgift av den som bedriver detaljhandel.

Ordinarie tillsynsbesök	1 050 kr	2 %	1 176 kr
Återbesök utöver ordinarie tillsynsbesök,	1 054 kr	timtid	1054 kr

Samhällsförvaltningen

Niclas Hålldahl, 0611-34 80 37
niclas.halldahl@harnosand.se

Samhällsnämnden

Indexuppräkning av taxa för Teknikavdelningen, Gata-Torg- Ordningsslagen-Transporter-Odlingslotter

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden föreslå kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige besluta

att indexuppräknas avgiften för torghandel, tillstånd enligt ordningsslagen och odlingslotter enligt konsumentprisindex, KPI, basmånad september 2021 samt med regleringsmånad september 2024,

att anta taxor och avgifter för teknikavdelningen enligt bilaga 1, och

att taxa enligt bilaga gäller från och med 1 januari 2025.

Beskrivning av ärendet

För att följa prisutvecklingen i samhället gör samhällsnämnden, enligt beslut i kommunfullmäktige 2022-12-19 § 138, en årlig uppräkning av handläggningskostnaden och avgifter för teknikavdelningens ansvarsområden. Teknikavdelningen använder två olika prisindex för uppräkningsberäkningen beroende på område: prisindex för kommunal verksamhet (PKV) används för timavgiften, grävstillstånd, transporter, fordon och blomlådor medan konsumentprisindex (KPI) används för ärenden avseende torghandel, ordningsslagen och odlingslotter.

Avgifterna föreslås därför att indexuppräknas med respektive procentsats, för KPI med 1,02% den procentsats som publicerades på SCB:s hemsida 15 oktober 2024.

För PKV blir det ingen höjning 2025 utan index 0,0% publicerades den 5 oktober 2024 på SKR:s webbplats.

Det ankommer på kommunfullmäktige att besluta om taxor såvida den inte delegerat indexuppräkning till ansvarig nämnd. Kommunen tillämpar självkostnadsprincipen i beräkningen av avgifter och taxor.

Socialt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha påverkan på socialt perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet bedöms inte ha påverkan på ekologiskt perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kommunens rätt att ta ut avgifter regleras allmänt i 2 kap. kommunallagen (2017:725) där även självkostnadsprincipen förklaras. Att taxorna och handläggningskostnaderna hålls uppdaterade genom årliga beslut är principiellt viktigt för en god ekonomisk hushållning, men även för att förebygga en stor engångshöjning som kan ha direkt betydelse för medborgarna.

Beslutet anses komma att ha ringa ekonomiska konsekvenser för invånarna.

Beslutsunderlag

SKR's underlag för att beräkna prisindex, PKV för oktober 2024.

Kommunfullmäktiges protokollsutdrag 2022-12-19 § 138

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Niclas Hälldahl
Chef Teknikavdelningen

Bilagor

Bilaga 1 – Tabell uppräknad taxa Teknik 2025

Uppräknad taxa för Teknik 2025

-Torg-Ordning-lagen-Transporter-Grävning-Odlingslotter

Taxa	Enhet	2024	2025 indexerad
Timtaxa		PKV	PKV
		1136 kr	1136 kr
Grävstillstånd		PKV	PKV
Tillstånd inkl. förlängning av beviljat tillstånd		1082 kr	1082 kr
Gräva utan tillstånd		10 816 kr	10 816 kr
Ej återställda eller felaktigt återställda		3245 + återställning	3245 + återställning
Akuta grävningar utan anmälan inom 2 dagar		5408 kr	5408 kr
Transportdispens-tillstånd		PKV	PKV
Bredd högst 450 cm		973 kr	973 kr
Längd högst 35 m		973 kr	973 kr
Bredd över 450 cm		1623 kr	1623 kr
Längd över 35 m		1623 kr	1623 kr
Tung transport		1623 kr	1623 kr
Kombinationer av ovanstående		1623 kr	1623 kr
Handläggningstid kortare än 3 dagar		Dubbel kostnad	Dubbel kostnad
Undantag från LTF-dispens		PKV	PKV
Dispens som avser undantag från LTF		216 kr	216 kr
Flytt av fordon		PKV	PKV
Bärgning, även om bilen är borta, "bom"		faktisk kostnad	faktisk kostnad
Förvaring - uppställningskostnad		faktisk kostnad	faktisk kostnad
Arbete/arvode		timtaxa	timtaxa
Skrotning husvagn		faktisk kostnad	faktisk kostnad
Flyttning och uppställning på mark- eller fordonsägarens bekostnad		faktisk kostnad	faktisk kostnad
Blomlådor		PKV	PKV
Kostnad tillstånd		973 kr	973 kr
Reflexer		1082 kr	1082 kr
Torghandel		KPI	KPI
Tillfällig-skolklasser och dylikt		0	0
Saluplats 3x4 m	per dag	236 kr	239 kr
	per vecka må-lö	944 kr	953 kr
	per år	2 832 kr	2 861 kr
Saluplats 3x6 m	per dag	354 kr	357 kr
	per vecka må-lö	1 416 kr	1 431 kr
	per år	4 248 kr	4 292 kr

El - 10A /dag		35 kr	36 kr
10A/år fast plats		2 360 kr	2 384 kr
16A /dag		177 kr	179 kr
16A /år, fast plats		10 620 kr	10 729 kr
Tillstånd enligt ordningslagen		KPI	KPI
Kiosk kommersiell försäljning	Per år	4 130 kr	4 172 kr
Servering gångbana, veranda, friluftserv	Per/kvm/säs	142 kr	143 kr
Tillfällig försäljning julgran, lotter, bär, svamp mm	Per/kvm/dag	235 kr	238 kr
	Kr/vecka	944 kr	953 kr
Fristående stånd för försäljning, korv mm	Kr/månad	1 180 kr kr	1 192 kr
Cirkus, tivoli	Kr/dygn	2 360 kr	2 384 kr
Mötestält	Kr/kvm/gång	26 kr	26 kr
Övrig utrustning, minigolf, boule, grill	Kr/plats/år	1 534 kr	1 549 kr
Upplag, bod, prov. byggnad	Kr/kvm/år	35 kr	36 kr
Container, växelflak, stora behållare, mobilkran, skylift, saxlift	Kr/kvm/år	147 kr	148 kr
Byggställning	Kr/kvm/år	47 kr	47 kr
Övrig reklam, tillfällig affischering	Per kvm/tillf	147 kr	148 kr
Avstängning med skylt, utfärda LTF		timtaxa + ev Ent arbete	timtaxa + ev Ent arbete
Trottoarpratere, mer än 1 st per butik	Kr/st	590 kr	596 kr
Konserter och event med inträde	Kr/ kvm/dag	4 kr	4 kr
-uppbyggnad och nedtagning konsert och event	Kr/ kvm/dag	4 kr	4 kr
Användande av yta/mark/kvm för övriga event och arrangemang	Kr/ kvm/dag	2 kr	2 kr
Lägsta debiterbara kostnad bestäms till		590 kr	596 kr
Ideella föreningar som står som arrangör för ovan nämnda verksamheter skall erlägga 10% av beslutade avgifter, dock minst -		590 kr	596 kr
Odlingslotter		KPI	KPI
Odlingslåda		177 kr	179 kr
Odlingslott 50 kvm		472 kr	477 kr
Odlingslott 100 kvm		708 kr	715 kr

Förslag till lokal trafikföreskrift – tillåtelse att parkera med villkor på Seminariegatan

Förslag till beslut

Att till Samhällsnämnden fatta beslut om att anta följande lokala trafikföreskrifter:

- Härnösands kommuns lokala trafikföreskrifter om stannande och parkering på Seminariegatan STFS 2280 2024: A (bilaga 1)

Beskrivning av ärendet

Seminariegatan har i dagsläget hög beläggning under dagtid. Inför kommande vintersäsong har gatuenheten inkommit om önskemål om att reglera gatan med en förlängd datumparkering för att säkerställa god framkomlighet på sträckan.

Regleringen innebär att datumparkeringen förlängs med 4h, den föreslagna tiden är 00-11 alla dagar under perioden 31 oktober -1 maj.

Socialt perspektiv

Regleringen kommer att säkra framkomligheten men försämra parkeringssituationen på gatan. Tillgängligheten kommer dock bevaras hög då parkeringsförbud fortfarande möjliggör för lastning och lossning samt för de med parkeringstillstånd för rörelsehindrad att parkera i upp till 3 timmar. Parkering hänvisas till andra närliggande gator eller till egen tomt. Regleringsändringen kommer påverka boende, besökare och övriga trafikanter som rör sig i området.

Ekologiskt perspektiv

Förbudet kan innebära viss söktrafik för att hitta lämplig parkering.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Innan en kommun beslutar föreskrifter om hastighetsbegränsning enligt 3 kap. 17 § andra stycket eller lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap 1 § Trafikförordningen(1998:1276) ska Polismyndigheten och den statliga

Datum
2024-10-09

väghållningsmyndighet som berörs lämnas tillfälle att yttra sig,
Trafikförordningen 10 kap 5§.

Polismyndigheten har hörts den xx xx xxxx

Enligt 10 kap. 1 § trafikförordningen (1998:1276) får särskilda trafikregler meddelas genom lokala trafikföreskrifter för en viss väg eller vägsträcka eller för samtliga vägar inom ett visst område eller för ett område eller en färdled i terräng. Särskilda trafikregler om stannande eller parkering får även meddelas genom lokala trafikföreskrifter för samtliga vägar som inte är enskilda inom ett visst område. Sådana föreskrifter får bland annat avse tillåtelse att stanna eller parkera fordon med avvikelse från bestämmelserna i 3 kap. 49 a § första stycket. Vidare anges att de får avse tidsbegränsning, avgiftsplikt eller andra villkor för parkering. Av 10 kap. 3 § framgår bland annat att kommunen meddelar lokala trafikföreskrifter om parkering för samtliga vägar som ligger inom tätbebyggt område.

Kostnad för utmärkning

Beslutsunderlag

ÅTERKOMMER

"[Förvaltningschefens namn]"

"[Förvaltningschefens titel]"

Bilagor

Bilaga 1 "[Skriv text här]"

Förslag till lokal trafikföreskrift - parkeringsförbud Furuvägen

Förslag till beslut

Att till Samhällsnämnden fatta beslut om att anta följande lokala trafikföreskrifter:

- Härnösands kommuns lokala trafikföreskrifter om stannande och parkering på Furuvägen STFS 2280 2024: A (bilaga 1)

Beskrivning av ärendet

Kollektivtrafiken har under ett flertal år påpekat att de har problem med framkomligheten på berörd sträcka under vintertid på grund av dubbelsidig parkering samt att fordon inte respekterar förbudet att parkera på busshållplats vilket gör det svårt för bussen att angöra för av-och påstigning.

Gatan är idag reglerad med en datumparkeringsreglering se STFS 2280 2022:106. Gällande reglering anser samhällsförvaltningen inte är tillräcklig för att uppfylla de krav kommunen har för att tillgodose god framkomlighet och trafiksäkerhet. Samhällsförvaltningen föreslår därför att gatan regleras med parkeringsförbud på den södra sidan under perioden 1 okt-31 okt.

I bilden nedan har vändplatsen markerats ut (STFS 2280 2022:39) och de generella reglerna om förbud att parkera på busshållplats enligt Trf 3kap 54.

Datum
2024-10-09

Socialt perspektiv

Regleringen kommer att säkra framkomligheten men försämra parkeringssituationen på gatan. Tillgängligheten kommer dock bevaras hög då parkeringsförbud fortfarande möjliggör för lastning och lossning samt för de med parkeringstillstånd för rörelsehindrad att parkera i upp till 3 timmar. Parkering hänvisas till andra närliggande gator eller till egen tomt. Regleringsändringen kommer påverka boende, besökare och övriga trafikanter som rör sig i området.

Ekologiskt perspektiv

Förbudet kan innebära viss söktrafik för att hitta lämplig parkering.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Innan en kommun beslutar föreskrifter om hastighetsbegränsning enligt 3 kap. 17 § andra stycket eller lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap 1 § Trafikförordningen(1998:1276) ska Polismyndigheten och den statliga väghållningsmyndighet som berörs lämnas tillfälle att yttra sig, Trafikförordningen 10 kap 5§.

Polismyndigheten har hörts den xx xx xxxx

Enligt 10 kap. 1 § trafikförordningen (1998:1276) får särskilda trafikregler meddelas genom lokala trafikföreskrifter för en viss väg eller vägsträcka eller för samtliga vägar inom ett visst område eller för ett område eller en färdled i terräng. Särskilda trafikregler om stannande eller parkering får även meddelas genom lokala trafikföreskrifter för samtliga vägar som inte är enskilda inom ett visst område. Sådana föreskrifter får bland annat avse tillåtelse att stanna eller parkera fordon med avvikelse från bestämmelserna i 3 kap. 49 a § första stycket. Vidare anges att de får avse tidsbegränsning, avgiftsplikt eller andra villkor för parkering. Av 10 kap. 3 § framgår bland

Datum
2024-10-09

annat att kommunen meddelar lokala trafikföreskrifter om parkering för samtliga vägar som ligger inom tätbebyggt område.

Kostnad för utmärkning

Beslutsunderlag

ÅTERKOMMER

"[Förvaltningschefens namn]"

"[Förvaltningschefens titel]"

Bilagor

Bilaga 1 "[Skriv text här]"

[Skriv ärenderubrik här]

Förslag till beslut

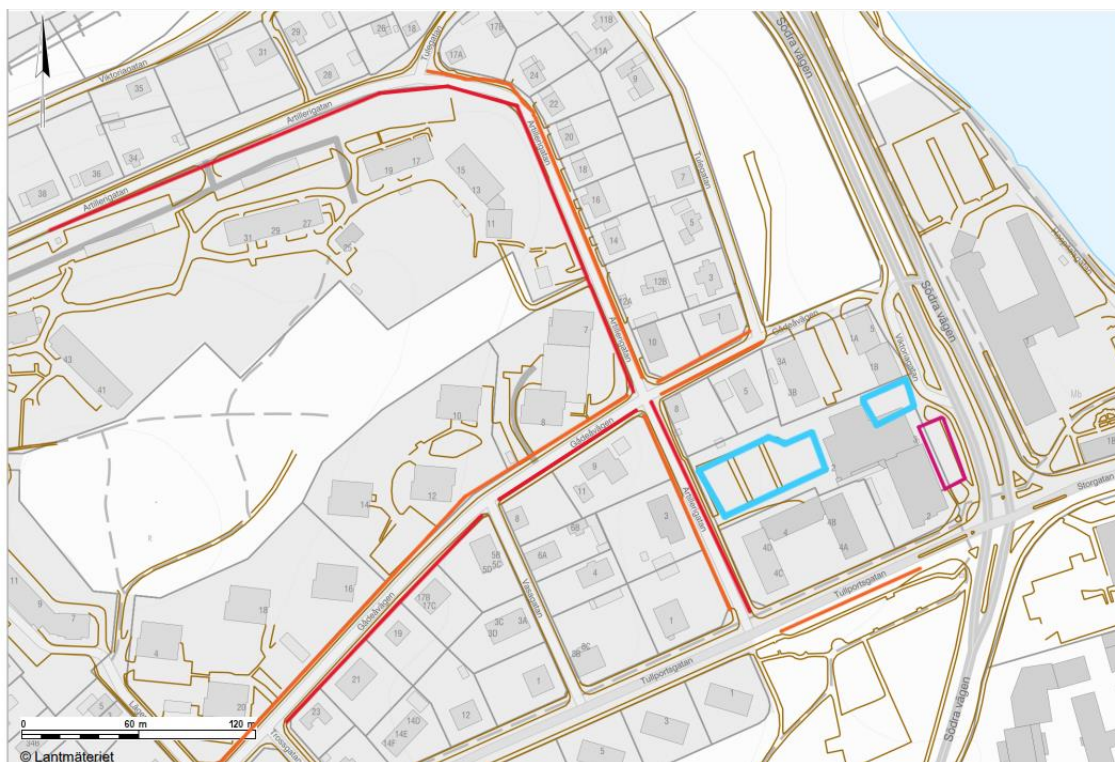
Att till Samhällsnämnden fatta beslut om att anta följande lokala trafikföreskrifter:

- Härnösands kommuns lokala trafikföreskrifter om stannande och parkering på Artillerigatan STFS 2280 2024: A (bilaga 1)
- Härnösands kommuns lokala trafikföreskrifter om stannande och parkering på Artillerigatan STFS 2280 2024: B (bilaga 2)
- Härnösands kommuns lokala trafikföreskrifter om stannande och parkering på Gådeåvägen STFS 2280 2024: C (bilaga 3)
- Härnösands kommuns lokala trafikföreskrifter om stannande och parkering på Gådeåvägen STFS 2280 2024: D (bilaga 4)
- Härnösands kommuns lokala trafikföreskrifter om stannande och parkering på Tullportsgatan STFS 2280 2024: E (bilaga 5)

Beskrivning av ärendet

Artillerigatan och dess närliggande gator har i dagsläget hög beläggning under dagtid. Inför kommande vintersäsong har gatuenheten inkommit om önskemål om att reglera diverse sträckor ytterligare än endast regleringen om datumparkering skälet till det är att man anser att nuvarande reglering inte räcker till. Utöver kommunens egna driftorganisation har även Hemab inkommit om önskemål om reglering då parkerade fordon har försvårat deras arbete med avfallshantering. Även boende har vid ett flertal tillfällen påtalat för kommunen om fordon som både delvis och helt blockerat deras infarter. Kommunens parkeringsvakter rapporterar om att många parkerar nära korsningar för att få plats på gatan.

I området finns en verksamhet som bedriver utbildningar som under dagtid genererar mycket trafik. Verksamheten har goda parkeringsmöjligheter på egen mark (se blå markering i kartbild nedan) mot betalning och således har en överflyttning gjorts till den kommunala gatan som idag är oreglerad.

Datum
2024-10-09

Röd sträckning är idag reglerad parkeringsförbud se Stfs 2280 2010:051 och Stfs 2280 övriga gator i området är idag oreglerade förutom datumparkering 2280 2022:106

På de orangea sträckorna föreslås införande av tidsreglering 2h med parkeringsskiva under dagtid för att öka omsättningen och säkerställa god framkomlighet till området. Regleringen föreslås gälla endast under dagtid 9-18 mån-fre för att underlätta för boende och besökare att nyttja gatan längre under kvällar och helger. För att säkerställa god framkomlighet föreslås varje reglering införas med datumparkering.

Socialt perspektiv

Regleringen kommer att öka tillgängligheten till gatan då tidsregleringen under dagtid kommer att öka omsättningen. Det innebär dock att boende i området inte har möjlighet att parkera under längre tidsperioder på gatan. Det medför också svårigheter för besökare till boende och exempelvis hantverkare att parkera. Det medför att fordonsförare tvingas flytta sina bilar i det fall de vill stå längre perioder, vilket innebär onödiga körningar/förflyttningar. De med parkeringstillstånd för rörelsehindrad kan parkera i upp till 3 timmar.

Ekologiskt perspektiv

Tidsregleringen under dagtid kan innebära att fordonsförare tvingas att flytta sina bilar för att parkera längre. Det kan även innebära viss söktrafik för att hitta lämplig parkering.

Datum
2024-10-09

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Innan en kommun beslutar föreskrifter om hastighetsbegränsning enligt 3 kap. 17 § andra stycket eller lokala trafikföreskrifter enligt 10 kap 1 § Trafikförordningen(1998:1276) ska Polismyndigheten och den statliga väghållningsmyndighet som berörs lämnas tillfälle att yttra sig, Trafikförordningen 10 kap 5§.

Polismyndigheten har hörts den xx xx xxxx

Enligt 10 kap. 1 § trafikförordningen (1998:1276) får särskilda trafikregler meddelas genom lokala trafikföreskrifter för en viss väg eller vägsträcka eller för samtliga vägar inom ett visst område eller för ett område eller en färdled i terräng. Särskilda trafikregler om stannande eller parkering får även meddelas genom lokala trafikföreskrifter för samtliga vägar som inte är enskilda inom ett visst område. Sådana föreskrifter får bland annat avse tillåtelse att stanna eller parkera fordon med avvikelse från bestämmelserna i 3 kap. 49 a § första stycket. Vidare anges att de får avse tidsbegränsning, avgiftsplikt eller andra villkor för parkering. Av 10 kap. 3 § framgår bland annat att kommunen meddelar lokala trafikföreskrifter om parkering för samtliga vägar som ligger inom tätbebyggt område.

Kostnad för utmärkning

Beslutsunderlag

ÅTERKOMMER

"[Förvaltningschefens namn]"

"[Förvaltningschefens titel]"

Bilagor

Bilaga 1 "[Skriv text här]"

Samhällsförvaltningen
Niclas Hälldahl
niclas.halldahl@harnosand.se

Samhällsnämnden

Pendlarparkering Hälledal

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta

att uppdra till förvaltningschef att tillskapa en pendlarparkering i Hälledal på det sätt som föreslås i tjänsteskrivelsen, och

att skicka beslutet till kommunfullmäktige för kännedom.

Beskrivning av ärendet

Samhällsförvaltningen fick i uppdrag att utreda möjligheten till att tillskapa en pendlarparkering i Hälledal.

Utredningen är genomförd och samhällsförvaltningen föreslår att del av kommunens befintliga parkeringsområde i anslutning till Centrumvägen i Hälledal reserveras för pendlare. Förvaltningen anser det lämpligt att reservera en yta som motsvarar fyra personbilar. Utmärkning och reglering av parkeringsområdet sker med vägmärke och i förekommande fall genom utfärdande av en lokal trafikföreskrift.

Anledningen till att samhällsförvaltningen föreslår den aktuella platsen, till skillnad från en placering vid gamla kiosken i Hälledal som också prövats, är

1. Kommunen förfogar över en befintlig parkeringsyta
2. Gånganslutningarna till busshållplatserna på väg 90 är trafiksäkerhetsmässigt bättre då det finns en gångtunnel att använda

Vad gäller utförandet så är alltså samhällsförvaltningens förslag att det reserveras platser för pendlare. Det är givetvis inget som går att bevaka då några särskilda parkeringstillstånd inte kommer användas men förhoppningen är att övriga trafikanter ska respektera den kommande utmärkningen.

Däremot ser samhällsförvaltningen idag inga ekonomiska förutsättningar att installera och erbjuda motorvärmare. Här behövs det tas ett samlat grepp för alla pendlarparkeringar i kommunen där även frågan om behov av laddning av elbilar bör ingå. Det är i ett sådant sammanhang rimligt att den som nyttjar en pendlarparkering får betala för den el som förbrukas – oavsett om det gäller för motorvärmning eller laddning.

Socialt perspektiv

Åtgärden förbättrar möjligheten för fler att åka kollektivt istället för med egen bil.

Ekologiskt perspektiv

Åtgärden förbättrar möjligheten att åka kollektivt istället för med egen bil vilket minskar den samlade miljöpåverkan.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Kostnaden för föreslagen åtgärd är tämligen låg och bedöms kunna tas av befintliga driftsmedel. Kommunen förfogar över den aktuella parkeringsytan och äger därmed rätt att bestämma hur den ska användas och disponeras.

Thomas Jensen
Förvaltningchef

Niclas Hälldahl
Teknikchef

Samhällsförvaltningen
Ulf Andersson, 0611-34 88 22
ulf.andersson@harnosand.se

Dnr SAM 2024-000131

Förslag till införande av spåravgifter

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden

att besluta att införa spåravgifter för skidspåren på Bondsjöhöjdens IP och vårdkasens elljusspår,

att spåravgiften fastställs till 400 kr för ett säsongskort för personer mellan 19-64 år och 200 kr för ett säsongskort för 65+,

att spåravgiften för ett dagkort fastställs till 50 kr/dag för vuxna oavsett ålder, och

att spåravgiften skall erläggas till kommunen via ett angivet swish nummer.

Beskrivning av ärendet

Samhällsförvaltningen fick efter beslut i samhällsnämnden, 2024-05-30, ett uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa en frivillig spåravgift för skidspåren på Bondsjöhöjdens IP, Högslätten och Vårdkasen.

Förvaltningen har därför under hösten genomfört en utredning med bl.a. besök på andra anläggningar och dialog med anläggningsansvariga i andra kommuner. Detta för att skapa oss ett bra underlag inför ett förslag om hur en spåravgift för våra olika skidanläggningar skulle kunna utformas. Vi har även haft en dialog med Svenska Skidförbundets anläggningskonsulent, Jonas Braam.

Enligt flera studier som genomförts av Svenska Skidförbundet så visar flera utredningar att befolkningen under vintern aktiverar sig hälften så mycket som under sommaren. Andra studier visar också oftast tydligt på att regelbunden fysisk aktivitet leder till en förbättrad folkhälsa med ett ökat välbefinnande som i sin tur leder till längre och friskare liv. Tillgång till en bra och attraktiv skidanläggning kan också innebära en större inflyttning till kommunen, samt en ökad nyttjandegrad för skolor, föreningsliv mm.

En framgångsfaktor för en attraktiv skidanläggning är därför att långsiktigt kunna erbjuda en bra kvalitet på spår och dess preparering varför införande av en spåravgift är att föredra för att erhålla en intäkt som kan säkra en del av driftkostnaderna för spårpreparering. Samhällsförvaltningen har dock under utredningens gång kommit fram till att en beslutad spåravgift är att föredra framför en frivillig spåravgift, för att säkra fortsatt hög standard på våra skidspår.

Våra studier av andra anläggningar visar också att det är den klart vanligaste modellen av anläggningar som infört spåravgift. När det gäller vilka anläggningar/spår som skall omfattas av en avgift så förordar samhällsförvaltningen att det skall gälla samtliga skidspår på Bondsjöhöjdens IP och skidspåren på Vårdkasens skidanläggning. Anledningen till varför dessa spår föreslås är att där har kommunen goda möjligheter att kontinuerligt preparera skidspåren med två olika pistmaskiner som då inte behöver flyttas regelbundet. Preparering av spåret på Vårdkasen sker i ett nära samarbete med Härnösands Alpina men dock med kommunens pistmaskin som är stationerad i slalombacken.

Flyttning av maskiner är en stor kostnad som i möjligaste mån försöker undvikas. Varför spåret på Högslätten och de andra 5 motionsspåren i Härnösands kommun då inte skulle innefattas av en spåravgift är att de spåren mestadels prepareras med annan utrustning än pistmaskin och då således inte heller håller samma höga kvalité som spåren på Bondsjöhöjdens IP och Vårdkasen. Det innebär samtidigt att vi kan erbjuda alternativ till kostnadsfri längdskidåkning i kommunen.

Socialt perspektiv

Införandet av en spåravgift innebär en kostnad för den som vill nyttja föreslagna spår, samtidigt som det skapar bättre förutsättningar för att erbjuda en bra kvalité på spåren. En bra kvalité på spår kan också innebära att fler ser goda möjligheter för att nyttja spåren vilket är positivt för folkhälsan.

Ekologiskt perspektiv

Förslaget har ingen påverkan på perspektivet.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Förslaget innebär en förväntad intäkt för kommunen i storleksordningen 75-100 tkr/år, men för våra medborgare så måste avgift erläggas för att nyttja föreslagna spår vilket blir en kostnad jämfört med idag. Förslaget har ingen påverkan på det juridiska perspektivet.

Beslutsunderlag

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Ulf Andersson
Trafik- och Fritidschef

Samhällsförvaltningen

Erika Engblom Ilestål, 0611-34 81 04
erika.engblom@harnosand.se

Samhällsnämnden

Delegationsordning 2024

Förslag till beslut

Samhällsförvaltningen föreslår samhällsnämnden besluta
att anta reviderad delegationsordning för samhällsnämnden.

Beskrivning av ärendet

Den nuvarande delegationsordningen inom samhällsnämndens
ansvarsområde beslutades 2024-06-20.

Anledningen till att en nämnd delegerar beslut i vissa frågor eller vissa
ärendegrupper till tjänstepersoner är för att nämndens arbete ska bli så
effektivt som möjligt. Beslutsrätt som inte delegeras kvarstår hos nämnden.
Principiellt viktiga frågor ska dock alltid, även om de är delegerade,
överlämnas till nämnden för ställningstagande.

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för
verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och
genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation.

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom
delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin
beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna
nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock
inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör.
Delegering till en tjänsteman är alltid individuell, det går inte att delegera
beslutanderätt till en grupp personer.

En delegat agerar i stället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens
vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att
delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndbeslut.

Tillägg i denna revidering har genomförts i punkten 3.1 för att tydliggöra
ansvaret för vem som har rätt att fatta beslut om krigsplacering.

Socialt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekologiskt perspektiv

Beslutet har ingen påverkan på detta perspektiv.

Ekonomiskt och juridiskt perspektiv

Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Enligt 6 kap. 40 § ska samtliga delegationsbeslut anmälas till den nämnd som delegerat beslutanderätten och det är nämnden som bestämmer formerna för detta. Anmälan ska vara skriftlig. Nämnden är juridiskt ansvarig för de beslut som fattas genom delegation. Det är därför av största vikt att nämnden hålls uppdaterad om de beslut som fattas genom dessa givna delegationer.

Thomas Jenssen
Förvaltningschef

Erika Engblom Ilestål
Nämndsekreterare

Bilagor

Förslag till reviderad delegationsordning 2024-10-24

SAMHÄLLSNÄMNDENS DELEGATIONSORDNING

Antagen 2024-06-20

Dokumentnamn	Samhällsnämndens delegationsordning	Dokumenttyp Styrdokument	
Fastställd/uppriktad av	Samhällsnämnden	Datum 2024-06-20	Diarienummer SAM 2024-
Dokumentansvarig/processägare	Samhällsförvaltningen	Version 1.0	Senast reviderad Giltig t o m Tills vidare
Dokumentinformation			
Dokumentet gäller för	Samhällsnämnden och samhällsförvaltningen		
Annan information	Ersätter tidigare gällande delegationsordning, SAM 2023-04-25		

Innehåll

1	Allmänt om delegering	3
1.1	Varför delegation?	3
1.2	Vem kan vara delegat?	3
1.3	Vad innebär delegation?	3
1.4	Vad är en delegationsordning?	3
1.5	Rättsverkan, återkallelse och jäv	3
1.6	Vilka ärenden får inte delegeras?	4
1.7	Vem ersätter vid frånvaro?	4
1.8	Vidaredelegation	5
1.9	Registrering och anmälan av delegationsbeslut	5
1.10	Delegationsbeslut eller verkställighet?	5
2	Förkortningar	7
3	Delegationsordning	9
3.1	Allmänna ärenden	9
3.2	Yttranden	11
3.3	Ekonomiska frågor	13
3.4	Miljöbalkens område.....	14
3.5	Övrigt inom miljöområdet	26
3.6	Livsmedelsområdet m.m.	28
3.7	Alkohol, tobak och receptfria läkemedel	32
3.8	Plan och bygg	34
3.9	Skolskjuts & trafik.....	42
3.10	Gata & park Ordningslag 1993:1617	42
3.11	Trafikreglering & parkering Trafikförordning (1998:1276)	43
3.12	Fritidsområdet.....	45
3.13	Registreringslotterier.....	45

1 Allmänt om delegering

1.1 Varför delegation?

Enligt kommunallagen har de förtroendevalda det politiska ansvaret för verksamheten i sin helhet, vilket innefattar beredning, beslut och genomförande. Nämndens beslutanderätt kan dock flyttas genom delegation. Detta görs för att avlasta nämnden från rutinärenden och på så sätt skapa utrymme för hantering av särskilt betydelsefulla och principiella ärenden, samt för att skapa en effektivare verksamhet genom att beslutsvägarna blir kortare och handläggningen snabbare.

1.2 Vem kan vara delegat?

En delegat är en person eller ett organ som fått beslutanderätt genom delegation. Enligt 6 kap. 37 § kommunallagen får nämnden delegera sin beslutanderätt till ett utskott, till en ledamot eller ersättare inom den egna nämnden eller till en anställd inom kommunens organisation. Det är dock inte tillåtet att delegera till en uppdragstagare, konsult eller entreprenör. Delegering till en tjänsteperson är alltid individuell, det går inte att delegera beslutanderätt till en grupp personer. I denna delegationsordning delegeras till befattningar och funktioner, inte till namngivna personer.

Förenklat finns inom samhällsförvaltningen följande nivåer på delegater:

Förvaltningschef

Verksamhetschef

Person som är chef för den avdelning är den fråga som delegationen avser

Enhetschef

Person som är chef för den enhet för den fråga som delegationen avser

Handläggare

Person som handlägger ärenden inom den avdelning eller enhet som ansvarar för den fråga som delegationen avser

1.3 Vad innebär delegation?

En delegat agerar istället för nämnden. Delegaten fattar beslut på nämndens vägnar, så det är nämnden som är juridiskt ansvarig. Det betyder att delegatens beslut kan överklagas på samma sätt som ett nämndsbeslut.

1.4 Vad är en delegationsordning?

En delegationsordning är en lista över de ärendetyper där nämnden beslutat att delegera sin beslutanderätt. Där anges delegater samt ibland även ersättare. I delegationsordningen anges på vilken nivå beslut får fattas.

1.5 Rättsverkan, återkallelse och jäv

Beslut som är fattade med stöd av delegation har samma rättsverkan som om de fattats av nämnden. Nämnden kan när som helst återkalla eller ändra ett givet delegationsuppdrag, exempelvis om man anser att en delegat inte fullgjort sina uppgifter enligt nämndens intentioner. Detta kan göras generellt eller för ett särskilt ärende. Däremot kan nämnden inte ändra ett redan fattat delegationsbeslut. Dock kan delegaten själv ompröva och ändra sitt tidigare beslut (37 § förvaltningslagen). Beslut kan överklagas av den/de som berörs.

Om delegaten anser att ett ärende är svårbedömt eller av annan orsak inte vill besluta, ska ärendet föras upp till nämnden för beslut. Vid tveksamhet ska delegat samråda med överordnad. Likaså ska nyanställd befattningshavare, under en inledningsperiod vars längd fastställs av respektive chef, samråda med överordnad innan beslut fattas. Om en delegat är jävig i ett ärende får delegaten inte fatta beslut i ärendet. I enlighet med förvaltningslagens jävsregler ska ärendet genast anmälas till förvaltningschefen, vilken utser en ersättare för delegaten vad avser det aktuella ärendet.

Delegat får inte besluta i ärenden som innehåller principiella ställningstaganden, går emot tidigare praxis eller där praxis saknas. Dessa ärenden ska hanteras av nämnden. Samma gäller om ärendet kan antas ha större politisk betydelse.

1.6 Vilka ärenden får inte delegeras?

Enligt 6 kap. 38§ kommunallagen (2017:725) får en nämnd inte delegera beslutanderätt i följande typer av ärenden:

1. Ärenden som avser verksamhetens mål, inriktning, omfattning eller kvalitet,
2. Framställningar eller yttranden till fullmäktige liksom yttranden med anledning av att beslut i nämnden i dess helhet eller av fullmäktige har överklagats,
3. Ärenden som rör myndighetsutövning mot enskilda, om de är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt,
4. Ärenden som väckts genom medborgarförslag och som lämnats över till nämnden, eller
5. Ärenden som enligt lag eller annan författning inte får delegeras (avser ärenden som omfattas av speciallagstiftning och där det uttryckligen står att vissa ärendetyper inte får delegeras).

Om delegaten bedömer att någon av dessa förutsättningar föreligger ska ärendet hänskjutas till nämnden för beslut, även om ärendetyper är delegerad.

1.7 Vem ersätter vid frånvaro?

Vid laga förfall får ersättare överta beslutanderätten från ordinarie delegat. Med laga förfall avses att delegaten inte är i tjänst på grund av sjukdom, semester, tjänstledighet, jäv eller liknande. Ersättaren ska följa samma regler delegaten och ersättarens beslut har samma rättsverkan som delegatens. Om ordinarie delegat (inklusive ersättare, vikarie och ställföreträdare) har förfall och beslut inte bör dröja ska ärendet avgöras av delegatens närmaste chef. Delegationen omfattar delegatens ansvarsområde enligt avtal och/eller organisationsplan. Förvaltningschefen har rätt att fatta beslut i samtliga delegaters ställe.

Vikarierande chefer och tillförordnade chefer under begränsad tid på olika nivåer inom förvaltningen ska ha samma beslutsbefogenheter som den de vikarierar för. Beslutsbefogenheter för biträdande chefer anges i varje specifikt fall.

1.8 Vidaredelegation

Förvaltningschefen har med stöd av 7 kap. 6 § kommunallagen rätt att vidaredelegera sin beslutanderätt till annan anställd, om nämnden har medgivit detta. Vidaredelegation är dock bara tillåtet i ett steg, vilket innebär att den som mottar en vidaredelegation från förvaltningschefen inte kan delegera beslutanderätten vidare.

En nämnd har samma möjligheter att ingripa i vidaredelegation som i vanlig delegation. Den som delegerar har ansvar för att den som får delegation har insikt om vad beslutsbefogenheterna innebär samt kompetens att fatta besluten.

1.9 Registrering och anmälan av delegationsbeslut

I princip gäller samma formregler för delegationsbeslut som för nämndbeslut. Det innebär att det alltid ska finnas någon form av skriftlig dokumentation för de beslut som fattas med stöd av delegation.

Varje beslut ska innehålla uppgift om:

- Vem som beslutat
- När beslutet tagits
- Vad beslutet avser

Delegationsbeslut ska enligt 7 kap. 8 § kommunallagen anmälas till nämnden och nämnden får själv avgöra i vilken form detta ska ske. Observera att nämnden inte ska godkänna delegationsbesluten, utan delegatens beslut gäller, såvida det inte blir ändrat vid ett överklagande. Anmälan till nämnden syftar istället på att fastställa tidpunkten då besvärstiden börjar löpa när det gäller överklagande enligt kommunallagen, så kallad *laglighetsprövning*. Anmälan görs även för att nämnden ska ha möjlighet att bedöma om delegaten fullgör sitt uppdrag enligt nämndens intentioner.

Verkställighetsbeslut omfattas inte av anmälningskyldigheten.

Om nämndens ordförande har fattat beslut i brådskande ärenden ska dessa beslut anmälas till nämnden vid dess nästkommande sammanträde.

Om förvaltningschefen vidaredelegerat beslutanderätt till anställd, ska dessa beslut i efterhand anmälas till förvaltningschefen.

1.10 Delegationsbeslut eller verkställighet?

Kommunallagen skiljer mellan beslut som måste delegeras och beslut som innebär ren verkställighet. Gränsdragningen är inte helt klar, men följande skillnader kan dock uppmärksammas.

Delegation innebär överlåtande av en beslutsfunktion, vilket betyder att delegaten inträder i nämndens ställe. Kännetecknande för ett delegationsbeslut i kommunallagens mening är bland annat om det föreligger alternativa lösningar och att den som fattar beslutet måste göra vissa överväganden och bedömningar. Rätten för en anställd att fatta sådana beslut måste grundas på delegering. Besluten kan normalt överklagas genom antingen kommunal- eller förvaltningsbesvär.

Ren verkställighet är all form av förberedande eller verkställande uppgifter som den anställde utför utifrån sin tjänst. I dessa fall baseras ofta

ställningstagandet på tidigare nämndbeslut, lagar, riktlinjer, avtal eller liknande dokument. Den anställde gör alltså ingen egen självständig bedömning utan verkställer endast åtgärder som redan är beslutade i styrdokument eller lagar, exempelvis avgiftsdebitering enligt en fastställd taxa. Det kan också vara beslut av rutinmässig karaktär i ärenden där det saknas utrymme för beslutsalternativ eller valmöjligheter och som kan hänföras till tidigare fattat beslut. Rätten för anställda att vidta sådana åtgärder grundas inte på delegering. Den följer istället av den arbetsfördelning mellan förtroendevalda och de anställda som måste finnas för att den kommunala verksamheten ska kunna fungera. Beslut som är ren verkställighet ska inte anmälas till nämnd. Verkställighetsbeslut kan inte heller överklagas.

Ärendena ska handläggas enligt förvaltningens rutiner och i känsliga eller i tveksamma fall ska aktuell chef vara informerad. Chefen kan då även med fördel underteckna skrivelsen.

2 Förkortningar

I denna delegationsordning används följande förkortningar:

AF	Avfallsförordningen (2020:614)
BF	Förordning (2014:425) om bekämpningsmedel
AL	Alkohollagen (2010:1622)
DF	Delgivningsförordningen (2011:154)
DL	Delgivningslagen (2010:1932)
EG 853/2004	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 853/2004 av den 29 april 2004 om fastställande av särskilda hygienregler för livsmedel av animaliskt ursprung
2017/625	EU-förordning 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel samt om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 999/2001, (EG) nr 396/2005, (EG) nr 1069/2009, (EG) nr 1107/2009, (EU) nr 1151/2012, (EU) nr 652/2014, (EU) 2016/429 och (EU) 2016/2031, rådets förordningar (EG) nr 1/2005 och (EG) nr 1099/2009 och rådets direktiv 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG och 2008/120/EG och om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 854/2004 och (EG) nr 882/2004, rådets direktiv 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG och 97/78/EG samt rådets beslut 92/438/EEG (förordningen om offentlig kontroll)
FAM	Förordningen (2007:667) om allvarliga miljöskador
FAOKL	Förordningen (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter
FAPT	Förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken
FFF	Förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall
FFAB	Förordning (2006:814) om foder och animaliska biprodukter
FL	Förvaltningslagen (2017:900)
FMH	Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd
MBF	Miljöbedömningsförordningen (2017:966)
FMSA	Förordningen (2012:259) om miljöstraffavgifter
FOS m.m.	Förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

FVV	Förordningen (1998:1388) om vattenverksamheter
KL	Kommunallag (2017:725)
LAF	Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter
LFAB	Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter
LF	Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall
LGS	Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning
LIVSFS 2009:5	Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien, i lydelse enligt LIVSFS 2009:5
LKP	Lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m.
LMF	Livsmedelsförordningen (2006:813)
LML	Livsmedelslagen (2006:804)
LOL	Lag (2006:378) om lägenhetsregister
LOS	Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer
LHVRL	Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel
MB	Miljöbalken (1998:808)
MTF	Miljötillsynsförordningen (2011:13)
NFS 2021:10	Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2021:10 om skydd mot mark- och vattenförorening vid hantering av brandfarliga vätskor och spilloljor
OSL	Offentlighets- och sekretesslag (2009:400)
PBL	Plan- och bygglagen (2010:900)
LIVSFS	Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (LIVSFS 2022:12)
NFS 2015:2	Naturvårdsverkets föreskrifter NFS 2015:2 om spridning och viss övrig hantering av växtskyddsmedel
SSF	Strålskyddsförordningen (2018:506)
SSL	Strålskyddslagen (2018:396)
SSMFS 2012:5	Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2012:5) om solarier och artificiella solningsanläggningar
LTL	Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter
TF	Tryckfrihetsförordningen (1949:105)
TKF	Terrängkörningsförordning (1978:594)
TrF	Trafikförordning (1998:1276)
VMF	Vägmärkesförordning (2007:90)

3 Delegationsordning

3.1 Allmänna ärenden

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
6 kap. 39 § KL	Besluta i ärenden som är så brådskande att nämndens avgörande inte kan avvaktas	Ordförande <u>Ersättare:</u> 1:e viceordförande 2:e vice ordförande	<i>Delegationen avser alla nämndens verksamheter. Beslut ska alltid anmälas på nämndens nästa sammanträde.</i>
7 kap. 6 § KL	Besluta om att överlåta beslutanderätten genom vidaredelegation	Förvaltningschef	<i>Fattade beslut ska anmälas till förvaltningschefen</i>
21 kap. 1 § tredje stycket MB 6 § viteslagen	Ansöka hos mark- och miljödomstol respektive förvaltningsrätt om utdömmande av vite	Enhetschef	<i>I denna rätt ingår rätten att på nämndens vägnar svara för den fortsatta handläggningen i målet</i>
7 kap. 5 § KL	Besluta att utse ombud att företräda nämnden vid förhandling eller förrättning i mål och ärenden vid länsstyrelse, mark- och miljödomstol och andra myndigheter	Förvaltningschef	<i>Observera att möjligheten att lämna fullmakt till någon att företräda kommunen – dvs. frånsett den roll nämnden har som tillstånds- och tillsynsmyndighet – förutsätter att fullmäktige i reglementet för kommunstyrelsen och nämnderna eller i särskilt beslut gett nämnderna behörighet att företräda kommunen vid domstol m.m. inom sina ansvarsområden, jfr. 6 kap. 6 § kommunallagen</i>
6 kap. 3 § OSL 2 kap. 14-15 §§ TF	Besluta att inte lämna ut en allmän handling	Förvaltningschef	<i>Omfattar också rätten att inte lämna ut en handling som någon påstår är allmän men som enligt myndighetens uppfattning inte är allmän handling. Avser också uppställande av förbehåll i samband vid utlämnandet</i>
Lag (1992:1403) om totalförsvaret och höjd beredskap §7	Besluta om krigsplacering	Förvaltningschef	
47-50 §§ DL 19-20 §§ DF	Besluta att delgivning i ett ärende ska ske genom kungörelsedelgivning	Enhetschef	
6 kap. 36 § KL	Mottagande av delgivning på nämndens vägnar	Enhetschef	
Förvaltningslagen			
45 § FL	Besluta att avvisa en överklagandeskrivelse som inkommit för sent	Enhetschef	<i>Avser ärenden som inte fattats på delegation</i>
36 § FL	Rättelse av skrivfel och liknande i beslut som inte delegerats	Nämndsekreterare	<i>Avser nämnds- och ordförandebeslut</i>

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
36 § FL	Rättelse av skrivfel och liknande i beslut som delegerats	Bygglövs-koordinator, handläggare	<i>Avser delegationsbeslut inom plan- och byggområdet, delegaten i ursprungsbeslutet</i>
21 § FL	Begära att en handling bekräftas av avsändaren	Handläggare	
Avgifter m.m.			
	Rätt att höja, sätta ned eller efterskänka avgift i särskilda fall, enligt av kommunfullmäktige fastställd, taxa för samhällsnämndens verksamhet, när det finns särskilda skäl	Enhetschef	
	Besluta att begära hjälp av polismyndigheten för att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel och att där utföra undersökningar och andra åtgärder samt den hjälp som i övrigt behövs vid tillsynen	Handläggare	<i>Inom samhällsnämndens samtliga lagstiftningsområden där det finns lagstöd för handräckning</i>
	Uppgifter enligt lagen om Säkerhetsskyddslagen (2018:585) som ankommer på samhällsnämnden	Samhällsnämndens presidium	

3.2 Yttranden

Ärende	Delegat	Anteckningar
Avge yttranden till centrala myndigheter av enkel art	Enhetschef	<i>Samråd med förvaltningschef ska ske</i>
Avge yttranden som inte är av principiell beskaffenhet eller annars av större vikt	Handläggare	<i>Remissärenden av rutinartad karaktär till kommunala nämnder och andra myndigheter</i>
Avge yttrande till byggnadsnämnd i ärende angående bygglov, rivningslov och marklov som rör enstaka småhus eller fritidshus	Handläggare	<i>Mellan avdelningar</i>
Avge yttrande till byggnadsnämnd angående detaljplan och områdesbestämmelser där enkelt planförfarande tillämpas	Handläggare	<i>Mellan avdelningar</i>
Avge yttrande till byggnadsnämnd över förslag till detaljplan och områdesbestämmelser under granskningstiden när nämnden tidigare avgivit yttrande i samrådsskedet	Handläggare	<i>Mellan avdelningar</i>
Avge yttrande i ärenden vid domstol eller annan myndighet avseende detaljplan och områdesbestämmelser i granskningsskedet när nämnden tidigare avgivit yttrande i samrådsskedet	Enhetschef	
Avge yttrande till länsstyrelse i ärende om tillstånd för att inrätta hem för vård och boende som drivs av en enskild eller sammanslutning	Handläggare	
Yttranden till polismyndigheten i ärenden som ger tillstånd enligt Ordningslag (1993:1617) eller lokal ordningsstadga.	Handläggare	
Avge yttrande till polismyndighet i ärende om tillstånd till hotell- och pensionatsrörelse	Handläggare	
Avge yttrande till socialnämnden i ärende om serveringstillstånd för alkohol	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelse om auktorisation av bilskrot	Handläggare	
Avge yttrande angående flyttning av gravsatt stoft	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelse över ansökan om utströende av aska efter avliden person	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelse i ärenden om tillstånd för yrkesmässig transport av avfall	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelse i ärende om särskilt tillstånd för transport av, eller mellanlagring, återvinning eller bortskaffande, av farligt avfall	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende om dispens för djurhållning och gödselhantering	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelse om samråd avseende förklaring av område som miljöriskområde.	Enhetschef	
Avge yttrande i ärende om dispens från strandskyddsbestämmelserna	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelse i ärende angående dispens från andra föreskrifter om områdesskydd	Handläggare	
Avge yttrande till miljödomstol i ärende angående tillstånd till vattenverksamhet	Handläggare	

Ärende	Delegat	Anteckningar
Avge yttrande till länsstyrelse eller skogsvårdsstyrelsen i ärende om dispens från föreskrifter om biotopskydd	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelsen i ärende angående tillstånd till markavvattning	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelsen eller skogsvårdsstyrelsen i ärende angående anmälan för samråd för verksamhet/åtgärd som väsentligt kan komma att ändra eller skada naturmiljön	Handläggare	
Avge yttranden till Kemikalieinspektionen eller länsstyrelsen i tillståndsärenden och övriga ärenden där yttrande begärs avseende kemiska produkter eller biotekniska organismer	Handläggare	
Avge yttranden till miljödomstol eller länsstyrelsen i ärenden gällande uppskjutna frågor	Handläggare	
Avge yttranden till miljödomstol eller länsstyrelsen i ärenden gällande omprövning av tillstånd eller upphävande eller ändringar i villkor för befintlig verksamhet	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelsen utifrån EG:s ramdirektiv för vatten	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelsen tillståndsärende för vilthägn	Handläggare	
Avge yttranden till räddningstjänsten i ärende rörande tillstånd till hantering av brandfarlig vara	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelse i ärende rörande bidrag för åtgärder och andra åtgärder i bostäder	Handläggare	
Avge yttrande till länsstyrelse i ärende som avser trafikföreskrifter och lokala trafikföreskrifter där länsstyrelsen ska fatta beslut	Handläggare	
Avge yttrande över tillstånd till länsstyrelsen att använda svävare i vattenområdet med stöd av svävarfartsförordningen 3 § SFS 1986:305	Handläggare	
Avge yttrande till transportstyrelsen i ärenden som avser trafikföreskrifter och lokala trafikföreskrifter där transportstyrelsen är beslutande	Handläggare	
Avge yttrande till Trafikverket i ärenden rörande transportdispenser där trafikverket är beslutande	Handläggare	
Avge yttranden till länsstyrelse, transportstyrelsen och domstol i överklagade ärenden inom trafikområdet	Handläggare	
Avge yttrande till polismyndigheten och domstol vad gäller parkeringsanmärkningar som utfärdats med stöd av lag (1976:206) om felparkeringsavgift och lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning m.m	Handläggare	

3.3 Ekonomiska frågor

Ärende	Delegat	Anteckningar
Inom budgetram för drift och investeringsbudgetram anskaffa förvaltningsövergripande och förvaltningsspecifika varor och tjänster genom upphandling, avrop eller annan anskaffning	Förvaltningschef	<i>Enligt gällande attestantförteckning och enligt kommunens riktlinjer för upphandling och inköp. Underskrift ska ske av två chefer inom förvaltningen.</i>
Inom budgetram för drift anskaffa enhetsspecifika varor och tjänster med en avtalstid om längst ett år. Investeringar inom investeringsbudgetram	Enhetschef	<i>Enligt gällande attestantförteckning och enligt kommunens riktlinjer för upphandling och inköp. Underskrift ska ske av två chefer inom förvaltningen.</i>
Teckna hyresavtal med en löptid på upp till tre år eller en årlig hyra på maximalt motsvarande 10 prisbasbelopp	Förvaltningschef	<i>Se även §42 i "Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun". Underskrift ska ske av två chefer inom förvaltningen.</i>
Avtal som inte regleras på annat sätt med en löptid upp till tre år eller en årlig kostnad på maximalt motsvarande 10 prisbasbelopp	Förvaltningschef	<i>Se även §43 i "Gemensamt reglemente för kommunstyrelse och nämnder i Härnösands kommun". Underskrift ska ske av två chefer inom förvaltningen.</i>
Beslut om justeringar inom tilldelad budget upp till 1 000 000 kr	Förvaltningschef	<i>Underskrift ska ske av två chefer inom förvaltningen.</i>
Fastställa besluts- och attestantförteckning	Förvaltningschef	<i>Enligt gällande attestreglemente. I samråd med controller.</i>
Godkännande av personuppgiftsbiträdesavtal inom samhällsnämndens ansvarsområde	Förvaltningschef	

3.4 Miljöbalkens område

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Miljöbalken (1998:808) MB			
Allmänna hänsynsregler m.m. 2 kap MB			
2 kap. 2-9 §§ 26 kap. MB	Besluta i tillsynsärende gällande tillämpningen av de allmänna hänsynsreglerna	Handläggare	
Miljökonsekvensbeskrivningar och annat beslutsunderlag, 6 kap. MB			
6 kap. 4 § MB	Avge yttrande till verksamhetsutövare inför eller i samrådsskedet om miljökonsekvensbeskrivning	Handläggare	
6 kap. 5 § MB	Avge yttrande till länsstyrelsen med anledning av utökat samråd om betydande miljöpåverkan	Handläggare	
6 kap. 6 § MB	Avge yttrande inom ramen för undersökningssamråd vid strategisk miljöbedömning	Handläggare	
6 kap. 8 § MB 12 § FMKB	Avge yttrande över miljökonsekvensbeskrivning som inte kungörs tillsammans med ansökan i ett mål eller ärende	Handläggare	
6 kap. 10 § MB	Avge yttrande inom ramen för avgränsningssamråd vid strategisk miljöbedömning	Handläggare	
6 kap. 12-14 §§ MB 8 § FMKB	Avge yttrande om MKB i samband med att MKB för plan eller program upprättas eller med anledning av att MKB för plan eller program upprättats	Handläggare	
6 kap. 15-17 §§ MB	Avge yttrande om MKB i samband med att MKB för plan eller program upprättas eller med anledning av att MKB för plan eller program upprättats.	Handläggare	<i>Delegation som berör yttranden i de planärenden och program som samhällsförvaltningen arbetar med.</i>
6 kap. 24 § MB	Avge yttrande till verksamhetsutövare inför eller i samrådsskede om MKB	Handläggare	
6 kap. 26 §	Avge yttrande till länsstyrelsen med anledning av frågan om betydande miljöpåverkan	Handläggare	
6 kap. 30 § MB	Avge yttrande till verksamhetsutövaren vid avgränsningssamråd inom ramen för en specifik miljöbedömning	Handläggare	
6 kap. 32 § MB	Avge yttrande till länsstyrelsen med anledning av frågan om betydande miljöpåverkan	Handläggare	
Skydd av områden, 7 kap. MB			
7 kap. 7, 9 och 10 §§ MB	Besluta i ärende om dispens från föreskrifter som kommunen meddelat för naturreservat, kulturresevat och naturminne	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar

7 kap. 18 b § MB	Dispens från strandskyddsbestämmelserna för: komplementbyggnader på ianspråktagna tomtplatser, mindre transformatorstationer, pumpstationer och liknande byggnader eller anläggningar, bostadshus och fritidshus i de fall de utgör ersättning för motsvarande byggnader, mindre bryggor och anläggningar schaktning och fyllning utan samband med byggnadsarbeten	Handläggare	
7 kap. 22 § första respektive andra styckena MB	Besluta i ärenden om tillstånd enligt föreskrifter i vattenskyddsföreskrifter som kommunen har meddelat eller om dispens från sådana vattenskyddsföreskrifter, om det finns särskilda skäl för det	Handläggare	
7 kap. 22 § tredje stycket första meningen MB	Besluta om undantag (tillstånd eller dispens) från vattenskyddsföreskrifter som länsstyrelsen har meddelat i den mån länsstyrelsen överlåtit sådan beslutanderätt på nämnden	Handläggare	
7 kap. 22 § tredje stycket andra meningen MB	Besluta i anmälningsärende om åtgärd inom vattenskyddsområde som länsstyrelsen överlåtit på kommunen	Handläggare	
2 kap. 9 § Miljötillsynsförordning (2011:13), MTF	Besluta i tillsynsärende gällande områden eller djur- eller växtart över vilka kommunen har tillsyn enligt 7 kap. miljöbalken	Handläggare	
Miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, 9 kap. MB			
9 kap. 6 och 6b §§ MB 19 kap. 4 § MB 9 § FMH 22 kap. 4 och 10 §§ MB	Yttrande till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol angående behov att komplettera en ansökan vid prövning av ansökan om miljöfarlig verksamhet	Handläggare	
9 kap. 6 c MB	Besluta att en anmälningspliktig verksamhet får påbörjas innan sex veckor har gått	Handläggare	
9 kap. 6 c MB	Besluta att anmälningspliktig verksamhet inte får påbörjas vid sexveckorsfristens utgång utan först när nämndens beslut meddelats	Enhetschef	
1 kap. 11 § Miljöprövningsförordning (2013:251), MPF och 26 § Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, FMH	Yttrande till länsstyrelse avseende anmälningsplikt ändring av verksamhet	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar

1 kap. 25§ Industriutsläpps- förordningen	Förelägganden om avhjälpande av brist i statusrapport som inlämnats enligt 1 kap. 24 § Industriutsläppsförordningen och inte uppfyller kraven enligt 1 kap. 23 § samma förordning	Handläggare	
22 kap. 25 § tredje stycket, MB	Besluta om villkor av mindre betydelse med stöd av tillståndsbeslut fattat av länsstyrelse eller mark- och miljödomstol	Enhetschef	
13 § första stycket 1 och 18 § FMH	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta avloppsanordning med ansluten vattentoalett	Handläggare	
13 § första stycket 2 FMH	Besluta i ärende om tillstånd att ansluta vattentoalett till befintlig avloppsanordning	Handläggare	
13 § fjärde stycket FMH Lokala hälsoskyddsföreskrifter Lokala vattenskyddsföreskrifter	Besluta i ärende om tillstånd att inrätta annan avloppsanordning än sådan till vilken vattentoalett är ansluten inom de delar av kommunen där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Handläggare	
19 kap. 5 § punkt 12 MB 22 kap. 28 § första stycket MB	Förordna att ett tillstånd om miljöfarlig verksamhet ska gälla även om det överklagas	Handläggare	
13 § andra stycket FMB	Besluta i ärende om anmälan för att inrätta annan avloppsanordning än som kräver tillstånd	Handläggare	
14 § FMH	Besluta i ärende om anmälan om ändring av sådana avloppsanordningar som avses i 13 § FMH	Handläggare	
17 § första stycket andra meningen FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd till värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Handläggare	
17 § första stycket första meningen FMH	Besluta i ärende om anmälan för att inrätta en värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten	Handläggare	
9 kap. 3 § MB	Besluta att lämna ärende utan åtgärd, när olägenhet för människors hälsa eller miljön ej kunnat påvisas	Handläggare	
9 kap. 9 § MB	Besluta om åtgärder för bekämpning av skadedjur	Handläggare	
Bilaga 4 Jaktförordning (1987:905)	Besluta om skydds jakt för att förhindra olägenhet för människors hälsa	Handläggare	
9 kap. 12 § MB 40 § första stycket p. 10 FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att inrätta eller använda en luftvärmepump där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar

9 kap. 10 § MB Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd om att inrätta anläggning för ny grundvattentäkt eller i ärende om anmälan av sådana anläggningar som redan finns där tillstånd respektive anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Handläggare	
37 och 42 §§ FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om anmälan om gödselstad eller annan upplagsplats för djurspillning inom område med detaljplan eller, om kommunen så föreskrivit, annat tätbebyggt område	Handläggare	
38 § FMH	Besluta i ärende om anmälan om att driva eller arrangera viss verksamhet enligt 38 § FMH	Handläggare	
9 kap. 11 § MB 39 § FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser där tillstånd krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Handläggare	
40 § första stycket 3 FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att inrätta annan toalett än vattentoalett där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Handläggare	
40 § tredje stycket FMH	Besluta att meddela föreskrifter om begränsningar av eller villkor för utövande av gatumusik på viss offentlig plats om det behövs för att hindra att olägenheter för människors hälsa uppkommer	Enhetschef	
9 kap. 12 § MB 40 § första stycket 2 FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan för att sprida naturlig gödsel, slam eller annan orenlighet inom eller intill område med detaljplan där tillstånd eller anmälan krävs enligt kommunens lokala föreskrifter	Handläggare	
9 kap. 12 § MB 40 § första stycket 5 FMH Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta i ärende om tillstånd eller anmälan till upplag eller annan verksamhet där tillstånd eller anmälan krävs inom vissa områden enligt kommunens lokala föreskrifter	Handläggare	
Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön	Besluta om dispens från vad som gäller enligt kommunens lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljön, om det är uppenbart att risk för olägenheter från miljö- och hälsoskyddssynpunkt inte föreligger	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar

27 § FMH	Besluta om underrättelse till den som har gjort anmälan om att ärendet inte kommer att leda till någon åtgärd från myndighetens sida	Handläggare	Även om det i begreppet underrättelse ursprungligen inte legat krav på formellt beslut kan ställningstagandet till att försiktighetsmått inte krävs anses innefatta ett mått av ställningstagande som gör att det kan bedömas som ett beslut.
Förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar			
20 §	Besluta förelägga verksamhetsutövaren att avhjälpa bristen om informationen enligt 18 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar är bristfällig	Handläggare	
47 §	Besluta i ärende om dispens från kravet på mätning av koldioxid	Handläggare	
55 §	Besluta i ärende med anledning av verksamhetsutövarens information enligt 55 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar	Handläggare	
57 §	Besluta förelägga verksamhetsutövaren att lämna in handling eller uppgift som dokumenterats med stöd av 56 § förordning (2018:471) om medelstora förbränningsanläggningar när sådan handling eller uppgift begärs med stöd av 57 §	Handläggare	
Verksamheter som orsakar miljöskador, 10 kap. MB			
2 kap. 31 § p. 3-4 MTSF 10 kap. 12 och 14 §§ MB 18-21 §§ FAM	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpan av föroreningskada	Handläggare	
2 kap. 31 § p. 3-4 MTSF 10 kap 123 och 14 §§ MB 18-21 §§ FAM	Besluta i tillsynsärende angående avhjälpan av allvarlig miljöskada	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar

10 kap 4-7§§ MB	Besluta i ärenden om ansvar för verksamhetsutövare eller den som annars är ansvarig för efterbehandling att utreda föroreningar och återställa område	Handläggare	
28 § FMH	Besluta i anmälningsärende om avhjälpandeåtgärd med anledning av en föroreningsskada, när åtgärden kan medföra ökad risk för spridning eller exponering av föroreningarna	Handläggare	
Vattenverksamhet, 11 kap. MB			
11 kap. 9a-b och 13 §§ MB 21 och 22 §§ FVV	Yttrande till länsstyrelsen i ärende om anmälan av vattenverksamhet eller till länsstyrelse eller mark- och miljödomstol i ärende om tillstånd för markavvattning	Handläggare	
Jordbruk och annan verksamhet, 12 kap. MB			
12 kap. 6 § MB	Besluta avge yttrande i ärende om anmälan för samråd enligt 12 kap. 6 § MB	Handläggare	
36 § SJVFS 2004:62	Besluta i ärende om undantag från föreskrifter om miljöhänsyn i jordbruket	Handläggare	
Kemiska produkter och biotekniska organismer, 14 kap. MB			
14 kap. 9 § tredje stycket MB	Besluta att avge yttrande i ärende om dispens från förbud att sprida bekämpningsmedel över skogsmark eller behandla enskilda trädstammar	Handläggare	
2 kap. 39 § § BF	Besluta i ett enskilt fall ge dispens från förbudet i 2 kap 37 § BF	Handläggare	
2 kap. 40 § BF	Besluta i ärende om tillstånd för yrkesmässig användning av växtskyddsmedel när tillstånd krävs	Handläggare	
2 kap. 41 § BF	Besluta i ärende om anmälan av yrkesmässig användning av växtskyddsmedel	Handläggare	
6 kap. 1 § NFS 2015:2	Besluta om tillstånd att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus inom de delar av ett vattenskyddsområde som betecknas som vattentäktzon, primär (inre) skyddszon och sekundär (yttre) skyddszon, eller inom hela vattenskyddsområdet när zonindelning saknas	Handläggare	
9 kap. 1 § NFS 2015:2	Beslut i anledning av underrättelse enligt 9 kap. 1 § NFS 2015:3	Handläggare	
4 kap. 4 § NFS 2015:3	Besluta i ärende om information om spridning av biocider	Handläggare	
8 kap 1§ NFS 2021:10	Besluta i tillsynsärende om skydd mot vattenförorening vid förvaring av brandfarliga vätskor och spilloljor	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
14 och 15 §§ Förordning (2016:1128) om fluorerade växthusgaser	Besluta i anmälnings- och tillsynsärende om anläggningar som innehåller fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen	Handläggare	

2 kap 31 § p. 5 MTF			
18 § förordningen (2007:19) om PCB m.	Besluta i ärende om anmälan om åtgärd för att avlägsna PCB-produkter i byggnader och anläggningar	Handläggare	
2 kap. 31 § 6 MTSF	Besluta i ärende om tillsyn över utrustning i motorfordon, flyg och tåg som innehåller kontrollerande ämnen enligt förordningen (EGU) nr 517/2014 eller förordning (EG) nr 1005/2009	Handläggare	<i>OBS! Relationen till EU:s marknadskontroll-förordning behöver beaktas</i>
2 kap. 34 § MTSF	Besluta i ärenden om åtgärder avseende kosmetiska produkter enligt artiklarna 24, 25.1, 25.5 första stycket, 26, 27.1 och 27.5 i förordning (EG) 1223/2009	Handläggare	
26 kap. 30 § MB och där angivna förordningar	Besluta om föreläggande eller förbud (utan vite) enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB	Handläggare	<i>OBS! Relationen till EU:s marknadskontroll-förordning behöver beaktas</i>
26 kap. 30 § MB och där angivna förordningar	Besluta om att förena föreläggande eller förbud enligt de EU-förordningar som anges i 26 kap. 30 § MB med vite	Enhetschef	
Avfall och producentansvar, 15 kap. MB			
3 kap. 15-15b §§ och 19 a § Avfallsförordningen	Besluta om dispens från krav i 3 kap. avfallsförordningen	Handläggare	
15 kap. 18 § tredje och fjärde styckena MB	Besluta i ärende om dispens/tillstånd att själv kompostera eller på annat sätt återvinna eller bortskaffa hushållsavfall	Handläggare	
5 kap 15§ AF	Besluta om ärende om anmälan om kompostering eller annan återvinning/annat bortskaffande om annat hushållsavfall än trädgårdsavfall	Handläggare	
15 kap. 25 § 1	Besluta i ärende om dispens från förbudet i 15 kap. 24 § MB att hantera avfall när kommunen ansvarar för avfallet	Handläggare	
15 kap. 25 § MB	Besluta om dispens från kravet på att lämna kommunalt avfall, eller avfall som omfattas av kommunalt ansvar enligt 15 kap. 20 §, till kommunen vid eget bortskaffande på fastigheten av latrin eller annat avfall från avloppsanordning	Handläggare	
15 kap. 25 § 21MB 1	Besluta i ärende om dispens från förbudet att hantera avfall när kommunen ska ansvara för en viss hantering av avfall	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
15 kap. 25 § 2 MB	Besluta i ärende om tillstånd för en fastighetsinnehavare att på fastigheten själv återvinna eller bortskaffa avfall även om ett sådant tillstånd inte krävs	Handläggare	
5 kap. 15 § AF	Besluta i anledning av anmälan om att kompostera eller på annat sätt behandla avfall som inte är trädgårdsavfall och som	Handläggare	

	kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 MB, från fastighetsinnehavare i enbostadshus		
5 kap. 15 § AF	Besluta i anledning av anmälan om att kompostera eller på annat sätt behandla avfall som inte är trädgårdsavfall och som kommunen ansvarar för enligt 15 kap. 20 MB, från fastighetsinnehavare för flerbostadshus, samfälligheter, skolor eller förskolor	Handläggare	
Lokala renhållningsföreskrifter	Besluta att anvisa plats för lämning av kommunalt avfall	Handläggare	<i>OBS! Frågan hanteras oftast av avfallsansvarig nämnd</i>
Lokala renhållningsföreskrifter	Besluta om undantag i enlighet med renhållningsordningens avfallsföreskrifter: <ul style="list-style-type: none"> • Kompostering av latrin • Uppehåll i hämtning av hushållsavfall och slam för permanentboende och fritidsboende • Befrielse från skyldigheten att överlämna hushållsavfall till kommunen • Förlängt hämtningsintervall för hushållsavfall • Utökat slamtömningsintervall • Gemensam sopbehållare • Undantag från renhållningsordningens föreskrifter om synnerliga skäl föreligger 	Handläggare	<i>Här ryms bl.a. förlängda intervall för slamhämtning, delade avfallskärl m.m. i den mån frågorna hanteras av miljönämnden. Undantag som inte är i enlighet med avfallsföreskrifterna kan beslutas enligt M.9.2, förutsatt att de inte är av principiell beskaffenhet</i>
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
15 c § förordningen (2001:512) om deponering av avfall	Besluta om dispens från föreskrifter om gränsvärden som Naturvårdsverket meddelat med stöd av 15 § deponeringsförordningen	Handläggare	
Tillstånds giltighet, omprövning m.m., 24 kap. MB			

24 kap. 3 § första stycket 5-6 MB	Besluta om att återkalla tillstånd, när verksamheten slutligt har upphört eller nytt tillstånd ersätter tidigare tillstånd	Handläggare	
24 kap. 8 § MB	Besluta att på ansökan av tillståndshavare upphäva eller ändra bestämmelser och villkor i ett tillståndsbeslut	Handläggare	
Tillsyn, 26 kap. MB			
26 kap. 9 § MB	Besluta om förelägganden eller förbud (utan vite) i ärenden som nämnden ansvarar för	Handläggare	
26 kap. 13 § MB	Besluta att ålägga tidigare ägare eller nyttjanderättshavare att lämna uppgift om ny ägares eller nyttjanderättshavares namn och adress	Handläggare	
26 kap. 14 § MB Lag (1985:206) om viten	Besluta att förena föreläggande eller förbud inom tillsynen med vite	Enhetschef	
26 kap. 15 § MB	Besluta att sända föreläggande eller förbud, som meddelats mot någon i egenskap av ägare m.m. till inskrivningsmyndigheten för anteckning i inskrivningsregistret	Handläggare	
26 kap. 19 § tredje stycket MB	Besluta att begära att den som bedriver verksamhet som kan befaras medföra olägenhet för människors hälsa eller påverka miljön ska lämna förslag till kontrollprogram eller förbättrande åtgärder	Handläggare	
26 kap. 21 § MB	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd att lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen	Handläggare	
26 kap. 22 § MB	Besluta att förelägga den som bedriver verksamhet eller vidtar åtgärd eller som upplåter byggnad för bostäder eller allmänt ändamål, att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen	Handläggare	
26 kap. 22 § första stycket MB	Besluta att föreskriva att undersökning av verksamhet och dess verksamhet istället ska utföras av någon annan och utse någon annan att göra sådan undersökning	Enhetschef	
26 kap. 22 § tredje stycket MB	Besluta om att förena beslut om undersökning med förbud att överlåta berörd fastighet eller egendom till dess undersökningen är slutförd	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar

26 kap. 17 § första stycket MB 30 § MB	Besluta ansöka om verkställighet vid Kronofogdemyndigheten inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	Handläggare	<i>OBS att relationen till EU:s marknads-kontroll-förordning behöver beaktas</i>
26 kap. 17 § andra stycket MB	Besluta att ansöka hos Kronofogdemyndigheten om särskild handräckning inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	Handläggare	<i>OBS att relationen till EU:s marknads-kontroll-förordning behöver beaktas</i>
26 kap. 18 § MB	Besluta om att vidta rättelse på den felandes bekostnad inom kontroll som miljönämnden utför enligt 26 kap. 30 § MB	Enhetschef	<i>OBS att relationen till EU:s marknads-kontroll-förordning behöver beaktas</i>
26 kap. 26 § MB 32 § MB	Bestämma att beslut i tillsynsärende ska gälla omedelbart även om det överklagas	Handläggare	<i>OBS att relationen till EU:s marknads-kontroll-förordning behöver beaktas</i>
Avgifter, 27 kap. MB			
27 kap. 1 § MB Kommunens taxa	Besluta om avgift för prövning, tillsyn, kontroll och annan offentlig verksamhet enligt kommunens taxa om avgifter inom miljöbalkens tillämpningsområde	Handläggare	
Kommunens taxa	Besluta om nedsättning av avgift eller efterskänkande av avgift i enskilda fall enligt vad som föreskrivs i kommunens taxa	Enhetschef	
1 kap 2 § och 9 kap. 5 § FAPT	Besluta att beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas	Handläggare	
Tillträde m.m., 28 kap. MB			
28 kap. 1 och 7 §§ MB	Besluta att meddela förbud vid vite att rubba eller skada mätapparat eller liknande utrustning som behöver sättas ut vid undersökningar	Enhetschef	
28 kap. 1 och 8 §§ MB	Besluta att begära polishjälp för att få tillträde till fastigheter, byggnader, andra anläggningar samt transportmedel för att myndighetens uppgifter ska kunna utföras	Handläggare	
Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Miljösanktionsavgifter, 30 kap. MB			

30 kap. 3 § MB	Besluta om miljöstraffavgift	Enhetschef	<i>Miljöstraffavgift som beslutats på delegation ska särskilt redovisas för nämnden</i>
----------------	------------------------------	------------	---

3.5 Övrigt inom miljöområdet

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Strålskyddslag (2018:396) och strålskyddsförordning (2018:506)			
8 kap. 4 § SSL	Besluta att begära upplysningar eller handlingar som behövs för tillsyn	Handläggare	
8 kap. 5 § SSL	Rätt att genomföra kontrollköp i syfte att få fram underlag för en dialog med en verksamhetsutövare i frågor som rör skyldigheten att förvissa sig om att en solare har fyllt 18 år.	Handläggare	<i>Någon yngre än 18 år får dock inte anlitas.</i>
8 kap. 6 § SSL	Besluta om föreläggande (utan vite)	Handläggare	<i>Får inte grundas på det som har kommit fram genom ett kontrollköp.</i>
8 kap. 7 § SSL	Besluta att förena förelägganden med vite	Enhetschef	
8 kap. 8 § SSL	Besluta om att omhänderta ett radioaktivt material eller en teknisk anordning som innehåller ett radioaktivt ämne eller som kan alstra strålning	Enhetschef	
8 kap. 9 § SSL	Besluta att försegla fastigheter, byggnader, utrymmen och andra anläggningar där verksamhet med joniserande strålning bedrivs samt att försegla tekniska anordningar som innehåller ett radioaktivt ämne eller kan alstra strålning, om det behövs för att förebygga att anläggningarna, utrustningarna eller anordningarna används olovligen.	Enhetschef	<i>T.ex. försegling av solarielampor</i>
8 kap. 10 § SSL	Besluta om rättelse på en felandes kostnad	Enhetschef	<i>Ett beslut om rättelse får inte grundas på det som kommit fram genom ett kontrollköp.</i>
8 kap. 11 och 12 §§ SSL	Besluta om Polismyndighetens biträde vid tillsyn enligt lagen	Handläggare	
8 kap. 14 § SSF Kommunens taxa	Besluta att ta ut avgift för tillsynsärende enligt strålskyddslagstiftningen	Handläggare	
10 kap. 4 § SLL Kommunens taxa	Påföra avgift enligt föreskrifter för Härnösands kommuns taxa inom strålskyddslagens område	Handläggare	
10 kap. 3 § SLL	Besluta om att delegationsbeslut inte ska gälla omedelbart	Handläggare	
§ 10 SSMFS 2012:5	Besluta i ärende om anmälan av kosmetiskt solarium upplåts till allmänheten	Handläggare	
Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa			
4 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Besluta om åtgärder i fråga om transportmedel, bagage och annat gods samt djur till skydd för människors hälsa	Handläggare	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
17 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Besluta att vidta de åtgärder som krävs mot fartyg eller luftfartyg för att skydda människors hälsa, om ett fartyg eller luftfartyg är drabbat eller misstänks vara drabbat av ett internationellt hot mot människors hälsa	Handläggare	
22 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Beslut om åtgärder som behövs för att i hamn utrota insekter, råttor och andra djur som vanligen är bärare av smittämnen som utgör en hälsorisk för människor och för att skydda hamnens anläggningar mot sådana djur	Handläggare	
23 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Beslut om åtgärder för att utrota insekter, råttor och andra djur som vanligen är bärare av smittämnen som utgör en hälsorisk för människor ombord på fartyg.	Handläggare	
24 § Lag (2006:1570) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Utfärda intyg om vidtagen åtgärd till skydd för människors hälsa	Handläggare	
8-9 §§ Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2015:8) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Utfärda saneringsintyg för fartyg	Handläggare	
10 § Folkhälsomyndighetens föreskrifter och allmänna råd (HSLF-FS 2015:8) om skydd mot internationella hot mot människors hälsa	Besluta om förlängning av giltighetstid för saneringsintyg	Handläggare	
Lag (2014:799) om sprängämnesprekursorer			
7 § LOS	Besluta att begära de upplysningar och handlingar som behövs för tillsynen samt att få tillträde till lokaler där den ekonomiska aktören bedriver sin verksamhet. Detta gäller dock inte utrymmen som utgör någons bostad. Besluta att begära polishjälp för att få den hjälp som behövs för att tillsynen ska kunna genomföras	Handläggare	
8 § LOS	Besluta om föreläggande utan vite i ärende inom nämndens ansvarsområde	Handläggare	
11 § LOS Kommunens taxa	Besluta om att debitera avgift enligt fastställd taxa	Handläggare	

3.6 Livsmedelsområdet m.m.

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Livsmedelslagen (2006:804)			
11 § LIVSFS 2005:20	Beslut i anledning av registrering av livsmedelsanläggning eller anläggning som omfattas av krav på registrering enligt regelverket om material i kontakt med livsmedel	Handläggare	<i>Det finns 1 januari 2022 inget krav på registrering av anläggningar som omfattas av förordningen (EG) nr 1935/2004 om material och produkter avsedda att komma i kontakt med livsmedel. Om registreringskrav skulle meddelas av Livsmedelsverket på föreskriftsnivå kan delegation att fatta beslut i anledning av registrering behövas</i>
Artikel 10, punkt 2 i förordning (EU) 2017/625 15 § LF	Beslut om avregistrering av livsmedelsanläggning	Handläggare	
20 § LL	Beslut om att i den utsträckning det behövs för offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet begära upplysningar och handlingar	Handläggare	
22 § LL	Beslut att meddela förelägganden och förbud (utan vite) som behövs för efterlevnaden av livsmedelslagen, lagen om animaliska biprodukter, lagen (2013:363) om kontroll av ekologisk produktion och de föreskrifter som meddelats med stöd av lagarna, de EU och EG-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EU och EG-bestämmelserna	Handläggare	
23 § LL Viteslagen	Beslut att förena föreläggande och förbud med vite	Enhetschef	
24 § första och andra styckena LL 34 § LF	Besluta att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad	Handläggare	
24 § tredje stycket LL 34 § LF	Besluta att, om det inte finns särskilda skäl för något annat, på ägarens bekostnad låta förstöra vara eller varor som omfattas av ett förbud enligt föreskrifter meddelade med stöd av 6 § 6 LL	Enhetschef	
26 § LL	Besluta om rättelse på verksamhetsutövarens egen bekostnad om någon inte fullgör sina skyldigheter enligt lagen, de föreskrifter och beslut som har meddelats med stöd av lagen, de EU eller EG-bestämmelser som kompletteras av lagen eller de beslut	Enhetschef	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
	som har meddelats med stöd av EU eller EG-bestämmelserna		
27 § LL	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av livsmedelskontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger	Handläggare	
33 § LL	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	Handläggare	
30 c § LL och 39 a-i LF	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde	Enhetschef	<i>Sanktionsavgift som beslutas på delegation ska särskilt redovisas till nämnden</i>
Åtgärderna från de behöriga myndigheternas sida och sanktioner			
Art 138 2 c 2017/625	Besluta om att varor ska behandlas, att märkning ändras, eller att korrigerande information ska förmedlas till konsumenterna	Handläggare	
Art 138 2 d 2017/625	Besluta om att begränsa eller förbjuda att varor släpps ut på marknaden, förflyttas, förs in i unionen eller exporteras samt förbjuda att de återsänds till den avsändande medlemsstaten eller beordra att de återsänds till den avsändande medlemsstaten	Handläggare	
Art 138 2 e 2017/625	Besluta att aktören ska öka egenkontrollernas frekvens	Handläggare	
Art 138 2 g 2017/625	Besluta att varor dras tillbaka, återkallas, bortskaffas och destrueras, och i tillämpliga fall tillåta att varorna används för andra ändamål än de som de ursprungligen var avsedda för	Handläggare	
Art 138 2 h 2017/625	Besluta att hela eller delar av den berörda aktörens företag, eller dess anläggningar, installationer eller andra lokaler, isoleras eller stängs under en lämplig tidsperiod	Handläggare	
Art 138 2 i 2017/625	Besluta att beordra att hela eller delar av den berörda aktörens verksamhet och, i förekommande fall, de webbplatser som aktören driver eller använder, läggs ner under en lämplig tidsperiod	Handläggare	
Art 138 2 j 2017/625	Besluta att registreringen eller godkännandet för den berörda anläggningen, anordningen, installationen eller transportmedlet återkallas tillfälligt eller slutgiltigt, eller att en transportörs tillstånd eller förarens kompetensbevis återkallas tillfälligt eller slutgiltigt	Handläggare	
30 c § LL 39 a – 39 g §§ LF	Besluta om sanktionsavgift inom nämndens kontrollområde	Enhetschef	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Livsmedelsförordningen (2006:813)			
8 § LF	Besluta om skyldighet för den som är sysselsatt med livsmedelsverksamhet att genomgå läkarundersökning om det behövs av livsmedelshygieniska skäl	Handläggare	
23 § LF	Besluta i ärende om registrering av livsmedelsanläggning	Handläggare	
Förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter			
3-6 §§ FAOKL Kommunens taxa	Besluta riskklassning av livsmedelsföretag samt om årlig kontrollavgift	Handläggare	<i>Se även förvaltningschefs vidaredelegation till miljöinspektör dnr SAM 07-464:1</i>
§ 4 SLVFS 2023:2	Besluta om kontrollfrekvens för livsmedelsföretag	Handläggare	
11 §§ LAF Kommunens taxa	Besluta om avgift för registrering av anläggning	Handläggare	
4 § LAF	Besluta om avgift för kontroll och annan offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen	Handläggare	
8 och 9 §§ LAF	Besluta om avgift för kontroll efter klagomål och för uppföljande kontroll	Handläggare	
18 § LAF Kommunens taxa	Besluta om att sätta ned eller eftersänka avgiften	Handläggare	
18 § LAF Kommunens taxa	Besluta att inte ta ut avgift om den sammanlagda kontrolltiden underskrider 30 minuter under ett och samma kalenderår	Handläggare	
5 § förordning (2011:1060) om kontroll vid export av livsmedel	Besluta om avgift för exportkontroll och utfärdande av intyg vid kontroll av livsmedel	Handläggare	
11-12 §§ Förordning 2006:812	Besluta om avgift för importkontroll	Handläggare	
Lagen (2006:805) om foder och animaliska biprodukter			
23 § LFAB 12 § FFAB	Beslut att meddela förelägganden och förbud (utan vite) som behövs för efterlevnaden av lagen, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen, de EG-bestämmelser som kompletteras av lagen samt de beslut som meddelats med stöd EG-bestämmelserna	Handläggare	
23 § LFAB Viteslagen	Besluta att förena föreläggande och förbud med vite	Enhetschef	
25 § LFAB	Besluta att ta hand om en vara samt – om förutsättningar för det föreligger – att låta förstöra varan på ägarens bekostnad	Enhetschef	
27 § LFAB	Besluta om att begära hjälp av Polismyndigheten för utövande av kontrollen eller verkställighet av beslut, om förutsättningar för sådan begäran föreligger	Handläggare	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
30 a §§ LFAB 22 c och d §§ FFAB	Besluta om sanktionsavgift ska betalas av den som påbörjar en verksamhet som är registreringspliktig utan att någon anmälan om registrering har gjorts, eller brister när det gäller att uppfylla krav på journalföring eller annan dokumentation	Enhetschef	<i>Sanktionsavgift som beslutas på delegation ska särskilt redovisas till nämnden</i>
33 § LFAB	Besluta att förordna att ett beslut ska gälla omedelbart även om det överklagas	Handläggare	
Förordning (2006:1165) om avgifter för offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter			
3-6 §§ FAOKF Kommunens taxa	Besluta om risk- och erfarenhetsklassificering av foderföretagare och företagare som befattar sig med animaliska biprodukter samt beslut om årlig kontrollavgift	Handläggare	<i>OBS! Efterhandsdebitering från och med 2023</i>
11 § FAOKF Kommunens taxa	Besluta om att sätta ned eller eftersänka avgiften när det finns särskilda skäl	Enhetschef	
12 § FAOKF	Besluta om avgift för offentlig kontroll som ursprungligen inte var planerad och offentlig verksamhet som hänger samman med kontrollen	Handläggare	
14 § FAOKF	Besluta om avgift för den som anmäler en anläggning för verksamhet med foder eller animaliska biprodukter, eller driftansvarig, för registrering	Handläggare	
Livsmedelsverkets föreskrifter om dricksvatten (LIVSFS 2022:12)			
15 § 21 §	Besluta om fastställande av faroanalys enligt 2 c § samt undersökningsprogram och dess parametrar, provtagningspunkter och frekvensen av normal respektive utvidgad undersökning	Handläggare	

3.7 Alkohol, tobak och receptfria läkemedel

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Alkohollagen (2010:1622)			
8 kap. 2 § AL	Beslut om tillfälligt serveringstillstånd till slutet sällskap	Handläggare	
8 kap 2 § AL	Tillfälligt tillstånd till allmänheten vid evenemang som inte har en stor påverkan på allmänheten (främst barn), utredningen inte visar på några större avvikelser och med färre än 500 besökande	Handläggare	Tillägget skulle innebära att serveringstillstånd kan ges till allmänheten med kortare handläggningstid.
8 kap. 2 § 1 st. AL	Beslut om serveringstillstånd efter anmälan om betydande förändringar av ägarförhållandena	Handläggare	
8 kap. 2 § AL 9 kap. 12 § 2 st. AL	Beslut efter ansökan från konkursbo om att få fortsätta rörelsen	Handläggare	
8 kap. 2 § 4 st. och 6-7 §§ AL	Beslut om tillstånd att anordna tillfällig provsmakning av alkoholdrycker	Handläggare	
8 kap. 4 § AL	Godkännande av lokal vid catering	Handläggare	
8 kap. 19 § 1 st. AL	Beslut om ändring av serveringstid inom normaltids	Handläggare	
9 kap. 18 § 1 st. 1 p. AL	Beslut om att återkalla ett serveringstillstånd om tillståndet inte längre utnyttjas	Handläggare	
3 kap. 10 § 2 st. AL	Beslut om tillfälligt förbud eller inskränkning av försäljning av alkoholdrycker och öl <3,1 volymprocent	Handläggare	
9 kap. 15 a § AL	Beslut om kontrollköp	Handläggare	
8 kap. 10 § AL	Beslut om nedsättning av avgifter i vissa fall	Enhetschef	
5 § alkoholförordning (2010:1636)	Beslut om förlängd handläggningstid	Enhetschef	
Lag (2018:2088) om tobak och liknande produkter			
4 kap. 1 § förordning (2019:223) om tobak och liknande produkter	Beslut att förlänga handläggningstiden med högst fyra månader, när det är nödvändigt på grund av utredningen	Enhetschef	
5 kap. 3 § LTLP	Beslut om tillstånd till försäljning av tobaksvaror	Handläggare	
5 kap. 3 § LTLP 20 § FL	Beslut att avslå eller avvisa ansökan om försäljningstillstånd, om ansökan är ofullständig	Handläggare	
5 kap. 4 § LTLP	Begära yttrande från Polismyndigheten och Tullverket	Handläggare	
5 kap. 8 § LTLP 8 kap. 2 § LTLP	Beslut i anledning av anmälan om förändrad verksamhet när tillståndshavare avlidit eller fått förvaltare enligt 11 kap. 7 § föräldrabalken med uppdrag som omfattar rörelsen	Enhetschef	
5 kap. 9 § LTLP	Beslut om tillstånd till försäljning efter ansökan från konkursbo	Enhetschef	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
7 kap. 7 § LTLP	Beslut om begäran av upplysningar, handlingar, varuprover och liknande som behövs för myndighetens tillsyn	Handläggare	
7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	Besluta att avskriva tillsynsärende och klagomålsärende utan åtgärd	Handläggare	<i>Avser rökfria miljöer</i>
7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	Beslut om de förelägganden och förbud (utan vite) som behövs i samband med tillsynen		<i>Ej avseende förbud mot fortsatt verksamhet</i>
7 kap. 9 § LTLP 7 kap. 15 § LTLP	Beslut att förena föreläggande eller förbud med vite	Enhetschef	
7 kap. 10 § 1 p LTLP	Beslut att återkalla försäljningstillstånd när tillståndet inte längre utnyttjas	Handläggare	
6 kap. 2 § LTLP 7 kap. 9 och 12 §§ LTLP	Beslut om föreläggande avseende skyltning av rökfria miljöer	Handläggare	
8 kap. 1 § LTLP Kommunens taxa	Beslut om avgift för prövning av ansökan om försäljningstillstånd	Handläggare	
8 kap. 2 § LTLP Kommunens taxa	Beslut om avgift för tillsyn av den som bedriver tillståndspliktig eller anmälningspliktig försäljning	Handläggare	
Kommunens taxa	Beslut om nedsättning av avgift	Enhetschef	<i>I förekommande fall</i>
Lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel			
21 § LHVRL	Beslut att rapportera brister i efterlevnaden av lagen till Läkemedelsverket	Handläggare	
21 a § LHVRL	Beslut om kontrollköp	Handläggare	

3.8 Plan och bygg

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Plan- och bygglagen (2010:900)			
PBL 5 kap - Planbesked och samråd			
PBL 5 kap. 2 och 5 §§	Beslut om planbesked i de fall stöd för den avsedda åtgärden finns i en aktuell översiktsplan	Handläggare	
PBL 5 kap. 4 §	Beslut om överenskommelse med sökanden att planbesked får lämnas senare än inom fyra månader	Handläggare	
PBL 5 kap. 10a§	Under arbetet med att ta fram en detaljplan får kommunen begära ett planeringsbesked från Länsstyrelsen enligt 10 f §	Enhetschef	
PBL 5:11a	Fatta beslut om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan	Handläggare	
PBL 9 kap - Lov m.m.			
PBL 9 kap. 2 § första stycket 1 och 2	Beslut om bygglov inom ramen för de föreskrifter som anges i 9 kap. 30-32a §§ PBL i följande ärenden:		
	Nybyggnad av en- eller två-bostadshus utanför område med detaljplan, inom ramen för de villkor som bestämts i bindande förhandsbesked	Handläggare	
	Nybyggnad eller tillbyggnad inom detaljplan för handel, kontor, hantverk eller industri.	Handläggare	
	Nybyggnad av bostadshus inom detaljplan.	Handläggare	
	Tillbyggnad av bostadshus	Handläggare	
	Nybyggnad eller tillbyggnad av komplementbyggnad.	Handläggare	
	Ny- eller tillbyggnad av kiosk, avloppspumpstation eller därmed jämförliga byggnader.	Handläggare	
PBL 9 kap. 2 § första stycket 3a)	Ta i anspråk eller inreda byggnad helt eller delvis för väsentligen annat ändamål.	Handläggare	
PBL 9 kap. 2 § första stycket 3b)	Inredande av någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri.	Handläggare	
PBL 9 kap. 2 § första stycket 3c) och 8 § första stycket 2c)	Byte av färg, fasadbeklädnad, taktäckningsmaterial eller andra åtgärder som avsevärt påverkar byggnadens yttre utseende	Handläggare	
PBL 9 kap. 8 § första stycket 2b)	Ärende om att i område av värdefull miljö underhålla ett byggnadsverk eller ett bebyggelseområde som avses i 8 kap. 13 § PBL i den utsträckning som	Handläggare	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
	framgår av detaljplan eller områdesbestämmelser		
PBL 9 kap. 8 § första stycket 1 och 16 kap. 7 § samt PBF 6 kap. 1	Anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra Upplag och materialgårdar Fasta cisterner och andra fasta anläggningar för kemiska produkter som är hälso- och miljöfarliga och för varor som kan medföra brand eller andra olyckshändelser Radio- eller telemaster och torn Murar och plank Transformatorstation Parkeringsplatser utomhus	Handläggare	
PBL 9 kap. 8 § första stycket 1 och 16 kap. 7 § samt PBF 6 kap. 3-4 §§	Uppsättande eller väsentlig ändring av skyltar eller ljusanordningar	Handläggare	
PBL 9 kap. 10 §	Beslut om rivningslov inom ramen för de föreskrifter som anges i 9 kap. 34 § PBL, dock ej rivning av byggnad som ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt har större värde eller rivning som kräver beslut enligt annan författning	Handläggare	
PBL 9 kap. 11-13 §§	Beslut om marklov inom ramen för föreskrifterna i 9 kap 35 § PBL	Handläggare	
PBL 9 kap. 14 §	Bygglov för åtgärder som inte kräver lov	Handläggare	
PBL 9 kap. 19 §	Beslut om villkorsbesked inom ramen för föreskrifterna i 9 kap 19 §	Handläggare	
PBL 9 kap. 22 och 27 § andra stycket	Föreläggande att inkomma med komplettering i ett ärende gällande förhandsbesked eller bygglov	Handläggare och bygglovkoordinator	
PBL 9 kap. 24 §	Beslut om att samordning med miljönämnd enligt 9 kap. 24 § 1 stycket ej ska ske, då särskilda skäl för det föreligger	Handläggare	
PBL 9 kap. 27 § tredje stycket	Beslut om att förlänga handläggningstiden för ärende om lov eller förhandsbesked i högst tio veckor utöver de ursprungliga tio veckorna	Handläggare	
PBL 9 kap 33 §	Beslut om tidsbegränsat bygglov inom ramen för föreskrifterna i 9 kap. 33 § PBL i de fall åtgärden har stöd i en detaljplanebestämmelse om tillfällig användning av byggnad eller mark eller om åtgärden har ringa påverkan på omgivningen.	Handläggare	
PBL 9 kap 36-37a §§	Beslut om villkor i lov inom ramen för föreskrifterna i 9 kap 36-37a §§	Handläggare	

Föfattning	Ärende	Delegat	Anteckningar
PBL 9 kap. 45 § andra stycket och 46 §	Föreläggande att inkomma med komplettering i ett anmälningsärende	Handläggare och bygglovkoordinator	
PBL 9 kap. 45 § tredje stycket	Beslut om att förlänga handläggningstiden för ett anmälningsärende i högst fyra veckor utöver de ursprungliga veckorna	Handläggare	
PBL 9 kap 17-18 §§	Förhandsbesked om en åtgärd som kräver bygglov kan tillåtas på den avsedda platsen inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser	Handläggare	
PBL 10 kap. m.m. - Anmälan, genomförandet av åtgärder m.m.			
F 6 kap. 10 § första stycket	Beslut att, om en anmälan av anmälningspliktig åtgärd enligt 6 kap. 5 § PBF är ofullständig, förelägga sökanden att avhjälpa bristerna inom viss tid vid äventyr att anmälan kan komma att avvisas eller att avgöras i befintligt skick	Handläggare	
PBF 6 kap. 10 § andra stycket	Beslut att avvisa anmälan om föreläggande enligt 6 kap. 10 § första stycket inte följs och anmälan är så ofullständig att anmälan inte kan handläggas i sak	Handläggare	
PBL 10 kap. 13 §	Beslut att utse ny kontrollansvarig om en kontrollansvarig har lämnat sitt uppdrag	Handläggare	
PBL 10 kap. 22 § första stycket 1	Beslut att ge startbesked om det enligt 10 kap. 14 § inte behövs något tekniskt samråd	Handläggare	
PBL 10 kap. 22 § första stycket 2	Beslut att förelägga byggherren att ge in de ytterligare handlingar som behövs för prövningen av frågan om startbesked om det enligt 10 kap. 14 § PBL inte behövs något tekniskt samråd	Handläggare	
PBL 10 kap. 23-24 §§	Beslut att med startbesked godkänna att en åtgärd får påbörjas och att i startbeskedet fastställa den kontrollplan som ska gälla med uppgift om vem eller vilka som är sakkunniga eller kontrollansvariga bestämma de villkor som behövs för att få påbörja åtgärden bestämma villkor och ungefärlig tidpunkt för utstakning som behövs bestämma de handlingar som ska lämnas inför beslut om slutbesked samt ge de upplysningar om krav enligt annan lagstiftning som behövs	Handläggare	
PBL 10 kap. 27-28 §§ och 11 kap. 8, 19-20 §§	Anmärkning i anslutning till arbetsplatsbesök/besiktning inom	Handläggare	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
	ramen för nämndens tillsynsarbete som innefattar för byggherren bindande föreskrift (föreläggande). Föreläggande med påföljd (vite eller åtgärd) beslutas av nämnden		
PBL 10 kap. 18 §	Beslut att det för rivningsåtgärder inte behövs någon kontrollplan	Handläggare	
PBL 10 kap 29 §	Beslut om kompletterande villkor för bygg- eller rivningsåtgärderna eller för kontrollen	Handläggare	
PBL 10 kap. 34-37 §§	Beslut om slutbesked respektive om interimistiskt slutbesked enligt föreskrifterna i 10 kap. 34-37 §§ PBL	Handläggare	
10 kap. 4 § PBL	Beslut om att byggnadsverk får tas i bruk utan att slutbesked lämnats	Handläggare	
PBL 11 kap.			
PBL 11:5	Pröva och besluta om förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt detta kapitel, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en gällande bestämmelse.	Handläggare	
PBL 11 kap. 7 §	Avge skriftligt ingripandebesked inom ramen för föreskrifterna 11 kap. 7 § PBL	Handläggare	
PBL 11 kap. 9 §	Beslut att av polismyndigheten begära det biträde som behövs för tillträde enligt 11 kap. 8 § PBL	Handläggare	
PBL 11 kap. 17 §	Beslut om lovföreläggande om en lovpliktig åtgärd har vidtagits utan lov, om det är sannolikt att lov kan ges för åtgärden och delegaten har befogenhet att besluta i lovärendet	Handläggare	
PBL 11 kap. 18 §	Förelägga ägare av byggnadsverk att inom viss tid ge synpunkter på övervägt uppdrag åt sakkunnig att utreda behovet av underhållsåtgärder och vem som ska betala kostnaderna för uppdraget	Handläggare	
PBL 11kap 19§	Förelägga om att inom en viss tid vidta en åtgärd (åtgärdsföreläggande) om en byggherre, ägare, nyttjanderättshavare, väghållare, kontrollansvarig, sakkunnig eller huvudman bryter mot en skyldighet eller beslut.	Handläggare	
PBL 11 kap 20§	Förelägga om att inom en viss tid vidta en rättelse (rättelseföreläggande) om en byggherre, ägare,	Handläggare	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
	nyttjanderättshavare, väghållare, kontrollansvarig, sakkunnig eller huvudman vidtagit en åtgärd som bryter mot en skyldighet eller beslut.		
PBL 11 kap 24 §	Om ett byggnadsverk för industriändamål inte längre används, får byggnadsnämnden förelägga ägaren att anordna stängsel kring det, om det behövs till skydd mot olycksfall.	Handläggare	
PBL 11 kap. 30-32 §§	Beslut om förbud mot fortsatt arbete eller åtgärd.	Handläggare	
PBL 11 kap. 33 § 1	Beslut om förbud mot användning av hela eller delar av byggnadsverk om byggnadsverket har säkerhetsbrister.	Handläggare	
PBL 11 kap. 33 § 2	Beslut om förbud mot användning av hela eller delar av byggnadsverk, om det inte finns förutsättningar för att ge slutbesked	Handläggare	
PBL 11 kap. 34 §	Besluta att utse annan funktionskontrollant inom ramen för föreskrifterna i 11 kap. 34 § PBL	Handläggare	
PBL 11 kap. 35 §	Beslut att entlediga kontrollansvarig inom ramen för föreskrifterna i 10 kap. 11 och 11 kap. 35 §§ PBL och att, efter förslag av byggherren, besluta om en ny kontrollansvarig	Handläggare	
PBL 11 kap. 37 §	Beslut om förbud och/eller föreläggande enligt 11 kap 30-32 §§ och 33 § 1 förenat med vite.	Enhetschef	
PBL 11 kap. 38 §	Beslut om att den åtgärd som föreläggandet eller beslutet avser ska genomföras omedelbart trots att föreläggandet eller beslutet inte har fått laga kraft.	Handläggare	
PBL 11 kap. 39 §	Beslut att ansöka om handräckning hos kronofogdemyndigheten för tillträde enligt 11 kap. 8 § eller när någon har underlåtit att utföra arbete eller vidta en åtgärd som har förelagts honom eller henne enligt 11 kap. 19-24 §§ PBL	Handläggare	
PBL 12 kap.			
PBL 12 kap 6§ punkt 2	2. i andra fall än som avses i 11 kap. 30-32 §§ och 33 § 1 besluta förelägganden eller förbud som förenas med vite	Handläggare	Att kunna förelägga om vite i samband med att ett beslut om förbud fattas enligt PBL 11 kap 30-32 §§.

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
PBL 12 kap. 8-11 §§ och kommunens plan- och bygglovtaxa	Besluta om avgifter i enskilda ärenden/fall med tillämpning av kommunens plan- och bygglovtaxa	Handläggare	
PBL 12 kap. 8 a § och kommunens plan- och bygglovtaxa	Nedsättning av bygglovavgift med anledning av överskridande av handläggningstid	Handläggare	
	Rätt att höja, sätta ned eller eftersänka avgift i särskilda fall, enligt av samhällsnämnden fastställd taxa. För samhällsnämndens verksamhet, när det finns särskilda skäl	Enhetschef	
PBL 12 kap. 9-11 §§	Möjlighet att ta ut en planavgift enligt fastställd taxa.	Handläggare	
Plan - och byggförordningen (2011:338) m.m.			
PBF 3 kap. 21 §	Bestämma – i kontrollplan eller genom särskilt beslut – att krav på omfattande ändringar av andra delar än den direkt berörda av en byggnad inte behöver utföras förrän vid en viss senare tidpunkt	Handläggare	
PBF 8 kap. 6 §	Förelägga den som äger eller ansvarar för en motordriven anordning installerad i ett byggnadsverk att se till att anordningen kontrolleras (om det behövs för att säkerställa att den uppfyller de krav som gäller för anordningen enligt 8 kap. 4 § PBL)	Handläggare	
Boverkets föreskrifter och allmänna råd (BFS 2011:12) om hissar och vissa andra motordrivna anordningar	Beslut om längre besiktningsintervall enligt 3 kap. 16 § Beslut om anstånd med besiktning i fall där det finns särskilda skäl enligt 3 kap. 17 §	Handläggare	
PBF 5 kap. 8-16 §§ med tillhörande föreskrifter samt 11 kap. 33 § 1 PBL	Besluta om användningsförbud för hissar och andra motordrivna anordningar	Handläggare	
PBF 5 kap. 1-7 §§ med tillhörande föreskrifter (samt 11 kap. 19-20 §§ PBL)	Besluta om föreläggande (utan vite) mot ägare till byggnader som inte fullgör sina skyldigheter ifråga om funktionskontroll av ventilationssystem	Handläggare	
Boverkets föreskrifter och allmänna råd om funktionskontroll av ventilationssystem och certifieringar av sakkunniga funktionskontrollanter, BFS 2011:16.	Beslut om senareläggning av besiktningstidpunkt inom ramen för föreskrifterna i 4 § (om det finns särskilda skäl)	Handläggare	
Boverkets byggregler, BFS 2011:6			
BBR 1:21	Beslut att medge mindre avvikelse från föreskrifterna om det finns särskilda skäl och	Handläggare	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
	byggnadsprojektet ändå kan bli tekniskt tillfredsställande och det inte finns någon avsevärd olägenhet från annan synpunkt		
Boverkets föreskrifter 2011:10, om tillämpning av europeiska konstruktionsstandarder (eurokoder)			
BFS 2015:6 (EKS)	Beslut att medge mindre avvikelser från föreskrifterna om det finns särskilda skäl och byggnadsprojektet ändå kan antas bli tekniskt tillfredsställande och det inte finns någon avsevärd olägenhet från annan synpunkt	Handläggare	
Fastighetsbildningslagen (1970:988)			
FBL 4 kap. 25§	Företräda byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten med rätt att anföra att frågan om förhandsbesked eller bygglov bör avgöras innan fastighetsbildning sker	Enhetschef	<i>Även godkänna förrättning</i>
FBL 5 kap. 3 § tredje stycket	Besluta att påkalla fastighetsreglering som behövs för att mark och vatten ska kunna användas på ett ändamålsenligt sätt	Enhetschef	
Anläggningslagen (1973:1149)			
AL 21 §	Företräda byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten med rätt att anföra att frågan om förhandsbesked eller bygglov bör avgöras innan gemensamhetsanläggning inrättas	Enhetschef	
AL 18 § första stycket 3	Rätt att påkalla förrättning	Enhetschef	
AL 30 §	Godkännande av beslut eller åtgärd	Enhetschef	
Ledningsrättslagen (1973:1144)			
LL 19 §	Företräda byggnadsnämnden vid samråd med lantmäterimyndigheten med rätt att anföra att frågan om förhandsbesked eller bygglov bör avgöras innan upplåtelse av ledningsrätt sker	Enhetschef	
LL 28 §	Godkännande av beslut eller åtgärd	Enhetschef	
Lagen (2014:320) om färdigställandeskydd			
LFS 3 § första stycket andra meningen	Prövning av behov och beslut i frågan om färdigställandeskydd behövs eller inte vid nybyggnad av småhus som inte ska användas för permanent bruk	Handläggare	
LFS 3 § första stycket första meningen	Prövning av behov och beslut i frågan om färdigställandeskydd	Handläggare	

Föfattning	Ärende	Delegat	Anteckningar
	behövs eller inte vid tillbyggnad m.m.		
Lag (1992:1574) om bostadsanpassningsbidrag m. m.			
4-16 §§	Beslut om bostadsanpassningsbidrag	Handläggare	

3.9 Skolskjuts & trafik

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Skollag (2010:800)			
Skollagen 10 kap 32-33 o 44 §§	Beslut om skolskjuts för elev i grundskolan	Handläggare	Enligt kommunens Skolskjutsreglemente
Skollagen 11 kap 31-32 o 39 §§	Beslut om skolskjuts för elev i grundsärskola	Handläggare	Enligt kommunens Skolskjutsreglemente
SFS 1991:1110	Beviljande av ersättning för resekostnader för elev i gymnasieskolan	Handläggare	
Skollagen 18 kap 30-31 o 35 §§	Beslut om skolskjuts för elev i gymnasiesärskolan	Handläggare	
	Samtliga erforderliga beslut rörande förvaltningens transportverksamhet inom kommunen	Enhetschef	
	Samtliga erforderliga beslut rörande Bilpoolens verksamhet	Enhetschef	

3.10 Gata & park

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Ordningslag 1993:1617			
3 kap 8 §	Beslut om att upplåta samt teckna avtal, och i förekommande fall ställa särskilda villkor, saluplatser för torghandel på Stora Torget	Handläggare	<i>Enligt lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Härnösands kommun</i>
	Beslut om nedsättning av fastställd avgift för torghandel då särskilda skäl föreligger	Verksamhetschef	<i>Enligt lokala ordningsföreskrifter för torghandeln i Härnösands kommun</i>
	Beslut om att omedelbart upphäva avtal om upplåtelse för torghandel i det fall som villkor eller ordningsföreskrifter ej följs	Verksamhetschef	
	Beslut om att upplåta yta för försäljning på Foodcourten Kronholmen under maximalt 1 vecka	Handläggare	
3 kap 8§	Flaggning och utsmyckning av gator och allmänna platser	Handläggare	<i>Enligt allmänna ordningsföreskrifter Härnösands kommun</i>
Lag (1998:814) med särskilda bestämmelser om gatuhållning och skyltning, LGS			
LGS 3 §	Ålägga fastighetsägare sandning, städning av gångbaneutrymme	Handläggare	<i>Enligt kommunfullmäktiges beslut 1995-11-29 §134. Vite beslutas av nämnden.</i>
LGS 5-7 §§	Tillstånd/dispensmedgivande till skyltning	Handläggare	
	Bevilja tillstånd för grävning i kommunal mark samt meddela de särskilda villkor som förenas med aktuellt tillstånd	Handläggare	<i>Villkoren ska vara i överensstämmelse med gällande Grävbestämmelser</i>

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
	Meddela beslut med anledning av ansökningar om utplacering av blomlådor som hastighetssänkande åtgärd	Handläggare	<i>Handläggning och beslut ska vara i överensstämmelse med antagna riktlinjer för blomlådor på väg</i>
	Beslut om tilldelning av odlingslotter med utgångspunkt från tillämpat kö-system	Handläggare	
	Meddela särskilda villkor samt teckna avtal om upplåtelse av odlingslott med enskild	Handläggare	
	Beslut om omedelbar uppsägning av avtal om upplåtelse av odlingslott i det fall där innehavaren inte uppfyller gällande villkor	Verksamhetschef	
Lag (2006:378) om lägenhetsregister, LOL			
	Beslut om gränser för och namn på gator och vägar	Handläggare	<i>Se "God ortnamssed" Lantmäteriets rapport 2016:9</i>
	Yttrande över namnförslag	Handläggare	
LOL 10 §	Besluta om belägenhetsadress (adressnumrering)	Handläggare	
LOL 11 och 13 §§	Besluta om lägenhetsnumrering samt registrera ändringar.	Handläggare	
LOL 22 §	Förelägga fastighetsägare som inte fullgör sina skyldigheter	Handläggare	

3.11 Trafikreglering & parkering

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Trafikförordning (1998:1276), TrF			
TrF 3 kap 17§	Meddela föreskrift om högsta tillåtna hastighet inom tätbebyggt område	Handläggare	
TrF 4 kap 11§	Beslut om ändrad bärighet på vägar för vilken kommunen är väghållare	Handläggare	
TrF 4 kap 17f §	Besluta om färdväg med långa fordonståg	Handläggare	
TrF 10 kap 1-3 §§	Besluta om lokala trafikföreskrifter	Handläggare	
TrF 10 kap 14 §	Meddela trafikföreskrifter	Handläggare	t.ex. vid vägarbete
TrF 13 kap 3-5 §§	Beslut om undantag från gällande bestämmelser	Handläggare	<i>T.ex. tillfällig dispens</i>
TrF 13 kap 8 §	Beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrad	Handläggare	
Förordning (2007:231) om elektroniskt kungörande av vissa trafikföreskrifter			
8 §	Lämna behörighet till handläggare att administrera,	Enhetschef	

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
	överföra och publicera lokala trafikföreskrifter till STFS		
Vägmärkesförordning (2007:90), VMF			
8 kap 4§	Beslut om tillåtelse om utmärkning samt nedtagning av anordningar och vägmärken där kommunen är vägghållare	Handläggare	
Förordning (1982:198) om flyttning av fordon i vissa fall, FFF			
FFF 2§	Beslut om flytt av fordon i vissa fall	Handläggare	<i>Enligt flyttningsgrunder i förordningen</i>
FFF 16-18 §§	Beslut om flytt av fordon och fordonsvrak samt beslut om flyttning av fordon på markägares begäran.	Handläggare	
Lag (1982:129) om flyttning av fordon i vissa fall, LFF			
LFF 2§	Beslut om flytt av fordon i vissa fall	Handläggare	<i>Gäller bland annat uppställda fordon längre än 7 dagar</i>
LFF 6 §	Beslut om att ägandet övergår till kommunen	Handläggare	Beslut om åtgärd av fordonet efter att ägandet övergått till kommunen
Lag (1987:24) om kommunal parkeringsövervakning, LKP			
LKP 6 §	Beslut att förordna om kommunal parkeringsvakt	Enhetschef	
Terrängkörningsförordningen TKF (1978:594), TKF			
TKF 15 §	Undantag från förbud enligt terrängkörningslagen	Handläggare	<i>Efter yttrande från Länsstyrelsen</i>
Lag (1984:318) om kontrollavgift vid olovlig parkering, LKOP			
LKOP 9-11 §§	Vid särskilda skäl avskrika kontrollavgifter som utfärdats på kommunal kvartersmark eller kvartersmark vilken kommunen förfogar över genom avtal	Enhetschef	
	Meddela tillfälliga undantag från parkeringsförbud på kommunal kvartersmark eller annan kvartersmark vilken kommunen förfogar över genom avtal	Enhetschef	
	I samråd med utförare av parkeringsövervakning göra mindre förändringar i uppdragets utförande och omfattning	Handläggare	

3.12 Fritidsområdet

Ärende	Delegat	Anteckningar
Beslut om fördelning av tider mellan föreningar/privatpersoner	Handläggare	Enligt Riktlinjer för fördelning av tider i kommunala fritidsanläggningar och Riktlinjer för fördelning av träningstider på konstgräsplanerna i Hämösands kommun
Beslut om nedsättning av samhällsnämnden fastställd lokalhyra eller taxa	Verksamhetschef	
Beslut om att neka uthyrning till viss grupp eller organisation med hänsyn till ordningsproblem	Verksamhetschef	
Beslut om att neka uthyrning till kund på grund av obetald hyra	Verksamhetschef	
Beslut om att neka uthyrning till kund på grund av olämplig aktivitet	Handläggare	
Beslut om nivå på anläggningsbidrag	Verksamhetschef	Enligt antagna riktlinjer för föreningsbidrag punkt 3.4
Beslut om nivå på verksamhetsstöd till handikappföreningar	Verksamhetschef	Enligt antagna riktlinjer för föreningsbidrag punkt 3.10
Beslut om nivå på bidrag till övriga fiskevårdande åtgärder	Verksamhetschef	Enligt antagna riktlinjer för föreningsbidrag punkt 3.11.3
Beslut om att avslå en ansökan om kriterier inte är uppfyllda	Verksamhetschef	
Beslut om öppettider och tillgänglighet för allmänheten inom verksamhetsområdet.	Enhetschef	
Beslut om att stänga av besökare	Enhetschef	
Beslut om priser i serveringsverksamhet	Enhetschef	
Beslut om reparation/underhåll av anläggningar enligt fastställd budget.	Enhetschef	
Beslut i övriga löpande driftsfrågor inom ramen för budget och kommunens styrande dokument	Enhetschef	

3.13 Registreringslotterier

Författning	Ärende	Delegat	Anteckningar
Spellagen (2018:1138)			
6 kap 9 §	Godkännande av registreringslotteri	Handläggare	
6 kap 10 §	Meddela villkor för registreringslotteri	Handläggare	
18 kap 10 §	Utse kontrollant för registreringslotterier	Handläggare	
18 kap 1 §	Utöva tillsyn över registreringslotterier som kommunen godkänt	Handläggare	
18 kap 23 §	Meddela föreläggande eller förbud gällande registreringslotteri som kommunen godkänt	Verksamhetschef	
	Beslut om nedsättning av avgift enligt taxa för registreringslotteri – om särskilda skäl föreligger	Verksamhetschef	